

LIBERTAS

STUDENTSKE NOVINE

broj 10 // svibanj 2026.

LIBERTAS®
sveučilište

sadržaj

LIBERTAS 365

4 Sveučilišne vijesti

STUDENSKI ŽIVOT NA LIBERTASU

19 Studentski zbor Libertas

23 Izvještaj o 89. Sastanku
Upravnog odbora ESU

26 "Libertas Book Club" &
"Studenti za studente"

29 Volonterski kutak -
Prvi božićni sajam

32 *Libertas Talks* podcast

34 Hrvatski studenti na
međunarodnoj sceni

38 Priča o futsalu koja se živi
na Libertasu

39 Košarka na Libertasu: tim
koji gradi svoj put

STUDENSKA ISKUSTVA

40 Konferencija *Sport &
Tourism Connect*

42 Erasmus+: Cześć Krakow!

45 Moje Deloitte putovanje

47 Diplomacija, burek i
švicarski njemački

50 Od studentske klupe
do UN-a

52 Američki tempo vs.
španjolska siesta

55 Moje iskustvo iz srca
europske diplomacije

RAZGOVORI S PROFESORIMA

58 ValEUs - Intervju s prof.
Vladimirom Filipovićem

61 Intervju s prof.
Davorinom Žagarom

STUDENSKE ANALIZE

64 Živi li Hrvatska
od turizma?

KULTURA I KNJIGA

68 Vrijeme za pauzu...

72 Zagrebačke špansirancije

ŠARENE STRANICE

76 Kako napisati dobar
diplomski rad?

impresum

UREDNIČKI SAVJET

izv.prof.dr.sc. Vladimir Filipović
Dina Zidarević

GLAVNI UREDNIK

Šime Jordan Kolega

IZVRŠNI UREDNIK

Karlo Škorić

SURADNICI

Halima Alešević, Marsel Antunović, Ivona Balažić,
Fran Baretić, Matej Blažić, Jelena Bolanča, Sara
Dragosavac, Stella Jug, Iva Lipovac, Mateja
Majdak, Hani Radovac, Ivana Zidarević

DIZAJN I GRAFIČKA PRIPREMA

Dina Zidarević

IZDAVAČ

Libertas međunarodno sveučilište
Trg J. F. Kennedya 6b, Zagreb

uvodnik

Drage čitateljice i čitatelji,

pred vama je novo izdanje, jubilarno 10., izdanje studentskih novina sveučilišta Libertas. Kao i dosad, uložili smo napore kako bismo osigurali da vas ni ovaj broj ne razočara. Nastojali smo pripremiti pregršt intervjua, putopisa i članaka za koje mislimo da će vam se svidjeti vodeći se idejom da svatko od vas može pronaći nešto za sebe.

I u ovome broju donosimo vam pregled naših najznačajnijih događaja, posjeta, predavanja i uspjeha koji su obilježili proteklu godinu. Poseban naglasak stavili smo na glasove onih koji čine srce Libertasa, pa tako u rubrici intervjua donosimo razgovore s profesorima, ali i brojne inspirativne priče naših kolega. Među njima su Tin Ožbolt, Tena Lovrić, Katarina Crnković, Marta Mišković te Dora Mardešić.

Kulturne minute rezervirali smo za rubriku *Kultura i knjiga* gdje donosimo preporuke koje će obogatiti vaše slobodno vrijeme. Nismo zaboravili ni sportski duh koji nas povezuje putem košarkaškog kluba Libertas i Futsal studentske udruge Libertas. Za one koji traže savjet više u akademskom smislu, pripremili smo koristan vodič o tome kako napisati kvalitetan diplomski rad.

Donosimo izvještaje s Konferencije o miru, PPGMUN-a te projekta ValEUs, a podsjećamo vas i na atmosferu s prvog božićnog sajma na Libertasu te uspjehe *Sport & Tourism Connect* konferencije, *Libertas Talks* podcasta, ali i novih studentskih inicijativa "Libertas Book Club" i "Libertas - Studenti za studente" o kojima možete saznati više u intervjuu s osnivačicom i voditeljicom Lucijom Radić .

Vaša podrška i angažman ključni su za uspjeh naših novina, a o njihovoj važnosti govori sve kvalitetniji sadržaj i sve veća naklada. Stoga vas pozivamo na aktivno sudjelovanje, slanje vaših prijedloga, komentara i pitanja na adresu e-pošte studentskenovine@libertas.hr gdje ćemo u najkraćem roku odgovoriti na vaše upite. Veselimo se budućoj suradnji i uživajte u novom broju! Vaše povjerenje nam je od velike važnosti, stoga vjerujemo da ćemo ga opravdati.

Šime Jordan Kolega

Libertas 365

Godina iza nas obilježena je brojnim uspjesima, izazovima i nezaboravnim trenucima u zajednici Sveučilišta Libertas. Predanim radom studenata, profesora i zaposlenika, Libertas je nastavio potvrđivati svoju važnu ulogu na akademskoj i društvenoj sceni. Rubrika „Libertas 365” donosi pregled najznačajnijih događanja i aktivnosti na Sveučilištu Libertas, a više sadržaja dostupno je na libertas.hr i društvenim mrežama.

Godina u retrospektivi - snaga znanja, inovacija i zajedništva

Obilježena 10. obljetnica specijalističkog studija Menadžment kvalitete u zdravstvu

U konferencijskoj dvorani Sveučilišta Libertas, u petak, 13. lipnja 2025. godine, svečano je obilježeno deset godina specijalističkog poslijediplomskog studija Menadžment kvalitete u zdravstvu. Događanje je okupilo brojne sadašnje i bivše studente, nastavnike te stručnjake iz područja zdravstva i upravljanja kvalitetom. Ova obljetnica bila je prilika za razmjenu znanja, iskustava i ideja, te je dodatno potvrdila važnost kontinuiranog ulaganja u kvalitetu u zdravstvenom sustavu.

Program je započeo pozdravnom riječju rektora Sveučilišta Libertasa, prof. dr. sc. Ive Andrijića, nakon čega je dekanica Fakulteta zdravstvenih znanosti na Sveučilištu Libertas, prof. dr. sc. Jasna Mesarić, dr.

med. podijelila svoja iskustva o studiju i studiranju na ovom programu.

Uslijedila su stručna izlaganja međunarodno priznatih predavača. Prof. dr. sc. Niek Klazinga govorio je o napretku u poboljšanju kvalitete zdravstvene skrbi kroz proteklo desetljeće, dok je dr. sc. Mircha Poldrugovac, dr. med. predstavio iskustva iz Slovenije o razvoju upravljanja kvalitetom u zdravstvu. Dr. sc. Damir Ivanković, dr. med. osvrnuo se na važnost kvalitete kao kompasa u kriznim vremenima, s naglaskom na međunarodna iskustva, a završno predavanje, koje je uključivalo i diskusiju o povezivanju kroz dobre prakse, održali su zajedno Damir Ivanković i Jasna Mesarić.

Događanje je zaključeno završnom riječju dekanice, koja je zahvalila svima na sudjelovanju i doprinosu u razvoju studija kroz proteklih deset godina.

Sporazumi i suradnje

Sporazum koji otvara nova vrata međunarodnoj suradnji

Sveučilište Libertas potpisalo je trojni sporazum o suradnji s Fakultetom za turizam Sveučilišta u Mariboru i Vimal veleučilištem, nastavljajući uspješnu suradnju započetu zajedničkom organizacijom Međunarodne konferencije za razvoj ruralnog turizma. Ovim sporazumom učvršćuju se temelji za daljnji zajednički rad u području organizacije stručnih skupova i konferencija, razmjene studenata i nastavnika te unapređenja iskustava i praksi u visokom obrazovanju.

Potpisan sporazum o suradnji sa Sveučilištem Necmettin Erbakan u Konyi

Prorektor za znanost i međunarodnu suradnju Vladimir Filipović posjetio je Sveučilište Necmettin Erbakan u Konyi u Turskoj. Prorektora Filipovića primio je rektor Sveučilišta Cem Zorlu te je potpisan Sporazum o suradnji koji obuhvaća više aktivnosti u znanstveno-istraživačkoj djelatnosti u području međunarodnih odnosa i zdravstvenih studija. Pokrenut je i program mobilnosti unutar projekta Erasmus+ za profesore, osoblje i studente.

Erasmus+ - prilika za rast i suradnju

Prof. Damir Mladić i prof. Maroje Višić sudjelovali su u Erasmus+ mobilnosti za nastavno osoblje u svrhu podučavanja, koja se održala od 3. do 7. studenoga 2025. na Antalya Bilim Sveučilištu u Turskoj. Tijekom boravka održali su predavanja studentima prijediplomskog studija te razmijenili iskustva i dobre prakse s kolegama s partnerske institucije. Ova mobilnost dodatno je osnažila suradnju između dvaju sveučilišta i otvorila prostor za razvoj budućih zajedničkih projekata i inicijativa u području obrazovanja i istraživanja.

Međunarodna suradnja poput ove, ostvarena kroz Erasmus+ program, pruža nastavnicima jedinstvenu priliku za profesionalni i osobni rast od upoznavanja novih obrazovnih pristupa i razmjenu ideja do stjecanja iskustava koja obogaćuju nastavu na Sveučilištu Libertas. Sudjelovanja poput ovoga poticaj su svim nastavnicima da iskoriste mogućnosti koje Erasmus+ nudi jer svaka mobilnost donosi nova znanja, inspiraciju i perspektive koje nadilaze učionicu.

Dekan Ivan Grdešić u dijalogu sa studentima

U prostorima novoga kampusa Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, održan je susret studenata i nastavnika s prof. dr. sc. Ivanom Grdešićem, dekanom Fakulteta međunarodnih odnosa i diplomacije pri Sveučilištu Libertas. Gostovanje je organizirano na inicijativu Filozofskoga fakulteta i Odsjeka za anglistiku. Susret je upriličen u sklopu novoga ciklusa pod nazivom „Razgovor s povodom“, kojemu je cilj studentima približiti raznolike teme iz šire anglističke perspektive.

Kroz izravan dijalog s uglednim domaćim i inozemnim intelektualcima, ovaj program nastoji povezati akademska znanja sa suvremenim društvenim kretanjima, u čemu je dekan Grdešić, kao vrsni politolog i diplomat, ponudio svoje dragocjene i autentične uvide. Poseban interes izazvala su iskustva gosta iz diplomatske karijere, tijekom koje je obnašao dužnost veleposlanika Republike Hrvatske u SAD-u i Ujedinjenom Kraljevstvu.

Dvosatni susret u Puli nije bio klasično predavanje, već dinamičan dijalog koji naglašava vrijednost suradnje među institucijama i želju naših profesora da svoja iskustva nesebično prenose budućim kolegama.

Inovacije i projekti

- otvaranje novih horizonata

Sveučilište Libertas ponosno sudjeluje u međunarodnim projektima koji donose inovativna rješenja i pridonose društvenom napretku. Ovi projekti osnažuju studente i akademsku zajednicu, stvarajući platforme za razvoj vještina i primjenu znanja u praksi.

Međunarodni kongres *Physiotherapia Croatica 2025*

Početkom listopada 2025. godine nastavnici i studenti Studija fizioterapije Sveučilišta Libertas sudjelovali su na međunarodnom kongresu *Physiotherapia Croatica 2025* u Brelima. U organizaciji Hrvatskog zbora fizioterapeuta na Kongresu su okupljeni stručnjaci iz zemlje i inozemstva koji su tijekom izlaganja, rasprava i druženja razmjenjivali znanja i iskustva iz fizioterapijske djelatnosti.

Dekanica Fakulteta zdravstvenih znanosti Sveučilišta Libertas prof. dr. sc. Jasna Mesarić te docentica dr. sc. Iva Lončarić Kelečić održale su pozvana predavanja, a naši vrijedni studenti, Sara Delić i Andrej Đurić, nagrađeni su za najbolje posterske prezentacije.

Čestitamo na postignutim uspjesima te zahvaljujemo svima koji su zapaženim profesionalnim angažmanima predstavili Fakultet zdravstvenih znanosti Sveučilišta Libertas na ovom važnom međunarodnom događanju.

Održana konferencija ValEUs

U listopadu 2025. na Sveučilištu Libertas održana je 2. godišnja konferencija istraživačke mreže ValEUs kao dio znanstveno-istraživačkog projekta Jean Monnet financiranog od Europske komisije. Ukupno je u istraživačku mrežu uključeno 20 sveučilišta iz 17 država, a Sveučilište Libertas je ponosno što je imalo priliku biti domaćin ove godine. Konferencija je trajala 3 dana s posebnim panelima za Latinsku Ameriku, Ukrajinu i Jugoistočnu Europu.

Posebnu pozornost privukla je plenarna rasprava o vrijednostima EU u kojoj su sudjelovali bivši predsjednike Republike Hrvatske Ivo Josipović i poznati profesor političke filozofije Mikhail Minakov.

Više o ValEUs projektu pronađite u intervjuu s našim profesorom i prorektorom za međunarodnu suradnju izv. prof. dr. sc. Vladimirom Filipovićem na stranici 58.

Održana međunarodna konferencija RRT 2025

Na Sveučilištu Libertas 21. studenoga 2025. godine održala se 6. međunarodna znanstveno-stručna konferencija za razvoj ruralnog turizma RRT 2025. Konferenciju su zajednički organizirali Vimal Veleučilište, Univerza v Mariboru, Sveučilište Libertas i Vimal Akademija, a okupila je istraživače, stručnjake, predstavnike lokalnih zajednica, poduzetnike i studente zainteresirane za razvoj ruralnog turizma. Ovogodišnje izdanje odvijalo se pod temom „Ruralni turizam u funkciji razvoja ruralnog područja“ te je otvorilo niz aktualnih pitanja, izazova i trendova koji oblikuju ovaj rastući segment turizma.

Sudionici su kroz predavanja i rasprave dobili uvid u najnovije trendove, izazove i prilike, uključujući digitalnu transformaciju turizma, LOHAS trend, demografske promjene i potrebe za novim oblicima turističkih proizvoda. Istaknuto kako u mnogim dijelovima kontinentalne Hrvatske još uvijek postoji nedostatak turističkih sadržaja i infrastrukture, unatoč velikim prirodnim i kulturnim potencijalima. Primjeri iz regije, poput Kranjske Gore, pokazali su da ulaganja, inovacije i jačanje destinacijskog upravljanja mogu

bitno unaprijediti razvoj ruralnih područja.

Konferencija je poslužila kao platforma za razmjenu iskustava, razvoj novih partnerstava i poticanje projekata koji mogu ojačati konkurentnost ruralnog turizma te potvrdila važnost povezivanja akademske zajednice, lokalnih struktura i turističkog sektora u cilju održivog razvoja ruralnih područja. Sveučilište Libertas ponosno je na suradnju s partnerskim institucijama i svoju ulogu domaćina ove međunarodne inicijative.

Održana Sigurnosna konferencija Zagreb 2026. U Konferencijskoj dvorani Libertas međunarodnog sveučilišta u Zagrebu, 31. ožujka 2026. godine, uspješno je održana Sigurnosna konferencija Zagreb 2026., pod nazivom: „Geopolitičkim i geoekonomskim sigurnosnim izazovima deglobalizacije“.

Konferenciju su zajednički organizirali Libertas međunarodno sveučilište i Atlantsko vijeće Hrvatske, uz sponzorsku podršku tvrtke KONČAR.

Konferencija je okupila vodeće stručnjake iz akademske zajednice, predstavnike državnih institucija i gospodarskog sektora. Cilj ovog značajnog skupa bio je pružiti dubinski uvid u suvremene sigurnosne izazove koje donosi proces deglobalizacije međunarodnih odnosa te ponuditi relevantne institucionalne odgovore na te promjene. Program su uvodnim obraćanjima otvorili prof. dr. sc. Ivo Andrianić, rektor Libertas međunarodnog sveučilišta, i doc. dr. sc. Mladen Nakić, predsjednik Atlantskog vijeća Hrvatske, naglasivši važnost suradnje znanosti i prakse u razumijevanju kompleksne globalne arhitekture.

Kroz dva dinamična panela, kojima je moderirao Mladen Sirovica (HTV), sudionici su analizirali ključne aspekte sigurnosti i ekonomije: Prvi panel, „Geopolitički izazovi i sigurnost“, bio je posvećen strategijama nacionalne sigurnosti, ulozi NATO-a i EU, te sigurnosnim posljedicama sukoba u Ukrajini i rekonfiguraciji odnosa na Bliskom istoku.

Drugi panel, „Geoekonomske posljedice“, fokusirao se na asimetriju moći u globalnom gospodarstvu, tehnološki suverenitet Europe i digitalni euro. Naglašena je važnost tehnološke neovisnosti u fragmentiranom poretku te pozicija manjih država unutar velikih ekonomskih blokova, uz doprinos stručnjaka s Libertasa, ZSEM-a, Arhivalitike te razvojnog sektora tvrtke KONČAR.

Ovim je događajem Libertas još jednom potvrdio ulogu aktivnog suorganizatora i platforme za raspravu o najvažnijim strateškim pitanjima današnjice, povezujući akademska istraživanja s praktičnim institucionalnim potrebama. Zahvaljujemo svim panelistima i sudionicima na izvrsnom odazivu i plodonosnoj raspravi koja je potvrdila potrebu za kontinuiranim dijalogom o sigurnosnoj budućnosti Hrvatske i Europe. ■

Snažne poruke sa Sveučilišta Libertas

Od rata do mira:

naša odgovornost danas za održivi mir

PRIPREMILA: **Iva Lipovac**

FOTO: **libertas.hr**

U četvrtak, 26. veljače 2026. godine, dvorana Sveučilišta

Libertas postala je središte intelektualnog dijaloga o najvažnijem pitanju današnjice – očuvanju globalne sigurnosti. Međunarodna konferencija pod nazivom *From War to Peace: Our Responsibility Today for Sustainable Peace* okupila je istaknute pravne stručnjake, diplomate i vjerske vođe kako bi zajednički analizirali put prema trajnom miru, s posebnim naglaskom na Deklaraciju o miru i prestanku rata (DPCW).

Ovaj značajan događaj realiziran je u bliskoj suorganizaciji Libertasa i ugledne međunarodne mirovne organizacije HWPL (*Heavenly Culture World Peace Restoration of Light*). Kao glavni inicijator događaja, HWPL je globalno poznat po svom radu na pravnom okviru za okončanje

svih sukoba, a ovaj zagrebački skup bio je važan korak u promicanju tih vrijednosti u našoj regiji. Konferencija je poslužila kao platforma za kritičko promišljanje o tome kako moralne težnje pretočiti u obvezujuće pravne okvire koji bi spriječili buduće sukobe.

Renomirani predavači i akademska izvrsnost

Konferenciju je moderirao bivši predsjednik Republike Hrvatske, prof. dr. sc. Ivo Josipović, koji je svojim iskustvom u međunarodnom pravu i politici dodatno obogatio diskusiju. Uvodnu riječ uputio je izv. prof. dr. sc. Vladimir Filipović, prorektor za znanost i međunarodnu suradnju Sveučilišta Libertas, naglasivši kako je misija sveučilišta obrazovati mlade ljude koji će razumjeti vrijednost mira kao temelja svakog napretka.

Središnji dio programa činila su izlaganja vrhunskih stručnjaka:

dr. Enver Hasani (bivši predsjednik Ustavnog suda Kosova) održao je temeljito

biti samo promatrači povijesti, već aktivni sudionici u kreiranju pravednijeg svijeta.

Pouka za nove generacije

Konferencija *From War to Peace* pokazala je da dijalog nema alternativu. Zahvaljujući viziji organizacije HWPL i akademskoj podršci Sveučilišta Libertas, skup nije bio samo teoretska vježba, već poučan i važan događaj koji je sudionicima pružio konkretne alate za razumijevanje mira.

Izvještaj završavamo s jasnom porukom predavača: mir je odgovornost svakog pojedinca, a obrazovanje je najmoćnije oružje u njegovoj obrani. Sudionici iz Hrvatske, BiH i Srbije napustili su konferenciju bogatiji za nova znanja, ali i s osjećajem zajedništva koji je ključan za stabilnost našeg podneblja. ■

predavanje o pravnoj arhitekturi DPCW-a, analizirajući njezinih 10 članaka koji ciljaju na zabranu uporabe sile i promicanje kulture mira

prof. dr. sc. Ivan Grdešić (dekan Fakulteta međunarodnih odnosa i diplomacije) fokusirao se na geopolitički kontekst i značaj Deklaracije u suvremenim međunarodnim odnosima, dok je Lejla Nuhanović (Centar za međunarodnu sigurnost i strateške studije) ponudila dubinski uvid u preobrazbu etičkih principa u konkretne zakonske norme

prof. dr. sc. Ankica Marinović (znanstvenica u području sociologije religije) zaključila je izlaganja komparativnom analizom religijskih stavova o ratu, podsjećajući na to da sve velike svjetske religije u svojoj biti nose poruku mira.

Regionalno zajedništvo i fokus na Bosnu i Hercegovinu

Jedna od najvrjednijih karakteristika konferencije bila je njezina inkluzivnost. Uz domaće studente, aktivno su sudjelovali polaznici i studenti pristigli iz Bosne i Hercegovine te Srbije. Takav sastav sudionika omogućio

je da se o osjetljivim temama prošlosti i budućnosti razgovara bez barijera, s fokusom na ono što nas spaja.

Interes javnosti i studenata bio je iznad svih očekivanja, što se najbolje očitivalo u maratonskoj sesiji pitanja i odgovora. Studenti su pokazali zavidnu razinu pripremljenosti, a poseban naglasak u raspravi bio je stavljen na položaj Bosne i Hercegovine. Postavljena su brojna pitanja o funkcionalnosti njezina ustavnopravnog poretka, izazovima pomirenja u duboko podijeljenom društvu te ulozi međunarodne zajednice u osiguravanju njezine stabilnosti.

Studenti kao budući arhitekti mira

Osim o BiH, mladi diplomati su s predavačima pretresali teme položaja malih država u sjeni sukoba velikih sila, učinkovitosti UN-a u 21. stoljeću te etike u modernom ratovanju. Bilo je jasno da prisutni studenti ne žele

Speakers

Moderator H.E. Ivo Josipović Former President of Croatia	Dr. Enver Hasani Former President of the Constitutional Court of Kosovo
Prof. Dr. Ivan Grdešić Dean of the Faculty of International Relations and Diplomacy	Ms. Lejla Nuhanović Associate Fellow, Centre for International Security and Economic Strategy (CISES)
Prof. Peter Kuzmiš Former Rector of the Evangelical Theological Faculty	Prof. Dr. Ankica Marinović Scholar in Sociology of Religion

Sveučilište Libertas podržalo prestižnu regionalnu konferenciju na FPZG-u

ReKonDiP 2025

Fakultet političkih znanosti u Zagrebu bio je domaćin prve Regionalne konferencije studenata društvenih znanosti – ReKonDiP 2025, skupa koji je za dva dana okupio više od dvjesto sudionika i niz političkih i diplomatskih imena iz regije. Na jednom mjestu okupili su se studenti i mladi iz pet država regije: Hrvatske, BiH, Srbije, Crne Gore i Slovenije. Među pokroviteljima i partnerima bila je i riječ o Libertas međunarodnom sveučilištu koje je sudjelovalo kao sponzor, dok je Studentski zbor Libertasa bio službeni organizacijski partner projekta. Također, konferenciju su podržali Grad Zagreb i Europski parlament, uključujući i njegovu predsjednicu Robertu Metsolu, kao i tri ministarstva: Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstvo unutarnjih poslova te Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

Konferencija je održana 13. i 14. studenoga u dvoranama Fakulteta političkih znanosti, a program je osmislila i vodila Antonija Majdančić, voditeljica projekta. Otvaranje je popratio i dekan Fakulteta političkih znanosti, izv. prof. dr. sc. Dario Nikić-Čakar, koji je označio ReKonDiP kao važan doprinos studentskom dijalogu o međunarodnim odnosima.

Raspored dvodnevnog programa bio je gust: od *one-on-one* razgovora s potpredsjednikom Vlade i ministrom unutarnjih poslova Davorom Božinovićem, preko panela o regionalnim diplomatskim odnosima i europskom putu Zapadnog Balkana, do rasprava o američkoj politici prema jugoistočnoj Europi i posebno posvećenih sesija za mlade. Program, u kojem su sudjelovali i predstavnici akademske zajednice, diplomate bivši državni dužnosnici, dokumentiran je u službenom programu konferencije.

Kako je plan predviđao, govorili su i sudjelovali brojni gosti čija imena daju težinu skupu: potpredsjednik Vlade Davor Božinović, Norbert Eschborn iz Zaklade Konrad Adenauer, Gašper Dovžan, veleposlanik Republike Slovenije u Hrvatskoj, Duško Marković, bivši premijer Crne Gore, Tomislav Lendić iz Ministarstva vanjskih i europskih poslova te niz akademika i stručnjaka iz regije. Njihova izlaganja i paneli, uz radionice i predstavljanje knjige o europskoj energetske neovisnosti Julija Domca, savjetnika predsjednika Republike Hrvatske za energiju i klimu, omogućili su organizatorima postizanje ravnoteže između političke prakse i akademske refleksije.

Libertas je bio istaknut partner u sadržajnom dijelu konferencije. Dekan, prof. dr. sc. Ivan Grdešić, sudjelovao je kao panelist u tematskoj raspravi o odnosima SAD-a i jugoistočne Europe, zajedno s dr. sc. Mladenom

Nakićem, prof. dr. sc. Đanom Lušom te dr. Matom Granićem. Studentski zbor Libertas, pod vodstvom Karla Škorića, koordinirao je administrativni i logistički dio sudjelovanja studenata te dao snažan doprinos organizaciji panela i međunarodnih kontakata.

Škorić, student i član organizacijskog tima koji je moderirao dva panela, ocijenio je projekt iz prve ruke:

„Organizacija ove konferencije bila je logistički i profesionalni izazov, od koordinacije dolaska sudionika iz čitave regije do usklađivanja programa s gostima najvišeg profila. Zadovoljan sam ishodom i svim pohvalama koje smo dobili. U Zagrebu su govorili ljudi poput potpredsjednika Vlade Davora Božinovića i Norberta Eschborna, a u panelu o američkoj politici imao sam čast moderirati razgovor s imenima kao što su dr. Mate Granić i prof. dr. sc. Ivan Grdešić, što je za svakog studenta međunarodnih odnosa rijetka prilika. U drugom panelu koji sam moderirao usmjerili smo pozornost na mlade glasove: Danijel Bačan, Danilo Nastić, Ljubiša Aćimović i Stefan Bošković pokazali su da generacija koja dolazi donosi konkretne ideje za poboljšanje budućnosti.

Posebno zahvaljujem voditeljici projekta Antoniji Majdančić te kolegama u organizaciji: Adrianu Leventiću, Lari Čurčiji, Loreni Tkalčec, Janu Majdaku, Katarini Kecerin i ostalima bez kojih ova konferencija ne bi bila moguća. Ovim putem bih se zahvalio i našem sveučilištu na povjerenju i potpori, vjerujem da projekti poput ovoga pridonose ugledu Libertasa kao institucije koja potiče razvoj mladih i suradnju unutar naše regije.”

Sudeći po odazivu i sastavu sudionika, konferencija ReKonDiP 2025 ispunila je programsku ambiciju: povezati akademsku javnost i mlade lidere regije u raspravama o sigurnosti, vanjskoj politici i europskim perspektivama Zapadnog Balkana. Organizatori najavljuju nastavak inicijative i želju da konferencija preraste u godišnji forum koji će sustavno uključivati studentske programe, diplomatske institucije, ali i civilni sektor. ■

Spajanje časopisa Međunarodne studije i Polemos

Časopis Međunarodne studije, koji je više godina objavljivalo Sveučilište Libertas, udružio je snage s časopisom Polemos: Interdisciplinarnim časopisom za istraživanje rata i mira u izdanju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Novi znanstveni časopis pod nazivom **PoMeSt** (Polemos-Međunarodne studije) zadržava tradiciju oba časopisa i nastoji doprinijeti kvaliteti znanstvenih spoznaja u

društvenim i humanističkim znanostima. Međuinstitucionalna suradnja Sveučilišta Libertas s Centrom za inovativne studije Filozofskog fakulteta i suizdavaštvo novog časopisa doprinose objedinjavanju akademskih i istraživačkih napora.

Prvi broj novog, zajedničkog časopisa, dostupan je na web stranicama hrcak.srce.hr

Tiskana izdanja dostupna su u knjižnici Sveučilišta Libertas, a u digitalnom obliku na stranicama Hrčka

Libertas Talks podcast

Od studentske ideje do relevantne platforme

Libertas Talks podcast je studentski projekt koji u potpunosti stvaraju i uređuju studenti, uz podršku Sveučilišta Libertas. U vremenu brzih vijesti i kratkih formata, ovaj projekt vraća fokus na razumijevanje, učenje i potiče kulturu dijaloga. Zato ne čudi da Libertas Talks sve više prepoznaju mladi koji žele razumjeti politiku.

Ono što je počelo kao inicijativa trojice studenata, danas je medijski projekt s rastućom publikom i jasnim identitetom. *Libertas Talks* donosi sadržajne razgovore o politici, diplomaciji, međunarodnim odnosima, ekonomiji i društvenim pitanjima, teme koje većina mladih doživljava kao "previše kompleksne", a koje ovaj tim uspijeva približiti na jednostavan i razumljiv način.

Podcast se od početka vodi jednostavnim pravilom: nema *clickbaita*, nema senzacionalizma, samo argumentirani razgovor i jasno postavljena pitanja. Epizode traju između 45 i 60 minuta, a svaka se dopunjuje s nekoliko kratkih videa (*shorts/reels*) za društvene mreže, čime se sadržaj približava i onima s kraćim vremenom i pažnjom.

Publiku *Libertas Talks*-a čine prvenstveno studenti i mladi profesionalci zainteresirani za teme javne politike, međunarodnih odnosa i diplomacije. YouTube kanal bilježi stalni rast pregleda i sati gledanja, dok kratki formati na Instagramu i TikToku ostvaruju desetke tisuća pregleda mjesečno. Posebna snaga projekta leži u visokom angažmanu publike; prosječno trajanje gledanja i broj komentara pokazuju razinu interesa usporedivu s mnogo većim i profesionalnim produkcijama.

Studijski posjeti i sudjelovanja

Libertasovi studenti ponovno u Europskom parlamentu

U sklopu nastavka uspješne prakse studentice i studenti Fakulteta međunarodnih odnosa i diplomacije Libertas međunarodnog sveučilišta boravili su u Strasbourgu, gdje su, kao gosti zastavnika Tonina Picule, posjetili Europski parlament.

Tijekom posjeta studenti su imali priliku iz prve ruke upoznati procese donošenja odluka unutar institucija Europske unije te produbiti razumijevanje funkcioniranja europske politike.

Atmosfera u Europskom parlamentu, ispunjena raspravama i međunarodnom suradnjom, ostavila je snažan dojam na sve sudionike. Ovakva iskustva obogaćuju njihovo akademsko znanje i potiču interes za budući profesionalni razvoj u području međunarodnih odnosa i diplomacije.

Dekan Fakulteta, prof. dr. sc. Grdešić, izrazio je zadovoljstvo što je već sedma skupina studenata posjetila Europski parlament te najavio nastavak organiziranja ovakvih posjeta i za buduće generacije.

Studenti u posjetu Predsjedničkim dvorima

Nakon uspješnog gostujućeg predavanja Gorana Groboteka, zamjenika predstojnika Ureda predsjednika Republike, grupa studentica i studenata prijediplomskog studija Međunarodnih odnosa posjetila je Predsjedničke dvore. Tijekom posjeta studenti su imali priliku iz prve ruke upoznati se s sadržajno važnim informacijama o povijesti Vile Zagorje, kao i o njezinu arhitektonskom, povijesnom i umjetničkom značaju, prateći njezin razvoj od izgradnje 1965. godine. Posjet se odvijao u pratnji profesorice Jadranke Polović.

Sudjelovanje studenata Libertasa u programu na Sveučilištu u Firenzi

Studenti diplomskog studija Međunarodni odnosi i diplomacija sudjelovali su od 13. do 16. travnja u programu „EU Talks: Dijalozi o budućnosti Europe“ na Sveučilištu u Firenzi. Program je održan u sklopu znanstveno-istraživačkog Jean Monnet projekta „ValEUs“. Studenti su imali priliku aktivno sudjelovati u akademskim raspravama s naglaskom na izazove postupka proširenja Europske unije i izmijeniti mišljenja sa studentima 20 sveučilišta iz 17 zemalja.

Događaju su prisustvovali predstavnici Europske unije, predsjednik Gradske skupštine Firence i predstavnici akademskih i lokalnih institucija. Posebna čast ukazana je sudionicima tijekom završne konferencije u Gradskoj vijećnici Firence (Palazzo Vecchio), na kojoj su prisustvovali visoki predstavnici Europske unije te čelnici lokalnih i akademskih institucija. Ovakve inicijative osiguravaju našim studentima neprocjenjivo iskustvo u međunarodnom okruženju i izravan uvid u suvremene diplomatske procese.

Nova digitalna podrška za maturante i studente

Na Sveučilištu Libertas želimo da naši postojeći i budući studenti uvijek imaju pouzdane informacije na dohvat ruke. Zato smo uveli UI (AI) asistenta, digitalnog pomagača koji je dostupan 24/7 i pruža brze odgovore na najčešća pitanja o studijskim programima, upisima, ispitima i studentskom životu. Na ovaj način želimo olakšati pristup informacijama i učiniti komunikaciju sa Sveučilištem još dostupnijom i praktičnijom.

UI (AI) asistent nije zamjena za postojeće studentske službe, već dodatna podrška koja olakšava svakodnevnicu i omogućuje da postojeći i budući studenti

odgovore pronađu u bilo koje doba dana ili noći. Na Libertasu znamo da pitanja ne staju kada završi radno vrijeme. Zato smo uveli UI (AI) asistenta, digitalnog pomagača koji postojećim i budućim studentima stoji na raspolaganju 24//7. Još jedan način da Sveučilište bude bliže svojim studentima, i izvan radnog vremena.

Od informacija o studijskim programima do praktičnih pitanja iz studentskog života, odgovori su sada na dohvat ruke, u bilo koje doba dana ili noći. Još jedan način da ti studiranje na Libertasu bude jednostavnije!

Sveučilišna planinarska putovanja

Sveučilište Libertas za svoje studente, nastavno osoblje i prijatelje, organizira jednodnevne i višednevne planinarske ture u Hrvatskoj i inozemstvu. Sveučilišnih planinarskih putovanja pružaju priliku za bijeg u prirodu, istraživanje predivnih krajolika i druženje. Osnovni cilj je na zdrav i inspirativan način održavati kondiciju, upoznavati različite krajolike, uživati u prirodnim ljepotama, družiti se, te dakako, izvjesiti sveučilišnu zastavu na običenim vrhovima.

Studentski zbor Sveučilišta Libertas povodom pete obljetnice studentskog planinarskog pothvata

„Do pizze preko Medvednice” profesora Ivora Altarasa Pende odlučio je profesorovu posvećenost obilježiti poklonom, unikatnim vezenim prišivkom čiji je autor dizajna član Studentskog zbora Matej Blažić (@thematejblazic).

„Tom gestom željeli smo istaknuti profesore i članove osoblja koji svojim angažmanom u slobodno vrijeme obogaćuju našu akademsku zajednicu”.

Inspirirajte se dosadašnjim avanturama na libertas.hr i priključite se najzabavnijoj akademskoj planinarskoj družini u nekoj od idućih pustolovina!

Uspjesi studenata

- ponos Sveučilišta Libertas

Čestitamo našim studentima na ostvarenim stipendijama!

Sveučilište Libertas upućuje iskrene čestitke svojim studentima koji su u akademskoj godini 2025./2026. ostvarili zapažene rezultate u sustavu javnih stipendija, uključujući državne stipendije Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, stipendije Grada Zagreba te stipendije brojnih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ostvareni rezultati potvrđuju da se kontinuiran rad i akademska odgovornost naših studenata jasno prepoznaju u otvorenom i konkurentnom sustavu visokog obrazovanja. Drago nam je što su naši studenti ravnopravno sudjelovali u stipendijskim natjecanjima na nacionalnoj razini te su svojim zalaganjem osigurali ove vrijedne rezultate. Posebno nas veseli što su studenti pokazali kako kvalitetni akademski resursi, stručna podrška i poticajno okruženje Sveučilišta Libertas predstavljaju čvrst temelj za razvoj i napredak svakog pojedinca.

Zlato na virtualnom terenu!

S ponosom objavujemo da je tim Sveučilišta Libertas osvojio prvo mjesto na UniSport natjecanju u nogometnoj simulaciji EAFC 26. Naši studenti Marko Grubišić i Karlo Jezidžić pokazali su iznimnu vještinu i strateško razmišljanje, čime su osigurali plasman na UniSport HR Finals.

Ovaj uspjeh poticaj je za osnivanje i drugih e-sport selekcija te aktivno uključivanje studenata u dinamičnu akademsku zajednicu. Libertas nastavlja poticati izvrsnost i vještine koje su ključne u suvremenom digitalnom okruženju.

Čestitamo svim našim sportašima i zahvaljujemo im što s ponosom predstavljaju Libertas!

Bravo, Tatiya!

Pozdravljamo sjajan sportski rezultat naše studentice Tatiye Nole Berlan na Sveučilišnom prvenstvu Hrvatske u judu (Unisport). U snažnoj konkurenciji kategorije -63 kg Tatiya je izborila 5. mjesto, a njezine pobjede donijele su Sveučilištu Libertas pehar za 3. mjesto u ukupnom poretku fakulteta u judu! Uspjesi poput ovog potvrđuju kako se uz trud i disciplinu mogu osvajati vrhunska sportska odličja na sportskim terenima.

Karataši nagrađeni za vrhunske rezultate

Na državnom sveučilišnom prvenstvu u karateu, održanom 12. travnja 2025. u sportskoj dvorani OŠ Ivanja Reka, Sveučilište Libertas izborilo je izvrsno treće mjesto u ukupnom poretku, a u sklopu Sveučilišnog prvenstva Zagreba – prvo mjesto! Natjecanje se odvijalo pod okriljem UniSportHR-a, u organizaciji Hrvatskog akademskog sportskog saveza i Hrvatskog karate saveza. Rezultati koje su postigli naši studenti Dino Šimunec, Toni Čutura i Max Fajerbach bili su ključni za visoki plasman Sveučilišta Libertas.

Dodijeljene rektorove zahvalnice suradnicima Studentskih novina Libertas

U konferencijskoj dvorani na Libertas međunarodnom sveučilištu u Zagrebu 17. veljače 2026. godine održana je svečana dodjela rektorovih zahvalnica suradnicima Studentskih novina Libertas. Priznanja je uručio izv. prof. dr. sc. Vladimir Filipović, prorektor za znanost i međunarodnu suradnju, istaknuvši važnost studentskog angažmana u razvoju i promociji sveučilišne zajednice.

Zahvalnice su dodijeljene suradnicima koji su sudjelovali u izradi posljednjih dvaju brojeva Studentskih novina Libertas. Od ukupno 20 suradnika njih 13 prisustvovalo je svečanosti, čime je dodatno potvrđena posvećenost studentskom novinarstvu i aktivnom sudjelovanju u akademskom životu.

Prisutne je uvodno pozdravio izvršni urednik Studentskih novina i bivši predsjednik Studentskog zbora Libertas Karlo Škorić, naglasivši važnost kontinuiranog studentskog doprinosa informiranju i povezivanju sveučilišne zajednice. Okupljenima se obratio i prorektor Filipović, a događaju su nazočili i glavni urednik Šime Jordan Kolega te članica uredničkog savjeta Dina Zidarević.

U obraćanju je istaknuto kako Studentske novine Libertas predstavljaju jednu od ključnih studentskih aktivnosti jer potiču kreativnost, kritičko promišljanje i aktivno sudjelovanje studenata u akademskoj zajednici. Istodobno, novine djeluju kao jedan od najvažnijih promotivnih materijala sveučilišta, predstavljajući projekte, uspjehe i svakodnevni

život sveučilišne zajednice iz studentske perspektive.

Studentske novine Libertas ostaju otvorena platforma za sve studente koji žele razvijati novinarske, komunikacijske i organizacijske vještine. Uredništvo kontinuirano poziva zainteresirane studente da se uključe u rad redakcije, predlažu teme i aktivno sudjeluju u stvaranju budućih izdanja.

Svečana dodjela zahvalnica još je jednom potvrdila važnost studentskog angažmana i suradnje u jačanju identiteta i prepoznatljivosti sveučilišta te izgradnji dinamične akademske zajednice usmjerene na izvrsnost i međunarodnu vidljivost.

Studenti zainteresirani za suradnju u Studentskim novinama mogu se javiti na adresu e-pošte: **studentskenovine@libertas.hr**

Svečane promocije studentata Sveučilišta Libertas

Svečane promocije diplomiranih studenata bile su među najvažnijim trenucima u godini, s naglaskom na proslavu akademskih postignuća i ohrabrenjem za buduće poduhvate. Svaka svečanost okupila je brojne ugledne uzvanike, predstavnike gospodarstva, roditelje, prijatelje i obitelji diplomiranih studenata, koji su zajednički slavili njihove akademske uspjehe. Održane su na nekoliko lokacija u Zagrebu, Dubrovniku i Kutini, svaka s jedinstvenim duhom i svečanim ozračjem. Više detalja i fotografija pronađite na libertas.hr

Rektorove nagrade 2024./2025.

Tijekom svečanosti dodjele diploma, dodijeljene su i Rektorove nagrade za akademsku godinu 2024./2025. kao priznanje za iznimna postignuća, akademsku izvrsnost i predanost studenata. Priznanje se studentima koji su ostvarili izvanredne rezultate, pokazali visoku razinu angažmana te ostavili trajan doprinos akademskoj zajednici. Njihov uspjeh dodatno je naglasio vrijednosti koje Sveučilište Libertas njeguje: izvrsnost, odgovornost i aktivno sudjelovanje u razvoju društva.

Sara Rajčević – najbolji prosjek ocjena na stručnom prijediplomskom studiju (studentica generacije)

Luka Lekić – najbolji prosjek ocjena na sveučilišnom prijediplomskom studiju (student generacije)

Sara Dragosavac – najbolji prosjek ocjena na sveučilišnom diplomskom studiju (studentica generacije)

Ines Pavlak – najbolji prosjek ocjena na stručnom diplomskom studiju (studentica generacije)

Fran Kužnin – najbolji sveučilišni završni rad

Sara Rajčević – najbolji stručni završni rad

Luka Bošnjak – najbolji sveučilišni diplomski rad

Helena Lovrinčević – najbolji stručni diplomski rad

Studentski zbor Libertas

Novi saziv, nove ideje i još snažniji glas studenata

PRIPREMILA: **Iva Lipovac**

FOTO: **privatni album**

novi mandat, nova energija i jasna poruka – studenti žele aktivno sudjelovati u oblikovanju svog fakultetskog iskustva. Upravo s tim ciljem, na sveučilištu Libertas formiran je novi saziv Studentskog zbora koji donosi kombinaciju iskustva, ambicije i konkretnih planova za unapređenje studentskog života.

Rad novog saziva Studentskog zbora službeno je započeo konstituirajućom sjednicom održanom 20. listopada 2025. godine, kada su potvrđeni rezultati izbora i izabrano novo vodstvo. Time je i formalno započeo mandat za akademsku godinu 2025./2026., u kojem će Studentski zbor imati ključnu ulogu u predstavljanju interesa studenata i sudjelovanju u radu

sveučilišta. Na toj sjednici za predsjednicu Studentskog zbora izabrana je Leonarda Tutić, za potpredsjednicu Stella Jug, dok je funkciju studentske pravobraniteljice preuzela Mihaela Šuvak. Uz njih, posebnu važnost ima činjenica da taj saziv prvi put uključuje predstavnike svih studijskih smjerova, čime se osigurava bolja komunikacija sa studentima i kvalitetnije razumijevanje njihovih potreba.

Studentski zbor djeluje kao službeno predstavničko tijelo koje ne samo da štiti prava studenata, već aktivno sudjeluje u kreiranju studentskog standarda i svakodnevice na sveučilištu. Novi

tim zato dolazi s jasnim ciljem – nastaviti graditi već postavljene temelje, ali i dodatno podići razinu studentskog života kroz projekte, inicijative i otvoreni dijalog. Poseban naglasak stavlja se na razvoj studentskih aktivnosti, jačanje zajedništva te projekte poput *buddy* programa koji će novim studentima olakšati prilagodbu i povezivanje s kolegama već od prvih dana studija.

U nastavku predstavljamo ključne članice novog saziva te sve njihove planove i projekte za naše sveučilište.

Leonarda Tutić

Leonarda, čestitke na novom sazivu Studentskog zbora! Možeš li nam se predstaviti i reći što te je motiviralo da preuzmeš odgovornost zastupanja studenata Libertasu?

Prije svega, željela bi se zahvaliti na čestitkama. Studentica sam druge godine diplomskog studija Poslovne ekonomije i globalizacije te me se praktički može smatrati starosjediocem s obzirom na to da sam također završila i prijediplomski studij Međunarodno poslovanje na Libertasu. Moja motivacija za uključivanje u Studentski zbor krenula je još na prvoj godini prijediplomskog studija, kada sam primijetila da nedostaje više studentskih aktivnosti, poput putovanja ili kvalitetne brucešijade. Upravo me to potaknulo da se, na preporuku prorektora, prijavim za predstavnicu svog studija i pokušam napraviti pozitivne promjene.

Kada smo 2023. godine preuzeli Studentski zbor dobili smo goli proizvod, tj. krenuli smo gotovo od nule. Zbor kao takav nije bio pretjerano razvijen i bilo je potrebno puno truda da se postave temelji. Upravo zahvaljujući tadašnjem predsjedniku, Studentski zbor podignut je na višu razinu, dobio je strukturu i smjer te je, rekla bih, postao primamljiv. U prošlom sam sazivu imala priliku biti predstavnica, ali i čast biti studentska pravobraniteljica, što mi je dalo dodatno iskustvo i bolji

uvid u potrebe studenata. Upravo zbog toga odlučila sam se kandidirati i za novi saziv, s ciljem da očuvamo tu razinu i blagostanje koje je izgrađeno, ali i da ostvarimo projekte koje nismo stigli realizirati te dodatno unaprijedimo stvari koje su nam možda u prethodnom mandatu promaknule.

Biti dio Studentskog zbora nije samo titula, već i ozbiljan rad. Koji su vaši glavni ciljevi i vizija za mandat – što želite promijeniti ili unaprijediti u studentskom životu na našem sveučilištu?

Biti dio Studentskog zbora za nas zaista nije samo titula, već velika odgovornost i kontinuiran rad na poboljšanju studentskog standarda. Jedan od naših glavnih ciljeva u ovome mandatu je unaprijediti uvjete za studente fizioterapije. Posebno smo ponosni na činjenicu da je ovo prvi saziv u kojem svaki sveučilišni studij ima svog predstavnika, što omogućuje bolji uvid u potrebe svih studenata. Smatramo da se sada trebamo posvetiti onim smjerovima koji zahtijevaju više pažnje.

Jedan od važnih ciljeva nam je uvođenje nove kategorije za Rektorovu nagradu, kao i nadopuna Statuta kako bismo unaprijedili rad studentskih klubova i Studentskog zbora te uvođenje zahvalnica za studente koji su članovi studentskih klubova. U nadolazećoj akademskoj godini planiramo punim intenzitetom organizirati i *buddy* program, koji najavljujemo već od studenog, a koji će studentima prve godine olakšati

prilagodbu i povezivanje.

Uz to kontinuirano radimo na obogaćivanju studentskog života kroz različita događanja. Studenti imaju priliku sudjelovati u božićnim i sezonskim zabavama, brucešijadi, kao i na putovanjima poput Unifesta i organiziranog putovanja na Zlatibor, koje se održava već tri godine zaredom. Na kraju akademske godine, sveučilište organizira i roštiljadu kao zajedničko druženje studenata.

Posebno nam je važno društveno odgovorno djelovanje. Tijekom našeg saziva sudjelovali smo u volonterskoj akciji za SOS dječje selo, a Studentski zbor je u suradnji s Volonterskim kutkom i Centrom za karijeru dizajnirao nove hoodice, od kojih je sav prihod doniran SOS dječjem selu.

Podržavamo studentske inicijative i klubove koje pokreću sami studenti, poput *Book Cluba* i *Student za studenta*, koje je inicirala naša kolegica. Važno nam je naglasiti i da su studenti uvijek slobodni pregledati nove ideje i inicijative. Otvoreni smo za sve prijedloge putem službene e-adrese Studentskog zbora jer

želimo zajedno graditi što kvalitetnije i sadržajnije studentsko iskustvo.

Što smatraš svojom najvećom vrlinom koju unosiš u rad novog saziva Zbora?

Smatram da je moja najveća vrlina u radu Studentskog zbora sposobnost da svima dam prostor za provođenje njihovih inicijativa. Trudim se zajedno s kolegama maksimalno podržati ostvarenje njihovih ciljeva i planova, ali i potičem nove ideje. Važna mi je komunikacija i timski rad, nastojim da svi osjećaju da njihovo mišljenje vrijedi i da zajedno možemo postići najbolje rezultate.

Kako bi opisala atmosferu u novom timu Zbora? Što je ono što vas kao grupu najviše povezuje i pokreće?

Atmosfera u novom sazivu Zboru definitivno je dinamična i motivirajuća. Mislim da nas najviše povezuje i pokreće zajednička želja da studentima pružimo najbolji mogući studentski život na našem sveučilištu. Svi smo vrlo angažirani, otvoreni za nove ideje i spremni podržati jedni druge kako bismo zajedno ostvarili ciljeve i unaprijedili iskustvo svakog studenta.

Što za tebe znači biti glas studenata i kako planiraš osigurati da se taj glas uistinu čuje u svakodnevnom radu sveučilišta?

Za mene biti glas studenata znači predstavljati njihove potrebe, ideje i mišljenja te ih prenijeti na način da ih sveučilište uvaži i uključi u svoje odluke. To nije samo prenošenje problema, već i aktivnost sudjelovanja u pronalaženju rješenja i inicijativa koje studentima donose stvarnu korist. Kako planiram osigurati da se taj glas čuje? Prvo, redovito komunicirati sa studentima; kroz e-poštu, sastanke, ankete, društvene mreže i događanja kako bih razumjela njihove potrebe i prijedloge. Drugo, proaktivno surađivati sa senatom i na kraju želim potaknuti studente da sami predlažu inicijative i budu uključeni u projekte jer vjerujem da glas studenata postaje najjači kada svi aktivno sudjeluju.

Stella Jug

Što je bio onaj presudni trenutak ili motiv koji te potaknuo da se aktiviraš u Studentskom zboru i preuzmeš odgovornu ulogu potpredsjednice u ovom sazivu?

Mislim da nije bio jedan konkretan trenutak, nego proces. Kroz studij i sve projekte na kojima sam radila shvatila sam koliko studenti zapravo imaju potencijal, ali često nemaju platformu ili poticaj da ga pokažu. Upravo to me motiviralo da se uključim u Studentski zbor – željela sam biti dio promjene i pridonijeti stvaranju okruženja u kojem studenti nisu samo pasivni sudionici, nego aktivni kreatori svog studentskog iskustva. Uloga potpredsjednice za mene je

prilika da tu ideju pretvorim u konkretne projekte i inicijative.

Kao desna ruka predsjednice, koji su tvoji glavni prioriteti u koordinaciji tima? Što želiš da bude potpis vašeg zajedničkog rada ove godine?

Moj fokus je na organizaciji, komunikaciji i motivaciji tima. Smatram da dobar tim ne funkcionira samo kroz zadatke, nego kroz povjerenje i jasnu viziju. Želim da naš potpis bude profesionalnost, ali i vidljivost – da studenti stvarno osjete da Zbor radi za njih. Također, važno mi je da projekti koje radimo imaju dugoročnu vrijednost, a ne da ostanu samo jednokratni događaji.

Iz tvoje perspektive, što je najvrijednije što Libertas nudi studentima, a što bi kroz rad Zbora željela dodatno istaknuti ili unaprijediti?

Libertas studentima daje puno više od klasičnog obrazovanja, pristup praksi, konkretne projekte i priliku za povezivanje s relevantnim ljudima iz industrije. To je ogromna prednost. Kroz rad Zbora željela bih dodatno naglasiti tu povezanost s praksom, ali i otvoriti još više prostora za studentske inicijative, *networking* i interdisciplinarne projekte. Smatram da možemo još jače povezati studente međusobno i s realnim sektorom.

Postoji li neki specifičan projekt ili inicijativa na kojoj trenutačno radiš, a za koju vjeruješ da će značajno podići kvalitetu studentskog života na našem sveučilištu?

Jedan od projekata na koji sam posebno ponosna je organizacija konferencija i događanja poput konferencije *Sport & Tourism Connect*, gdje studenti imaju priliku izravno komunicirati s vrhunskim imenima iz sporta i industrije. Takvi projekti studentima daju stvarnu vrijednost – kontakte, iskustvo i inspiraciju. Uz to, radimo i na idejama koje će dodatno aktivirati studente kroz radionice, suradnje i projekte koji ih uključuju, a ne samo informiraju.

Koju poruku imaš za kolege koji se možda ustručavaju iznijeti svoje ideje – kako planiraš potaknuti tu proaktivnu atmosferu među studentima?

Moja poruka je jednostavna – nitko ne kreće s gotovim rješenjima i savršenim idejama.

Sve počinje s inicijativom. Studentski zbor je tu upravo zato da bude platforma za takve ideje. Želim potaknuti atmosferu u kojoj je normalno predložiti, pokušati i pogriješiti. Kroz otvorenu komunikaciju i dostupnost Zbora želimo pokazati studentima da njihov glas ima vrijednost i da mogu aktivno sudjelovati u oblikovanju svog studentskog iskustva.

Mihaela Šuvak

Dolazim iz Zagreba, studentica sam 2. godine prijediplomskog studija Fizioterapije te se nadam da ću u budućnosti imati svoju sportsku praksu, specijaliziranu za rehabilitaciju u jahaćem sportu.

Uloga studentske pravobraniteljice nosi veliku težinu. Zašto si se odlučila usmjeriti baš na zaštitu studentskih prava i što za tebe osobno znači pravednost u akademskom okruženju?

Uloga studentske pravobraniteljice važna mi je iz razloga što i sama dolazim sa smjera koji nažalost nije toliko zastupljen. Iako je velika količina studenata, suočavamo se s puno poteškoća koje nisu toliko učestale kao na drugim smjerovima. Smatram da iz tog razloga dobro razumijem one koji se osjećaju ugroženo te da je lakše iz te perspektive zauzimati se i za ostale.

Koji su, prema tvom dosadašnjem iskustvu,

najveći izazovi s kojima se studenti susreću, a u kojima im ti kao pravobraniteljica možeš izravno pomoći?

Najveći izazovi mi se za sada čini da leže u lošoj komunikaciji profesora. Naime, neki profesori nisu toliko susretljivi isprva i možda će zanemariti neke aspekte koji studentima mnogo znače ili zbog kojih se osjećaju da su im studentska prava ugrožena. Iako, moram priznati da se svaki problem do sada nakon intervencija uspješno i lako rješavao.

Što planiraš poduzeti kako bi tvoja funkcija postala još vidljivija kolegama, tako da svaki student u svakom trenutku zna kome se obratiti u slučaju nepravde?

Održali smo kratko upoznavanje za neke smjerove prvih godina prijediplomskih studija, gdje smo im predstavili ulogu pravobraniteljice. Nadam se da

sam im tada uspjela dati do znanja da me u slučaju problema uvijek mogu kontaktirati. Također, napravili smo kratki video na Instagramu kako bismo to dalje proširili, a za sljedeću godinu ćemo nadam se i malo više tu funkciju podijeliti s novim studentima.

Kako vidiš suradnju s upravom sveučilišta – na koji način planiraš osigurati da se glas studenata uvažava pri donošenju važnih odluka?

Kao što sam već navela, suradnja je dosad bila prilično dobra. Reagiralo se na istaknute probleme te radilo na njihovu rješavanju. Planiram osigurati uvažavanje glasa studenata na način da poslušam i čujem s čime se suočavaju te zatim stanem iza njih kao sustav potpore pred upravom.

Koji je tvoj dugoročni cilj do kraja mandata – kakav sustav podrške želiš ostaviti kolegama koji će doći nakon tebe?

Voljela bih da budući kolege koji dođu nemaju strah od pomaganja. Možda zvuči zastrašujuće, ali na kraju dana i mi smo studenti i pokušavamo se izboriti za svoje najbolje interese. Također ću biti na raspolaganju budućem pravobranitelju ili pravobraniteljici, ako se ikada nađu u bilo kakvom škripcu pri donošenju odluka. ■

Izvještaj o 89. sastanku Upravnog odbora Europske studentske unije

Karlo Škorić, bivši predsjednik Studentskog zbora Libertas, sudjelovao je na 89. sastanku Upravnog odbora Europske studentske unije (89th Board Meeting of the European Students' Union) u Banjoj Luci od 12. do 18. svibnja 2025. kao jedini delegat Hrvatskog studentskog zbora. Susret je organizirala Europska studentska unija u suradnji s Unijom studenata Republike Srpske iz BiH. Svrha skupa bila je razmjena iskustava, razmatranje aktualnih tema u visokom obrazovanju te donošenje zajedničkih zaključaka i politika za sljedeće razdoblje.

PRIPREMIO: **Karlo Škorić**

FOTO: **libertas.hr**

Europska studentska unija, osnovana 1982. godine, krovna je organizacija 44 nacionalna studentska zbora iz 40 zemalja Europe. ESU nastoji zastupati i promicati obrazovne, društvene, ekonomske i kulturne interese studenata na europskoj razini prema svim relevantnim tijelima – osobito prema Europskoj uniji, tijelima Bolonjskog procesa, Vijeću Europe i UNESCO-u. Kroz svoje članice ESU predstavlja gotovo 20 milijuna studenata, što ju čini najvećom organizacijom te vrste u Europi. Upravni i predstavnički organ ESU-a je upravni odbor, čiji se sastanak održava dva puta godišnje i na kojem članovi usvajaju politike, izmjene statuta te biraju predstavnike u izvršnim tijelima. ESU-ova organizacijska struktura uključuje predsjedništvo, izvršni odbor s tajništvom, tri koordinatora te više radnih skupina za specifične teme, kao i pridružene članice – studentske organizacije koje surađuju po pojedinim područjima interesa.

Pregled aktivnosti

Dolazak, 12. svibnja 2025.

Sudionici su stigli tijekom dana i smjestili se u hotel Courtyard by Marriott u središtu Banje Luke. Nakon dolaska organizirana je potraga za blagom s ciljem boljeg upoznavanja grada i okolice, tijekom koje su delegati istraživali kulturnu baštinu Banje Luke i regije kroz timski rad i igru. Dan je završio zajedničkom večerom u hotelu, što je pružilo priliku za druženje i međusobno upoznavanje sudionika.

Prvi seminarski dan, 13. svibnja 2025.

Dan je započeo svečanim otvaranjem u Studentskom kulturnom centru u Banjoj Luci. Nakon pozdravnih govora, uslijedio je panel na temu **Bridge to EU: visoko obrazovanje, europski sveučilišni savezi i studentsko vodstvo**, kojim se naglasio doprinos studenata procesu europske integracije. Uslijedila je financijska sesija, a zatim i ručak. Popodnevni program obuhvaćao je rad na internim dokumentima ESU-a: razmatrane su izmjene Proceduralnih pravila (FSO) i izbornog sustava te rasprava **Aurea/Gender Session** posvećena rodnoj ravnopravnosti i jednakosti spolova. Nakon toga organizirano je vođeno razgledavanje Banje Luke, dok je navečer održana izborna debata kandidata za pozicije unutar ESU-a, što je delegatima pružilo uvid u buduće vodstvo organizacije. Dan je okončan svečanom gala večerom s večernjim programom, što je bila prilika za neformalno druženje svih sudionika.

Drugi seminarski dan, 14. svibnja 2025.

Delegati su otputovali u Posjetiteljski centar Pecka (selo oko 60 km od Banje Luke), gdje su održane radionice na raznovrsne teme. U prijedpodnevnim satima raspravljalo se o Planu rada i internim prijedlozima ESU-a za nadolazeće razdoblje. Zatim su se razmatrale i usvajale ključne inicijative – iznesene su i usuglašavane Izjava o obrazovanju i osposobljavanju (VET) i Izjava o ECTS-u (s obzirom na novu reviziju Smjernica za ECTS u EU) te Izjava o pravima i uključivanju studenata s invaliditetom i Izjava o valovima studentskih prosvjeda u Europi (pojava studentskog aktivizma). Tijekom radnog dijela delegati su izrazili podršku inicijativama koje promiču inkluzivnost i jednakost u visokom obrazovanju, kao i prava studenata s posebnim potrebama. Nakon tradicionalnog obroka lokalnih jela održana je tematska radionica **Zaglavljeni pred vratima: BiH i EU čekaonica**, u kojoj su sudionici raspravljali o izazovima i perspektivama pridruživanja BiH Europskoj uniji. Poslijepodne su delegati imali slobodno vrijeme za rad na amandmanima dokumenata, a potom su se vratili u Banju Luku na zajedničku večeru.

Sjednice Upravnog odbora, 15. – 17. svibnja 2025.

Glavni radni dio sjednica održavao se od petka do nedjelje. Svaki je dan započinjao kratkim treningom za delegate, a potom formalnim sjednicama. Teme su uključivale izvješća članova Izvršnog odbora ESU-a, analize radnih skupina i rasprave o strateškim pitanjima. Glavne točke bile su usvajanje Plana rada ESU-a za naredno razdoblje te razmatranje financijskih izvještaja i proračuna. Delegati su također raspravljali o aktualnim

političkim prioritetima za razdoblje 2025. – 2029., kao i o prijavama novih članova i revidiranju statusa postojećih članica – čime se ESU usmjerava na daljnju inkluziju i rast. Posebne radne skupine bavile su se pitanjima umjetne inteligencije, digitalizacije obrazovanja, prava doktoranada i daljnjeg razvoja Europske povelje o studentskim pravima. Tijekom sastanka Upravnog odbora održan je i posjet Delegaciji Europske unije u Bosni i Hercegovini, u čijem su sastavu bili veleposlanici raznih država članica EU-a. Karlo Škorić imao je priliku osobno razgovarati s hrvatskim veleposlanikom, mr. sc. Ivanom Sabolićem, o aktualnim pitanjima i diplomaciji općenito. U subotu navečer održana je interkulturalna večer na kojoj su delegati predstavili kulturne običaje svojih država kroz glazbu, ples i gastronomiju, što je dodatno ojačalo međusobno razumijevanje i prijateljstvo. Time su tri dana službenih sjednica završena, a delegati su odlazili s novim idejama i planovima za rad u vlastitim organizacijama.

Izbori

U četvrtak su održani izbori za novo predsjedništvo i članove Izvršnog odbora ESU-a, čime je sastanak Upravnog odbora u Banjoj Luci dobio dodatnu dimenziju važnosti i intenziteta. Atmosfera među delegatima bila je izrazito dinamična, s obzirom na značaj izbora za buduće usmjerenje europskog studentskog pokreta. Izbori predstavljaju kulminaciju višednevnih debata, predstavljanja kandidata i strateških pregovora među članicama.

Posebno značajan za Hrvatsku jest izbor Lane Par za novu predsjednicu ESU-a. Lana je prethodno obnašala dužnost predsjednice Studentskog zbora

Sveučilišta u Rijeci, a potom i potpredsjednice ESU-a. Njezin izbor predstavlja drugi put od pristupanja Hrvatske ESU-u da kandidatkinja iz Hrvatske preuzima najvišu funkciju u organizaciji, čime se potvrđuje snažna prisutnost i utjecaj hrvatskog studentskog pokreta na europskoj razini. Također, bivši član Hrvatskog studentskog zbora Luka Lešić izabran je u Izvršni odbor ESU-a, dodatno učvrstivši hrvatsku poziciju u međunarodnim studentskim strukturama. Ti izbori označavaju velik uspjeh hrvatske delegacije te potvrđuju kvalitetu rada i prepoznatljivost njenih predstavnika unutar ESU-a.

Sudionici su se razišli obogaćeni novim znanjima i motivirani za daljnje zalaganje u studentskom pokretu. Konferencija u Banjoj Luci potvrdila je važnost međusobne suradnje na europskoj razini i istaknula značaj tema koje povezuju studente od Zapadnog Balkana do sjeverne Europe. Proces pridruživanja zemalja Zapadnog Balkana Europskoj uniji odabran je kao glavna tema seminara, čime je ESU dodatno naglasio podršku studenata europskim integracijama regije. Također, kroz zajedničke rasprave, formalne odluke i neformalna druženja (gala večera, interkulturalna večer) dodatno je ojačano zajedništvo među članicama.

U konačnici, 89. sastanak Upravnog odbora ESU-a poslužio je kao platforma za osnaživanje zajedničkog glasa studentskih predstavnika u oblikovanju politika visokog obrazovanja diljem Europe. Karlo Škorić ističe da je sudjelovanje na ovom sastanku dalo dodatni poticaj studentskom aktivizmu u Hrvatskoj te potvrdilo važnost Europske studentske unije kao ključne platforme za zastupanje interesa studenata na europskoj razini. ■

Intervju s voditeljicom kluba i inicijative Lucijom Radić

Libertas Book Club & Libertas - Studenti za studente

Početak akademske godine na Libertas sveučilištu pokrenute su dvije nove studentske aktivnosti koje su odmah privukle pažnju studenata. Riječ je o Libertas Book Clubu, mjestu gdje se uz toplu kavu i dobru knjigu vode opušteni razgovori i dijele mišljenja bez pritiska te o inicijativi Libertas - Studenti za studente, koja se fokusira na razgovore o mentalnom zdravlju i organizaciju radionica i predavanja s psihologom. Obje aktivnosti vodi Lucija Radić, mlada studentica koja je spojila svoje interese i potrebe studentske zajednice u konkretne projekte koji obogaćuju svakodnevicu na fakultetu. U ovom intervjuu otkrivamo kako je Lucija došla do te ideje, što ju je inspiriralo i što planira dalje.

RAZGOVARALA: **Sara Dragosavac**

FOTO: **privatni album**

Možeš li nam se ukratko predstaviti?

Bok, ja sam Lucija Radić, imam 25 godina i studiram Međunarodno poslovanje na Libertas međunarodnom sveučilištu i Ekološku poljoprivredu na Agronomskom fakultetu. Osim što volim čitati, željela sam stvoriti prostor gdje studenti mogu zajedno dijeliti ideje i podržavati jedni druge. Zato sam pokrenula Libertas Book Club i inicijativu Libertas – Studenti za studente.

Kako si uopće došla do ideje da pokreneš taj klub i inicijativu?

Do ideje sam došla tako što sam primijetila da mnogi ljudi vole čitati, ali nemaju mjesto gdje mogu podijeliti svoje dojmove i razmijeniti mišljenja o knjigama. Iz tih razloga željela sam pokrenuti klub u kojem će se svi osjećati ugodno i gdje mogu slobodno razgovarati o knjigama koje vole, otkrivati nove naslove i upoznavati ljude sličnih interesa. Također sam željela stvoriti inicijativu koja će biti podrška

studentima i u kojoj mogu otvoreno razgovarati, međusobno se inspirirati i motivirati.

Jesi li na početku imala sve isplanirano ili si više išla po principu „ajmo probati pa ćemo vidjeti što bude?”

Kada sam pokretala klub, imala sam zapravo vrlo detaljan plan – od organizacije susreta, preko odabira knjiga, do načina uključivanja članova. Nisam htjela da sve bude „pokušaj pa vidi,”

nego da inicijativa od samog početka ima strukturu i jasnu viziju, tako da svi koji se priključe odmah osjete red i organizaciju, ali i slobodu u izražavanju.

Što ti je bilo najteže u tim prvim fazama pokretanja kluba i inicijative?

Najteže mi je u početku bilo privući ljude i motivirati ih da dođu na prve susrete. Iako sam imala plan i viziju, bilo je izazovno prenijeti entuzijazam i stvoriti osjećaj zajednice od nule.

Također, organizacija svega – od termina do odabira knjiga i tema razgovora – zahtijeva puno vremena i energije. Međutim, baš ti izazovi puno su me naučili o organizaciji, komunikaciji i vođenju inicijative te se na kraju sav trud isplatio kada sam vidjela da se ljudi vraćaju i uživaju u klubu.

Kako su ljudi reagirali kad si im prvi put predstavila ideju?

Kada sam prvi put predstavila ideju, ljudi su reagirali vrlo pozitivno i s puno znatiželje. Većina je pokazala entuzijazam i želju za uključivanjem, što me dodatno motiviralo da krenem s inicijativom i pokrenem klub.

Što bi rekla da vaš klub ima, a drugi možda nemaju?

Naš klub nudi opuštenu i prijateljsku atmosferu u kojoj studenti podržavaju jedni druge te dijele ideje i iskustva. Fokus nije samo na knjigama, jer inicijativa Libertas – Studenti za studente radi na zajedništvu, učenju i inspiraciji, a to je nešto što mnogi drugi klubovi nemaju u istoj mjeri.

Koliko je teško balansirati faks i posao te vođenje studentskih aktivnosti? Ima li dana kad ti je svega previše?

Balansiranje faksa, posla i vođenja studentskih aktivnosti definitivno nije lako i zna biti zahtjevno, pogotovo kada se nekoliko obveza poklopi u istom tjednu. Međutim, kada vidim rezultate svog rada i angažman ljudi u klubu, to mi daje energiju i motivaciju da nastavim dalje. Naravno, zna biti dana kada mi je svega previše, ali trudim se organizirati vrijeme i postaviti prioritete.

Odakle crpiš motivaciju kad stvari ne idu po planu?

Motivaciju crpim iz cilja stvaranja prostora u kojem studenti mogu uživati u knjigama, zajedničkom učenju, druženju i razgovorima.

Kada stvari ne idu po planu, gledam to kao priliku za učenje i prilagodbu, a podrška članova dodatno me motivira da nastavim dalje.

Kakva je atmosfera među članovima, što misliš da ih najviše povezuje?

Atmosfera među članovima je opuštena, prijateljska i poticajna. Mislim da ih najviše povezuje ljubav prema čitanju i želja za dijeljenjem mišljenja, a to stvara osjećaj zajedništva i međusobne podrške, što je upravo ono što sam željela postići s inicijativom Libertas – Studenti za studente.

Jesi li doživjela neki neuspjeh iz kojeg si puno naučila?

Bilo je situacija kada neki susreti nisu baš išli po planu, primjerice kada se odazvalo manje ljudi nego što sam očekivala. Iz toga sam naučila kako bolje komunicirati, prilagoditi plan i učiti iz iskustva, što je kasnije pridonijelo uspjehu kluba.

Što ti osobno ovaj projekt donosi, osim naravno dodatnih obveza?

Projekt mi donosi zadovoljstvo i osjećaj smisla jer vidim kako studenti uživaju, dijele ideje i međusobno se podržavaju. Također mi daje priliku razvijati organizacijske i komunikacijske vještine te graditi zajednicu koja raste i u kojoj svi uče jedni od drugih.

Da moraš u jednoj rečenici objasniti zašto bi se netko trebao priključiti, što bi rekla?

Pridruži se našim klubovima jer je to mjesto gdje čitanje postaje zajedničko iskustvo, ali i prostor u kojem otvoreno razgovaramo, dijelimo ideje i podržavamo jedni druge u učenju i rastu.

Imaš li neku veliku viziju za budućnost ili ideš korak po korak?

Imam viziju, ali idemo korak po korak. Vizija mi je da klub postane mjesto gdje se čitanje doista

doživljava kao zajedničko iskustvo, ali pritom pratimo ritam članova i prilagođavamo aktivnosti kako bi svima bilo ugodno. Kroz male korake učimo, razvijamo nove ideje i gradimo zajednicu koja raste prirodno i održivo.

Gdje vidiš klub i inicijativu za godinu dana?

Za godinu dana vidim klub kao stabilnu i aktivnu zajednicu ljudi koji redovito dolaze na susrete, dijele iskustva i otkrivaju nove naslove, a pritom razvijamo inicijative koje dodatno povezuju i inspiriraju članove.

Što bi poručila studentima koji stalno govore da bi nešto pokrenuli, ali nikako da krenu?

Poručila bih im da je najbolji trenutak za krenuti upravo sada, jer male akcije vode do velikih rezultata, a svaki pokušaj donosi iskustvo, učenje i priliku da stvarno nešto promijene. ■

volonterski kutak Libertas

Prvi božićni sajam u organizaciji Volonterskog kutka, Studentskog zbora i Centra za karijere

Prošle blagdane sveučilište Libertas pokazalo je kako male studentske inicijative mogu imati veliki odjek, organizirajući prvi dobrotvorni božićni sajam i aukciju. Ti događaji okupili su profesore i studente s ciljem pomoći onima kojima je to najpotrebnije. U nastavku donosimo intervju s profesoricom Lucijom Lukić-Jakopčević, voditeljicom studentske inicijative Volonterski kutak koja nam otkriva kako je sajam nastao, koji su bili izazovi i zašto su takve inicijative važne za našu akademsku zajednicu.

RAZGOVARAO: **Matej Blažić**

@volonterskikutak

Možete li nam reći koja je bila glavna ideja vodilja ili cilj ovogodišnjeg božićnog dobrotvornog sajma i aukcije na sveučilištu Libertas?

Prije svega, zahvaljujem na interesu za rad *Volonterskog kutka* i organizaciju našeg prvog dobrotvornog sajma i aukcije, koji su nadmašili sva naša očekivanja te jasno pokazali koliko su takve inicijative prepoznate i važne. Sajam je okupio veliki broj studenata, nastavnika i djelatnika te pokazao koliko naša akademska zajednica prepoznaje vrijednost volontiranja i društveno odgovornog djelovanja. Zapravo, to nam je i bila glavna ideja vodilja

– potaknuti osjećaj zajedništva i solidarnosti te studentima približiti važnost aktivnog društvenog angažmana. Kroz kreativan i inkluzivan događaj željeli smo zajedničkim djelovanjem pomoći onima kojima je najpotrebnije.

S obzirom na to da je ovo prvi božićni sajam na našem sveučilištu, kako je protekla organizacija samog događaja?

Organizacija je, kao i kod svakog događaja, zahtijevala vrijeme i angažman, ali je bila i izuzetno poticajna. Budući da je riječ o prvom takvom događaju na našem sveučilištu, puno smo

toga gradili od nule, no zahvaljujući velikom entuzijazmu i suradnji svih uključenih, proces je protekao i više nego uspješno. Posebno bih istaknula kolege iz Centra za karijere, koji su idejno predložili organizaciju aukcije uz sam dobrotvorni sajam te aktivno pridonijeli njezinoj provedbi i uključivanju vanjskih sudionika i donatora. Također, značajan doprinos dali su i sami studenti, naši volonteri, čiji je angažman bio ključan za uspješnu provedbu događaja.

Neizostavna je bila i snažna podrška naše uprave, koja je omogućila realizaciju događaja te ga dodatno podržala donacijom *hoodica* za sajam.

Koja je bila uloga Volonterskog kutka u pripremi i provođenju sajma i aukcije?

Volonterski kutak imao je koordinacijsku i organizacijsku ulogu, od inicijalne ideje i planiranja, preko komunikacije sa suradnicima i sudionicima, do same provedbe događaja.

S kojim izazovima ste se susreli prilikom organizacije te dobrotvorne akcije?

Iako imamo iskustva u organizaciji sličnih aktivnosti, određeni su izazovi bili očekivani, osobito u pogledu vremenske

organizacije i usklađivanja različitih obveza svih sudionika, kao i koordinacije praktičnih organizacijskih detalja provedbe događaja. No izazovi postoje kako bi nas izgrađivali, a nama su dodatno naglasili koliko su dobra organizacija, pravodobna komunikacija i timski rad ključni za uspješnu realizaciju takvih inicijativa.

Možete li podijeliti neku priču ili trenutak koji je obilježio događaj?

Jedan od trenutaka koji je posebno obilježio događaj bio je onaj kada smo već u prvim satima sajma shvatili da su sve

hoodice rasprodane. U samo tri sata štand je bio potpuno prazan, a mi smo ostali pomalo zatečeni, ali i vrlo ugodno iznenađeni. Taj trenutak najbolje je pokazao koliko su studenti, ali i šira akademska zajednica našeg sveučilišta, nastavnici i djelatnici, prepoznali vrijednost inicijative i koliko su spremni aktivno se uključiti i podržati takve akcije. Posebno me veseli što je cijela ideja sajma zapravo potekla od naših studenata koji već godinama aktivno sudjeluju u svim akcijama, što dodatno potvrđuje njihovu proaktivnost i iskrenu želju za doprinosom zajednici.

Na koje su se udruge ili inicijative usmjerila prikupljena sredstva?

Ove godine odlučili smo sredstva usmjeriti jednoj organizaciji kako bismo ostvarili konkretniji i vidljiviji učinak. Prikupljena sredstva namijenjena su SOS Dječjem selu, točnije SOS Zajednici mladih Zagreb, koja pruža podršku mladima bez odgovarajuće roditeljske skrbi u procesu njihova osamostaljivanja. Sredstva su konkretno usmjerena na sanaciju klizišta u prostoru zajednice, čime smo pridonijeli stvaranju sigurnijeg i stabilnijeg okruženja za svakodnevni život mladih koji ondje borave. Iznimno smo zadovoljni odazivom i ukupno prikupljenim iznosom, što nas dodatno motivira za nastavak takvih aktivnosti u budućnosti.

Kako su studenti, nastavnici i djelatnici sveučilišta sudjelovali ili pridonijeli sajmu i aukciji?

Sudjelovanje je bilo iznimno raznoliko, od donacija i sudjelovanja u aukciji do aktivnog

volontiranja u organizaciji i provedbi događaja. Ta raznolikost doprinosa, uz energiju i entuzijazam svih uključenih, stvorila je snažan osjećaj zajedništva i pokazala koliko naša akademska zajednica može postići kada se okupi.

Što mislite koliko su važni takvi dobrotvorni događaji za našu akademsku zajednicu i širu studentsku populaciju?

Smatram da su takve inicijative iznimno značajne za naše studente jer potiču razvoj društvene odgovornosti i solidarnosti. Istovremeno, pružaju priliku za razvoj ključnih kompetencija poput timskog rada, komunikacije i organizacijskih vještina, koje su od velike važnosti i u profesionalnom okruženju. Kroz kontinuirane volonterske aktivnosti koje provodimo na sveučilištu već nekoliko godina studenti stječu iskustva koja nadilaze okvire klasičnog akademskog obrazovanja.

Na koji način Volonterski kutak nastavlja uključivati studente u volonterske aktivnosti i koji su planovi za 2026. godinu?

Volonterski kutak kontinuirano radi na povezivanju studenata s različitim organizacijama i projektima te razvoju novih inicijativa unutar sveučilišta. Kroz takve aktivnosti nastojimo studentima pružiti konkretne prilike za uključivanje i stjecanje vrijednih iskustava. U planu za 2026. godinu su dodatne edukacije, suradnje te daljnje jačanje kulture volontiranja. Već u travnju ove godine organiziramo edukaciju u suradnji s Volonterskim centrom Zagreb i SOS Dječjim selom pod nazivom „Biti volonter: volontiranjem do novih vještina i prilika za zapošljavanje.” Cilj je edukacije studentima približiti važnost volontiranja, ne samo u kontekstu osobnog razvoja, već i kao važnog čimbenika u razvoju kompetencija relevantnih za profesionalno okruženje. ■

Priključi se i ti!

Svi zainteresirani studenti mogu se vrlo jednostavno prijaviti za sudjelovanje u radu Volonterskog kutka na službeni mail: volontiranje@libertas.hr nakon čega će dobiti pristup WhatsApp grupu u kojoj će dobivati moći pratiti sve obavijesti i novosti.

Podcast Libertas Talks

@libertas_talks

PRIPREMIO: **Matej Blažić**

Libertas Talks, prvi studentski podcast na Sveučilištu Libertas, 2026. godine obilježio je svoju treću obljetnicu te je ulaskom u četvrtu sezonu odlučio podići produkciju i organizaciju na još višu razinu. Više od polovice epizoda ove sezone emitirano je u dvama terminima, srijedom i subotom. Uveden je i novi format edukativnih kratkih videozapisa o tome kako funkcioniraju politika, institucije državne vlasti i Europska unija, a studio u studentskim prostorijama doživio je redizajn.

Libertas Talks trenutačno broji četiri aktivna člana: **Mihaela Glavaša, Karla Škorića, Stelu Jug i Mateja Blažića.**

U novoj sezoni podcast je ugostio više od 40 gostiju, a u ovom kratkom sažetku izdvajamo najzanimljivija i najgledanija gostovanja.

Od utjecajnih političara gostovala je Ivana Kekin, zastupnica u Hrvatskom saboru, članica političke platforme Možemo!, predsjednička kandidatkinja te jedna od najaktivnijih političarki na društvenim mrežama.

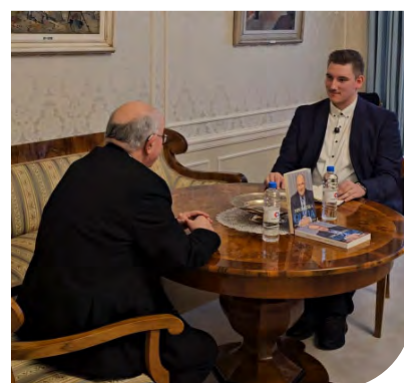
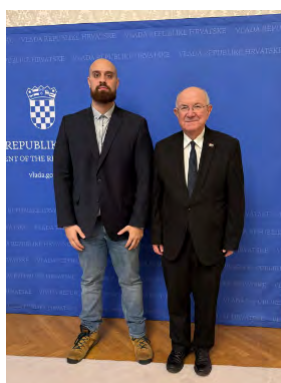
Imali smo i iznimnu čast snimiti epizodu s Matom Granićem,

najdugovječnijim ministrom vanjskih poslova u povijesti moderne Hrvatske i jednim od ključnih aktera međunarodnog priznanja i afirmacije države nakon Domovinskog rata. Epizoda je, na poziv gospodina Granića, snimljena u prostorijama Vlade Republike Hrvatske, u Banskim dvorima.

Nikola Grmoja,
predsjednik
stranke

ON AIR

MOST, govorio je o političkim turbulencijama tijekom koalicija s HDZ-om 2015. i 2016. godine, kao i o današnjoj poziciji stranke u sve fragmentiranijem političkom prostoru.

Posebna nam je čast bila ugostiti i trećeg predsjednika Republike Hrvatske, Ivu Josipovića, koji je bio na čelu države u vrijeme ulaska Hrvatske u Europsku uniju.

U kontekstu europskih tema ugostili smo i više zastupnika u Europskom parlamentu: Nikolinu

Brnjac, koja je govorila o priuštivom stanovanju u Europskoj uniji, Marka

Vešligaja, koji je pojasnio ulogu Europske unije u poljoprivredi, Gordana Bosanca, koji je istaknuo važnost ravnopravnosti i zaštite privatnosti te Stephena Nikolu Bartulicu, koji je govorio o slobodi govora te kritizirao prijedlog Europske komisije o tzv. *Chat Controlu*.

Ipak, ne vrti se sve oko politike. Naš najgledaniji gost bio je povjesničar Hrvoje Klasić, s kojim smo razgovarali o tome kako se povijest koristi kao političko oružje, zašto društvo često zanemaruje činjenice te tko oblikuje narative o prošlosti.

Ugostili smo i niz zanimljivih poduzetnika: Tonija Miluna, matematičara i autora bestselera o financijskoj pismenosti, Alis Marić, ljubiteljicu knjiga i voditeljicu Facebook i Instagram profila *Čitaj knjigu*, koji broji više od 600 000

pratitelja te Hrvoja Prpića, jednog od osnivača HG Spota, koji je govorio o usponima i padovima u poduzetništvu te objasnio zašto sat njegovih konzultacija stoji 1 000 eura.

Za kraj, nekoliko brojki.

Na svim društvenim mrežama *Libertas Talks* ima više od 4 000 jedinstvenih pratitelja. Kada bi svi oni bili zastupnici u Europskom parlamentu, mogli bi ispuniti više od tri njegova saziva. Svi sadržaji *Libertas Talks* podcasta u posljednjih godinu dana pregledani su više od 1 000 000 puta, što premašuje dvostruki broj stanovnika Bruxellesa.

U novu sezonu *Libertas Talks* ulazi s mnogo entuzijazma i nadom u daljnji rast. Naš samostalni studentski projekt možda nije viralan, ali je prisutan posvuda. ■

Hrvatski studenti na međunarodnoj sceni

Jubilarno 50. izdanje Europske studentske konvencije

Hrvatski studentski zbor imao je svog predstavnika na jubilarnom 50. izdanju Europske studentske konvencije, održanoj u portugalskom gradu Barcelosu od 21. do 25. rujna 2025. godine, gdje se raspravljalo o budućnosti Erasmus+ programa i njegovom financiranju u okviru nadolazećeg višegodišnjeg financijskog okvira Europske unije. Na tom prestižnom okupljanju sudjelovao je Karlo Škorić kao predstavnik Hrvatskog studentskog zbora, zajedno s kolegama iz europskih zemalja. Tema konvencije bila je Students Shaping Europe's Future: Advocacy for Strengthening Erasmus+ in the MFF 2028-2034, s naglaskom na jačanje uloge studenata u oblikovanju europskih obrazovnih politika.

Simulacija rada Europskog parlamenta

Poseban naglasak programa ESC50 bio je na višednevnoj Model EU simulaciji rada europskih institucija. Tijekom simulacije sudionici su preuzeli uloge zastupnika u Europskom parlamentu, članova Vijeća i predstavnika Europske komisije, a raspravljali su o prijedlogu Rezolucije o financiranju Erasmus+ programa. Karlo Škorić sudjelovao je u radu parlamentarnog odbora DG BUDG, gdje je imao priliku predlagati amandmane, sudjelovati u raspravama i pregovorima te aktivno sudjelovati u plenarnom zasjedanju. Njegovi prijedlozi bili su usmjereni na povećanje dostupnosti Erasmus+ programa studentima iz socioekonomski ranjivih skupina, veću transparentnost trošenja sredstava te osiguravanje jednakih uvjeta mobilnosti u svim državama članicama.

Hrvatski glas u europskoj studentskoj politici

Sudjelovanje Škorića na ESC50 dodatno potvrđuje aktivnu ulogu

Hrvatskog studentskog zbora na europskoj razini te jača vidljivost hrvatskih studenata unutar Europske studentske unije. U Barcelosu su uspostavljeni kontakti s predstavnicima studentskih unija iz drugih zemalja, a rasprave su otvorile prostor za buduće suradnje u području digitalne mobilnosti i socijalne dimenzije obrazovanja

„Prije same simulacije podijeljene su nam uloge i države koje predstavljamo. Predstavljao sam Grčku kao europarlamentarac iz grupacije Zelenih, što inače nije u skladu s mojim uobičajenim uvjerenjima. Bilo mi je doista zanimljivo stati u te cipele i probati odigrati svoju ulogu najbolje što sam mogao. Dobili smo prijedlog izmišljene Rezolucije o financiranju

Erasmus+ programa, na koju smo mogli pisati amandmane koji su se prvo izglasavali u DG BUDG/DG CULT te onda tijekom samog zasjedanja parlamenta. Ponosan sam na to što su tri od četiri amandmana koje sam predložio ušla u završni nacrt te rezolucije,” izjavio je Škorić-

ESC50 u Portugalu pokazao je važnost studentskog angažmana u oblikovanju europskih obrazovnih politika. Aktivno sudjelovanje kolege Škorića potvrđuje da i hrvatski studenti imaju što reći na europskoj razini te da mogu ravnopravno sudjelovati u raspravama koje određuju budućnost Erasmus+ programa i visokoobrazovnog sustava u cijelosti.■

Konferencija omladinskog partnerstva, aktivizma i studentske suradnje u Crnoj Gori

Konferencija omladinskog partnerstva, aktivizma i studentske suradnje – KOMPASS održana je od 7. do 9. studenog 2025. u hotelu Palas nedaleko od Budve, okupivši više od 100 studenata iz Crne Gore, kao i predstavnike regionalne mreže SEI unutar Europske studentske unije (ESU) iz Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Slovenije, Rumunjske i Bugarske.

Među panelistima istaknuo se Karlo Škorić, koji je predstavio svoje dvogodišnje iskustvo u radu Europske studentske unije (ESU) kao delegat Hrvatskog studentskog zbora. U svom izlaganju fokusirao se na izazove studentskog predstavištva, ističući probleme poput administrativnih prepreka, nedostatka kontinuiteta i ograničenog utjecaja studenata u institucionalnim procesima.

Govoreći o stanju visokog obrazovanja u Hrvatskoj, Škorić je naglasio potrebu za ozbiljnijim i sustavnijim reformama, kao i za

većim uključivanjem studenata u donošenje odluka. Usporedbom s europskom razinom ukazao je na razlike u standardima i modelima participacije, pri čemu su europske prakse često razvijenije i otvorenije prema aktivnoj ulozi studenata.

Posebnu pažnju izazvala je njegova kritika stigmatizacije privatnih sveučilišta. Istaknuo je kako takav pristup ograničava razvoj obrazovnog sustava te naglasio važnost objektivnog vrednovanja kvalitete

obrazovanja, neovisno o tome radi li se o javnim ili privatnim institucijama.

Panel su dodatno obogatile Ivana Popović i Sara Arianna Serhatlić, a Andrej Vukčević ga je uspješno vodio, čime je osigurana dinamična i sadržajna rasprava.

Konferenciju je organizirao Studentski parlament Univerziteta Crne Gore, a KOMPASS se i tom prilikom potvrdio kao važna platforma za umrežavanje, razmjenu ideja i razvoj budućih inicijativa među studentima iz regije. Sudjelovanje kolege Škorića dodatno je naglasilo važnost povezivanja nacionalne i europske razine studentskog djelovanja te potrebu za jačanjem uloge studenata u oblikovanju obrazovnih politika. Ovaj događaj je još jednom potvrdio važnost regionalne suradnje i razmjene iskustava među mladima. ■

Varaždin - središte međunarodne diplomacije mladih

Varaždin je od 4. do 7. rujna bio središte međunarodne diplomacije mladih. Prva Privatna gimnazija bila je domaćin prvog izdanja konferencije First Private Gymnasium Model United Nations (PPGMUN), koja je okupila stotinjak mladih iz Hrvatske, Nizozemske, Ukrajine, Turske, Moldavije i Slovenije. Među njima posebno se istaknula delegacija Libertas međunarodnog sveučilišta.

FOTO: libertas.hr

Intenzivna četiri dana diplomacije

Od 4. do 7. rujna studenti su sudjelovali u višednevnim pregovorima, raspravama i simulacijama rada ključnih tijela Ujedinjenih naroda, prema pravilima procedure koja odražavaju stvarne diplomatske protokole. Program je uključivao formalne sjednice, plenarna zasjedanja i generalne skupštine, ali i neformalne trenutke poput službene večere u Park Boutique Hotelu te razgledavanja baroknog Varaždina.

Ceremonija otvorenja: mjesto susreta i simbolika

Svečano otvorenje održano je u prostorijama palače Varaždinske županije, čime je Varaždin afirmiran kao simbol političke tradicije i obrazovne izvrsnosti. Ravnateljica škole, Martina Pažur, istaknula je tijekom govora kako „ovim važnim događajem stavljamo Varaždin ... na kartu svjetske diplomacije i značajne obrazovne destinacije.“ Ceremonija otvorenja okupila je zapažena imena iz svijeta politike, diplomacije i obrazovanja: župan Anđelko Stričak istaknuo je:

„ovdje, u srcu Europe ... okupljate se mladi ambasadori budućnosti.“

Uz njega, pozdrav je uputio i zamjenik varaždinskog gradonačelnika i saborski zastupnik Miroslav Marković, dok je iz redova Ministarstva vanjskih i europskih poslova (MVEP) nazočio predstavnik Diplomatske akademije, Karlo Kolesar.

S obzirom na ulogu županijske palače kao centra lokalne vlasti, odabir lokacije dodatno je simbolizirao težinu i utemeljenost samog događaja.

Delegacija Libertasa

Libertas je na konferenciju poslao peteročlanu delegaciju koja je zastupala dvije države: Republiku Koreju i Kooperativnu Republiku Gvajanu:

Karlo Škorić: Vijeće sigurnosti (Republika Koreja)

Leonarda Tutić: Odbor za razoružanje i međunarodnu sigurnost (DISEC) (Republika Koreja)

Luka Vasilj: UNFCCC (Republika Koreja)

Antonia Majhen: ECOSOC (Republika Koreja)

Patrik Pešov: Vijeće sigurnosti (Kooperativna Republika Gvajana).

Studenti i učenici raspravljali su o gorućim globalnim temama: od deeskalacije napetosti između Sudana i Južnog Sudana te

ponovnog uspostavljanja UNMISS-a, preko uloge privatnih kompanija u oružanim sukobima, do mjera za učinkovitu provedbu tehnologija hvatanja i skladištenja ugljika u nerazvijenim područjima, kao i digitalnih alata za postizanje ciljeva održivog razvoja.

Prepoznat doprinos

Na svečanoj ceremoniji zatvaranja održanoj na Geotehničkom fakultetu u Varaždinu, posebno su se istaknule Leonarda Tutić i Antonia Majhen, koje su primile priznanja za svoj doprinos tijekom rasprava u odborima DISEC i ECOSOC. Njihova nagrada potvrđuje kvalitetnu pripremu i diplomatsku vještinu studenata Libertasa, ali i važnost sveučilišta u razvoju međunarodne akademske suradnje.

Značaj za akademsku zajednicu

PPGMUN nije bio samo simulacija rada UN-a, već i prva takva konferencija u Hrvatskoj, koja je spojila akademsku izvrsnost, interkulturalni dijalog i praktične vještine diplomacije. Za Varaždin i Libertas međunarodno sveučilište, to je bio dokaz da hrvatske obrazovne institucije mogu biti ravnopravan partner u globalnim akademskim i diplomatskim praksama.

Kako je izjavila jedna od sudionica na zatvaranju, „ovo iskustvo nas je naučilo da je diplomacija manje o govoru, a više o slušanju i pronalaženju zajedničkog jezika.“ Upravo to je ono što su mladi delegati iz Varaždina ponijeli sa sobom: znanje da se međunarodni izazovi rješavaju suradnjom, a ne sukobom. ■

Od ideje do ekipe

Priča o futsalu koja se živi na Libertasu

Dok većina studenata nakon predavanja zatvara knjige i odlazi kući, jedna grupa na Libertasu tek tada počinje svoj dan na terenu. Upravo tamo, gdje nema rokova ni ispita, nego borba, zajedništvo i želja za napretkom, nastala je priča o futsal studentskoj udruzi Libertas. Kako je od jedne ideje nastala prava studentska ekipa, saznali smo u razgovoru s trenerom Mariom Ercegom.

PRIPREMILA: **Hani Radovac i Halima Alešević**

FOTO: **privatni album**

Erege Futsal opisuje kao brz, dinamičan i nepredvidljiv sport, no iza te jednostavne definicije, kako ističe, krije se puno više – brzina razmišljanja, zajedništvo i fokus. Upravo na tim temeljima razvila se i ekipa Libertas, koja danas više nije samo projekt, nego uigrana grupa koja funkcionira kao jedno.

Sve je započelo 2023. godine, kada je Mario, tada novi student, poželio nastaviti igrati studentsku ligu. Već je imao iskustvo igranja u okviru UniSporta, koji smatra jednim od najbolje organiziranih studentskih sportskih sustava u Europi. Međutim, na Libertasu nije postojala futsal ekipa. Umjesto da odustane, odlučio je pokrenuti vlastitu inicijativu. „U prvom mjesecu mi je došla ideja da osnujemo ekipu pa da vidimo možemo li igrati sljedeće sezone,” prisjeća se. U tome mu je pomogla profesorica Andreja Rudančić, koja ga je povezala s voditeljem sportske udruge Franjom Arapovićem, čime su napravljeni prvi konkretni koraci prema formiranju ekipe.

Počeci, međutim, nisu bili jednostavni. Najveći izazov bio je okupiti igrače i potaknuti ih da se uključe. „Morao si svakoga zvati, nagovarati i pitati da dođe barem probati. To je bilo najteže,” kaže Mario. Osim okupljanja, izazov je bio i povezati različite karaktere i pretvoriti ih u funkcionalan tim. Danas je situacija znatno drugačija jer interes za ekipu raste, a igrači se sami uključuju. „Na početku ove sezone igrači su sami dolazili,” dodaje, ističući koliko je projekt napredovao.

Ekipa danas ima jasan identitet. Redoviti treninzi, stabilna postava i izraženo zajedništvo doveli su do

toga da, kako Mario kaže, „više nisu samo projekt, nego prava ekipa.” Posebno ističe kontinuitet kao jedan od najvećih uspjeha, odnosno činjenicu da se na treninzima redovito okuplja 11 do 12 igrača dva puta tjedno, uz utakmice vikendom, što je u kontekstu studentskog sporta značajan rezultat. U razvoju ekipe važnu ulogu imala je i Instagram stranica putem koje su mnogi studenti upoznali njihov rad i odlučili se priključiti.

Rezultati su također pratili njihov razvoj. Prošle sezone Libertas je izabrao doigravanje, a kao ključni trenutak izdvaja se pobjeda 5:1

protiv ekipe Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta.

Minimalna, ali i dalje važna bila je i pobjeda protiv TVZ-a rezultatom 1:0. Iako ove sezone nisu ponovili isti uspjeh, pokazali su kvalitetu, posebno u utakmici protiv aktualnih prvaka, ekipe Algebra Bernays, koja je završila rezultatom 2:2. „To je najbolja utakmica moje ekipe koju sam gledao,” ističe trener, dodajući kako je tada, unatoč svom perfekcionizmu, bio maksimalno zadovoljan prikazanim radom svoje momčadi.

Kada govori o onome što Libertas čini posebnim, naglašava spoj individualne kvalitete i zajedništva, ali i ulogu igrača kao ključnog faktora uspjeha. „Svi dečki koji su prošli kroz ekipu, a pogotovo oni koji već dvije sezone redovito dolaze na treninge, najzaslužniji su za ovu priču,” kaže. Zahvalnost upućuje i Franji Arapoviću, profesorici Andreji Rudančić te samom fakultetu, koji su kontinuirano pružali podršku razvoju ekipe.

Gledajući unaprijed, cilj je jasan jer Libertas želi postati redoviti sudionik doigravanja i ekipa koju će se smatrati ozbiljnim protivnikom. Jednako je važno i osigurati dolazak novih igrača kako bi ekipa nastavila rasti i razvijati se.

Ova priča nadilazi sam sport. Futsal na Libertasu nije samo igra, već iskustvo koje donosi osjećaj pripadnosti, zajedništva i ponosa. „To zajedništvo i osjećaj pobjede zna svatko tko se bavio sportom,” zaključuje Mario. Upravo to čini ovu ekipu posebnom jer pokazuje da je ponekad dovoljna jedna ideja, uz upornost i trud, da se stvori nešto što nadilazi teren. ■

Košarkaški Libertas:

Tim koji gradi svoj put

PRIPREMILE: **Hani Radovac i Halima Alešević**

FOTO: **privatni arhiv**

Košarka je sport brzine, preciznosti i timskog duha. Igra je to u kojoj svaki pokret može biti presudan za ishod utakmice. Za studente, ona predstavlja više od same igre, ona je izazov, disciplina i prostor za razvoj zajedništva, strateškog razmišljanja i natjecateljskog duha koji se prenosi i izvan terena.

Kako je nastala priča o košarci na Libertasu, saznali smo kroz intervju s Natkom Andrićem, voditeljem košarkaškog tima Libertas. „Puno mojih prijatelja igralo je studentsku ligu pa sam i ja htio biti dio te priče,” kaže Andrić, prisjećajući se početaka. U trenutku kada fakultet još nije imao svoj tim, uz podršku Franje Arapovića, voditelja sportske udruge Sveučilišta, omogućena je realizacija ideje i formiranje ekipe koja danas pokazuje ozbiljan napredak.

Iako je ekipa osnovana akademske 2024./2025. godine, napredak je bio vidljiv iz utakmice u utakmicu. Kontinuirani rad, uigranost i želja za stalnim poboljšanjem rezultirali su značajnim uspjesima. Najveći trenutak ove sezone svakako je plasman u polufinale koji je prekretnica u razvoju mladog tima. „Ulazak u polufinale pokazuje koliko smo zajednički radili i koliko smo napredovali u odnosu na prošlu godinu,” ističe.

Put do tog uspjeha nije bio bez izazova. Prošle sezone, u utakmici protiv RIT-a, ekipa je primila koš s centra u posljednjim sekundama susreta. Situacija koja je testirala karakter i zajedništvo tima. „Takvi trenuci, koliko god teški bili, pokazuju što znači biti pravi tim i učiti iz poraza,” dodaje Andrić. Upravo su takvi izazovi oblikovali profesionalizam i mentalnu snagu igrača, što je vidljivo u svakoj akciji na terenu.

Ove sezone ekipi su se pridružili talentirani novi igrači, što je dodatno poboljšalo atmosferu i međusobne odnose

unutar tima. Bolja kvaliteta igre donijela je veću sigurnost i povjerenje među igračima, što se odmah odrazilo na rezultate. Studenti uspješno balansiraju fakultetske obaveze i treninge; dok dio igrača trenira svakodnevno u svojim klubovima, ostatak ekipe okuplja se jednom tjedno na zajedničkom studentskom terminu u večernjim satima. Takav ritam zahtijeva veliku disciplinu, ali pokazuje koliko motivacija i volja igrača pokreću cijeli tim.

Trenutačni fokus kluba usmjeren je na turnir 3x3 Unisport Zagreb, gdje žele ostvariti što bolji rezultat. No ambicije se tu ne zaustavljaju. Klub planira dodatno unaprijediti igru, ojačati međusobnu suradnju i graditi prepoznatljiv identitet unutar studentske košarke. Jedan od ključnih ciljeva je, kroz sve bolju igru i timski rad, popeti se još jednu stepenicu više i osvojiti medalju. Uz to, klub kontinuirano ulaže u razvoj mladih talenata koji će u budućnosti predstavljati Libertas na različitim natjecanjima. „Svaki trening, svaka utakmica i svaki novi izazov gledamo kao priliku da postanemo bolji i snažniji tim,” objašnjava Andrić.

Mladi koji se žele priključiti ovom timu dobivaju jasnu poruku: „Ako imate priliku, krenite odmah, razvijajte svoje vještine, učite timski duh i izgradite navike koje će vam koristiti cijeli život. Košarka na Libertasu nije samo sport već je to iskustvo, zajednica i prilika da izrastete u igrača i osobu.” Klub motivira svakoga tko voli košarku da se uključi, trenira, razvija svoje sposobnosti i uči vrijednosti timskog duha.

Svi studenti koji žele biti dio ove priče mogu se priključiti jednostavnim javljanjem na nandric@student.libertas.hr. Košarka na Libertasu je još mlada, ali već jasno pokazuje da se uz viziju, trud i zajedništvo mogu ostvariti ozbiljni rezultati, a najbolji trenuci i najveći uspjesi tek dolaze. ■

U prostoru Vršilnice u Zaprešiću u utorak, 10. ožujka 2026., održana je

konferencija *Sport & Tourism Connect*, koja je okupila stručnjake iz područja sporta, turizma i komunikacija s ciljem promicanja važnosti sporta kao alata za jačanje identiteta, međunarodne prepoznatljivosti i turističke ponude Hrvatske. Konferencija je održana uz pokroviteljstvo Ministarstva turizma i sporta Republike Hrvatske, a riječ je o drugom izdanju koje je okupilo brojne stručnjake iz turizma i sporta, kao i učenike i studente.

Konferenciju su pozdravnim govorima otvorili Stella Jug, idejna začetnica i osnivačica projekta i zamjenica predsjednice Studentskog zbora sveučilišta Libertas te zamjenik gradonačelnika Grada Zaprešića Željko Barun. Takva suradnja dodatno potvrđuje važnost povezivanja mladih, obrazovnog sektora i javnih institucija u razvoju inovativnih i globalno konkurentnih projekata.

Program je započeo panelom *Više od igre* na kojem su sudjelovali nogometni trener Nenad Bjelica, proslavljeni veslač i olimpijac Martin Sinković te prof. dr. sc. Zrinko Čustonja.

Raspravljalo se o tome kako vrhunski sportski rezultati oblikuju nacionalni identitet i emocionalnu povezanost građana, što su teme koje studenti Libertasa detaljno obrađuju kroz svoje studijske programe menadžmenta u sportu i turizmu.

Sport i turizam kao snaga hrvatskog identiteta

Sport & Tourism Connect

Uspješan spoj sporta, turizma i marketinga rezultat je inicijative Studentskog zbora sveučilišta Libertas i partnera

PRIPREMILA: **Stella Jug**

FOTO: **privatni album**

Drugi panel, pod nazivom *Doživjeti Hrvatsku*, ugostio je Tanju Bilić Brenner (HOO) i Matiju Teura, koji su istaknuli kako sport sve češće postaje snažan motiv dolaska turista i alat za pozicioniranje destinacija na globalnom tržištu.

Završni dio pripao je razgovoru o *Fenomenu Hrvatska* s legendarnim televizijskim urednikom Brankom Uvodićem. U razgovoru s moderatorom Markom Petrovićem, Uvodić je govorio o ulozi glazbe, tradicije i sporta u oblikovanju nacionalnog identiteta te o važnosti očuvanja

kulturne baštine kao dijela hrvatske prepoznatljivosti

Konferencija *Sport & Tourism Connect* još je jednom pokazala koliko su sport, turizam i kultura međusobno povezani te koliko zajednički mogu pridonijeti promociji Hrvatske i razvoju lokalnih zajednica.

Idejna začetnica i organizatorica konferencije Stella Jug istaknula je: ideja konferencije *Sport & Tourism Connect* bila je otvoriti prostor dijaloga između sporta i

turizma, dvaju područja koja imaju izniman potencijal za jačanje identiteta i međunarodne prepoznatljivosti Hrvatske. Posebno me veseli što smo u Zaprešiću okupili vrhunske sportaše, stručnjake i predstavnike institucija koji su svojim iskustvom pokazali koliko sport može biti snažan alat promocije naše zemlje. ■

ERASMUS+

Cześć Kraków!

Naše studentice diplomskog studija Međunarodnih odnosa i diplomacije Dora Mardešić i Marta Mišković zajedno su se uputile u svoju Erasmus avanturu. Za svoju su destinaciju odabrale Krakov – drugi najveći grad u Poljskoj, smješten na jugu države. U nastavku pročitajte kako su naše Dalmatinke provele svoje dane na Jagelonskom sveučilištu.

RAZGOVARALA: **Ivona Balazić**

FOTO: **privatni album**

Zašto baš Krakov – je li presudila destinacija, fakultet ili činjenica da zvuči kao grad u kojem se sigurno nešto zanimljivo događa?

Dora: Krakov je presudio zbog fakulteta koji nudi kvalitetan program i međunarodno okruženje. Mnogo je studenata koji biraju upravo Krakov. Bogata povijest i kultura, predivna arhitektura i mjesto gdje se uvijek nešto događa faktori su koji su također snažno utjecali na moj odabir Krakova kao Erasmus+ destinacije.

Marta: Kombinacija svega! Grad je povijesno fascinantno, fakultet je super, a i uvijek se nešto događa – savršeno za Erasmus!

Tko se od vas dvije brže snašao u novom gradu? Kako vam je bilo s jezikom? Ja uvijek nekako imam osjećaj da se mi

Slaveni razumijemo bez problema, ali onda ubrzo shvatim kako nam jezici nisu baš toliko slični, ha ha.

Dora: Poprilično smo se brzo snašle i prilagodile, svaka je imala svoj način prilagodbe. Što se jezika tiče, neke riječi su dosta slične, pa i iste, ali je često bila potrebna pomoć engleskog, koji skoro svi govore, pa je komunikacija tekla bez poteškoća.

Marta: Brzo sam uhvatila ritam, ha ha. Poljski jezik nas je iznenadio, ali naučila sam puno novih riječi i fraza!

Koja vam je situacija iz Poljske ostala kao interna fora koju ćete još dugo pričavati?

Marta: Ah, ovo je urnebesno! Prolaznici su mi često govorili da sam *pekne*, a ja uopće nisam kužila da to znači lijepa. Sad se stalno šalimo s tom riječju jer sam mislila da pričaju o pekmezu.

Je li bilo trenutaka kad ste morale izaći iz zone komfora – i što ste tada naučile o sebi?

Dora: Da, bilo je takvih trenutaka. Na primjer, pri ispunjavanju administrativnih obveza ili u situacijama

koje su zahtijevale njihova lokalna pravila za koja nismo znale. Kao i rad na grupnim projektima, kod kojih su komunikacija, strpljenje i spremnost na kompromis najbitniji.

Marta: Definitivno! Prije nisam imala cimericu, a sada sam se morala prilagoditi suživotu. Navikla sam se na auto i dugo nisam koristila javni prijevoz, a u Krakovu sam se morala sama snalaziti u svemu – od fakulteta do administracije, koja je puno zahtjevnija nego kod kuće. Naučila sam da mogu biti samostalna i organizirana čak i kad se prvi put susrećem s nečim novim.

Marta, kad bi morala jednom rečenicom nagovoriti nekoga da ode na Erasmus, što bi rekla?

Ako želiš iskusiti novi grad, upoznati ljude iz cijelog svijeta i otkriti što sve možeš sama, Erasmus je prilika koju ne smiješ propustiti!

Koje vas je poljsko jelo prvo osvojilo, a koje ste probale više iz znatiželje nego iz uvjerenja da će vam se svidjeti?

Dora: Osvojilo me njihovo tradicionalno jelo pierogi, koje sam odmah zavoljela, dok mi se deserti nisu baš svidjeli.

Marta: Također pierogi! Odmah su me osvojili – klasične poljske knedle. Flaki sam probala iz znatiželje, ha ha, i nije loše, ali ne planiram često jesti.

Kafići su kod nas stalno puni, kavu pijemo po nekoliko sati. Kako je to u Poljskoj? Imaju li i oni tu kulturu ispijanja kave ili ipak nešto drugo piju?

Dora: Što se tiče ispijanja kave, mislim da to nitko ne radi tako dobro kao mi, ha ha ha. Iako je uključena i u njihove rituale, kultura ispijanja kave definitivno je mnogo kraća nego kod nas. Popularniji su čaj i kompot.

Marta: Poljaci piju puno kave, ali više za van nego za višesatno druženje. Ipak, mladi u Krakovu stvaraju i svoje kafićke rituale pa nešto slično nama ipak postoji, više su kućni đir, ja bih rekla.

Dora, kako bi opisala prosječnog Poljaka u jednoj rečenici?

Poljaci su jako vrijedni, spremni pomoći i vrlo su organizirani. Ponose se svojom tradicijom i bogatom poviješću, a obrazovanje ima važnu ulogu. Rekla bih i da su dosta smireniji i staloženiji od nas, racionalni.

Koliko vam je boravak u inozemstvu pomogao u razvijanju samostalnosti i snalaženja u situacijama koje kod kuće možda ne biste morale same rješavati?

Dora: Iako mi Erasmus nije prvo iskustvo života u inozemstvu, uvijek postoje nove situacije, drukčija okruženja, pa i jezik, koji predstavljaju nove izazove. Baš ti izazovi grade još veće samopouzdanje i dublje vjerovanje u sebe i svoje sposobnosti.

Marta: Totalno! Sve od javnog prijevoza do administracije – naučila sam da sve možemo same i da se možemo osloniti na sebe.

Koliko vam je Erasmus promijenio način na koji gledate na studiranje, posebno kroz usporedbu pristupa nastavi i odnosa profesora prema studentima?

Dora: Pristup nastavi i odnos profesora prema studentima drukčiji je nego kod nas. Naglasak stavljaju na samostalno razmišljanje kroz aktivno sudjelovanje na nastavi. Smatram da svaki pristup učenju, koliko god bio različit, širi i mijenja način razmišljanja i, ono najbitnije, potiče na stalno napredovanje.

Marta: Nastava je više interaktivna i profesori potiču kritičko razmišljanje. Više se cijeni inicijativa i angažman – motivira te da stvarno učiš i razmišljaš.

Što ste iz Krakova ponijele kući – suvenir, novu životnu lekciju ili barem jednu priču koju roditeljima niste odmah ispričale?

Dora: Naravno, još jedan magnet i pokoju sitnicu, ali ono najbitnije je da sam još jednom naučila koliko je važno biti otvoren za nova iskustva.

Marta: Mali suvenir, novu životnu lekciju i spoznaju da nigdje nije k'o doma! ■

Više od brojki i tablica

Moje Deloitte putovanje

Big 4 kolokvijalni je naziv za četiri najveća globalna društva u sektoru pružanja profesionalnih usluga. Profesionalne usluge obuhvaćaju aktivnosti nužne za svakodnevno poslovanje raznih društava, a pružaju ih stručnjaci s visokom razinom znanja i širokim iskustvom. Primjeri takvih usluga su pravno savjetovanje, porezno savjetovanje i revizorske usluge. Četiri društva koja čine Big 4 su Ernst & Young, KPMG, PricewaterhouseCoopers i Deloitte. Od ta četiri društva Deloitte globalno ima najviše zaposlenih i najveće prihode.

AUTOR: **Fran Baretić**

FOTO: **privatni arhiv**

Deloitte je nastao 1845. godine kada je William Welch Deloitte otvorio svoj računovodstveni ured u Londonu. Unatoč tome što je imao samo 25 godina, već je tada imao deset godina iskustva u računovodstvu, s obzirom na to da je počeo raditi na stečajnom sudu kao petnaestogodišnjak. Vrlo se brzo dokazao kao sposoban računovođa

te je uskoro postao prvi nedržavni revizor jedne privatne tvrtke. Revizor je stručnjak koji ispituje i ocjenjuje financijska izvješća, poslovne procese i interne kontrole poduzeća te daje neovisno mišljenje o točnosti i zakonitosti poslovanja.

U vrijeme kada je William Welch Deloitte otvorio svoj ured industrijska revolucija bila je u punome zamahu. S razvojem parne

lokomotive željeznička industrija prevozila je robu i ljude te je bila jedna od najvažnijih grana gospodarstva. Great Western Railway bio je jedan od glavnih igrača u Engleskoj. William Welch Deloitte dobio je zadatak provesti reviziju poslovanja tog poduzeća, pri čemu je otkrio financijsku prijevaru. Nakon toga razvio je sustav koji je štitio dioničare od zlouporabe uloženih sredstava.

Smatra se jednim od utemeljitelja računovodstvene profesije te je obnašao dužnost predsjednika organizacije Institute of Chartered Accountants, međunarodne organizacije koja promiče usavršavanje računovođa i razvoj računovodstvenih standarda.

Nakon nekog vremena Deloitte se proširio te otvorio nekoliko ureda u SAD-u. Tijekom godina poslovanja društvo se spojilo s nekoliko većih računovodstvenih firmi, pa je njegovo puno ime danas Deloitte Touche Tohmatsu Limited. Poslovanje je raslo i kroz otvaranje ureda u drugim zemljama. Deloitte d.o.o. otvorio je ured u Hrvatskoj 1994. godine na adresi Radnička cesta 80, gdje se i danas nalazi.

Zaposlenike Deloittea upoznao sam dok sam radio na projektu Accounting Battle sa studentskom udrugom eStudent, kao član tima za odnose s javnošću.

Razgovarajući s njima zainteresirao sam se za rad u takvom društvu.

Moje Deloitte putovanje započelo je 2. prosinca 2025., kada sam došao u ured i prošao program treninga tijekom kojeg sam upoznao način funkcioniranja društva. Nakon toga upoznao sam tim u kojem radim te započeo s radom. Prije početka rada prošao sam i dodatne edukacije tijekom kojih sam se detaljnije upoznao s različitim sustavima koje koristim kao zaposlenik društva.

Tim Global Employer Services, odnosno GES, pripada širem području poreznog savjetovanja. GES pokriva širok raspon aktivnosti koje uključuju pomoć u imigracijskim procesima, obračun plaća, asistenciju pri prijavi poreza na osobni dohodak i mnoge druge usluge. Glavni fokus tima jest pomoć klijentima u području globalne mobilnosti zaposlenih.

Kod oporezivanja osobnog dohotka izrazito je važan Ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. To je ugovor koji Republika Hrvatska potpisuje s

drugom državom, a omogućuje priznavanje poreza plaćenog u jednoj zemlji u drugoj. Deloitte pritom pruža usluge obračuna poreza u objema državama te komunikacije s poreznim tijelima radi mogućeg povrata poreza.

Pomoć u imigracijskom procesu podrazumijeva olakšavanje stranim klijentima snalaženja u administrativnim i zakonskim postupcima potrebnima za boravak i rad u drugoj zemlji.

Posebno bih htio naglasiti međuljudske odnose unutar tvrtke i tima. Uvijek mogu zatražiti da mi netko nešto objasni ili pružiti pomoć oko zadatka kada je to potrebno. Rad u Deloitteu preporučio bih svakom studentu kojeg zanima računovodstvo, revizija ili porezno savjetovanje. Uz priliku za daljnji osobni i profesionalni razvoj Deloitte je tvrtka koja pruža ugodno i profesionalno radno okruženje. ■

Dinamična svakodnevnica u švicarskom veleposlanstvu

Diplomacija, & burek švicarski njemački

Tena Lovrić studentica je diplomskog studija Međunarodnih odnosa i diplomacije te je od listopada 2025. godine akademska vježbenica u Veleposlanstvu Švicarske Konfederacije u Zagrebu. Imali smo priliku upoznati Tenu već u prijašnjem izdanju naših novina, gdje nam je pričala o odrastanju u dijaspori i o svom dolasku u domovinu. Danas nastavljamo njezinu priču. U nastavku članka doznajte kako se Tena snašla u diplomatskom svijetu.

RAZGOVARALA: **Ivona Balazić**

FOTO: **privatni album**

Radiš kao akademska vježbenica u švicarskom veleposlanstvu. Što to točno znači? Koja je tvoja uloga u timu?

Kao akademska vježbenica pomažem veleposlanici i cijelom timu u različitim zadacima, što moj radni dan čini vrlo raznolikim. Pomažem u planiranju i koordinaciji sastanaka, pratim veleposlanicu na posjetima i događanjima te aktivno radim na

projektima koji jačaju suradnju između Švicarske i Hrvatske.

Budući da smo relativno malo veleposlanstvo, često pomažem na više različitih područja: stalno se informiram o aktualnim temama, sudjelujem u oblikovanju naših društvenih mreža, pišem izvješća i uključujem se ondje gdje je potrebna dodatna pomoć. Posebno mi se sviđa što tako dobivam izravan uvid u rad veleposlanice i u različite aspekte diplomacije.

Kako izgleda jedan tvoj prosječni dan?

Najčešće počinje pregledavanjem medija kako bih vidjela što se trenutačno događa u političkom, društvenom ili kulturnom smislu. Nakon toga često imamo kratki timski sastanak na kojem razmjenjujemo informacije o aktualnim temama i zadacima. Zatim radim na projektima, sastavljam bilješke ili pomažem u pripremi i organizaciji naših

kulturnih događanja. Ovisno o danu, sudjelujem i na događajima ili sastancima.

Nijedan dan nije isti – i upravo to ovaj posao čini uzbudljivim i živim.

Veleposlanici puno putuju, a ti si tu već par mjeseci. Jesi li izbrojala već sve prijeđene kilometre, ha ha?

Ha ha, prestala sam brojati! Uz toliko sastanaka, događanja i projekata stvarno se dosta putuje. Od početka mog staža imala sam priliku posjetiti različite dijelove Hrvatske – od Gorskog kotara, preko Istre, do Zadra, a naravno često sam i u zagrebačkoj regiji. Osim što vidiš mnogo mjesta, doživiš i koliko su naši projekti raznoliki i aktivni te kako suradnja s partnerima izgleda na terenu.

Kojim se jezikom najviše koristiš?

Ovisno o kontekstu koristim različite jezike, ali najviše govorim engleski i njemački. Hrvatski također često koristim – posebno u kontaktu s lokalnim partnerima, što je velika prednost. S veleposlanicom i zamjenikom veleposlanice obično govorim švicarski njemački. A kako svi dolazimo iz različitih regija – veleposlanica iz Graubündena, zamjenik iz Basela, a ja iz Solothurna – ponekad se dogode

vrlo smiješni trenuci. Nedavno nas je jedna lokalna osoba pitala kako se na švicarskom njemačkom kaže „oprosti.“ Ja sam samouvjerenom odgovorila „exgüsi.“ Veleposlanica me onda kroz smijeh ispravila i rekla da se u njezinu dijalektu kaže „tschuldigung.“ Iz toga je nastala mala, vrlo zabavna rasprava o tome kako švicarski njemački zapravo nije jedan jezik, nego da ih je nekoliko istodobno.

A kako želim poboljšati svoj francuski, u timu se ponekad okušavam i u kratkim razgovorima na francuskom.

Ljudi općenito znaju miješati pojmove, pa tako i za veleposlanstva i konzulate. Imate li puno krivih upita? A čime se točno veleposlanstvo bavi?

Da, to se zaista često događa. Mnogi nam se obraćaju zbog konzularnih usluga – primjerice, za produženje putovnice ili ovjeru dokumenata – iako su te usluge u nadležnosti Regionalnog konzularnog centra u Beču. Veleposlanstvo se, pak, fokusira na političke odnose, gospodarsku suradnju, kulturu, ljudska prava i zastupanje Švicarske u odnosu na Hrvatsku.

Reci nam tri stvari koje ti se najviše sviđaju u tom poslu.

Ono što mi se posebno sviđa jest velika raznolikost. Svaki dan izgleda drugačije: susrećeš nove teme i ljude, a ponekad nastanu neočekivane situacije na koje se treba brzo prilagoditi. Upravo to ovaj posao čini živim i zanimljivim.

Za mene je iznimno vrijedna i bliska suradnja s veleposlanicom. Zahvaljujući njezinu iskustvu i otvorenosti mnogo sam naučila i dobila uvid u diplomatske procese koje rijetko tko može vidjeti izbliza. Promatrati kako diplomacija gradi veze i odnose doista smatram velikom privilegijom. Također cijelim spoj političkih zadataka i kulturnih projekata. Iako nisam izravno uključena u velike odluke, osjećam da sam dio nečeg većeg i da izbliza vidim kako međunarodna suradnja nastaje u praksi.

Što bi preporučila studentima koji se žele uputiti u diplomatske vode?

Tko želi krenuti diplomatskim putem, trebao bi naučiti što više stranih jezika, steći vrijedno međunarodno iskustvo i dobro razmisliti želi li doista takav životni stil. Jer diplomacija na kraju nije

samo posao – ona uvelike oblikuje i privatni život.

Kao njezina desna ruka, sigurno imaš neki fun fact o veleposlanici Beatrice Schaer. Smiješ li nam ga odati?

Jedna od mojih najdražih anegdota o veleposlanici jest njezina velika ljubav prema bureku. U RTL-ovoj emisiji Bez protokola o veleposlanici nedavno se čak prikazalo kako sasvim opušteno odlazi po svoj burek – trenutak koji odmah osvaja simpatije. Za nju je to potpuno normalno, kratka šetnja do pekare, ništa posebno. No mnogima koji je upoznaju djeluje iznenađujuće i šarmantno da veleposlanica tako otvoreno govori o svom omiljenom običnom jelu. I upravo zbog toga je priča o bureku kod nas postala gotovo mali interni *running gag*, ritual koji uvijek iznova izaziva osmijeh.

Koliko usko surađujete s drugim veleposlanstvima?

Suradnja s drugim veleposlanstvima kod nas je vrlo prisutna – osobito zahvaljujući švicarskoj višejezičnosti. Dobar primjer su Filmšnite, gdje zajedno s Austrijskim kulturnim forumom i

Goethe-Institutom organiziramo večeri filma na njemačkom jeziku diljem Hrvatske. Takve suradnje ne samo da jačaju kulturno povezivanje, nego stvaraju i lijepe susrete između naših zemalja. Također, u okviru Frankofonije surađujemo s drugim frankofonim veleposlanstvima. Zajedno razvijamo projekte i događanja koja promoviraju francuski jezik i kulturu te ih čine vidljivijima. Ta partnerska suradnja važan je dio naše komunikacije i pokazuje koliko diplomacija može biti raznolika i dinamična.

Studentica si diplomskog studija međunarodnih odnosa i diplomacije. Koliko ti je stečeno znanje pomoglo u poslovnom životu?

Studij mi nije pružio samo stručno znanje, nego je oblikovao i moj pogled na svijet. Pomogao mi je razumjeti koliko su međunarodna zbivanja međusobno povezana i kako je važno sagledavati političke događaje u širem kontekstu. Često primijetim da danas gotovo automatski razmišljam o povijesnim ili teorijskim pozadinama – nešto što mi je postalo jasno tek u praksi.

Sada, u diplomatskom okruženju, svakodnevno osjećam koliko je ta podloga vrijedna. Mnogo toga što susrećem prepoznajem brže jer razumijem modele i ideje koji stoje iza toga. Istodobno mi daje sigurnost da postavljam ciljne upite i lakše se snalazim u složenim temama.

Za mene moj studij nije samo završeno poglavlje, nego temelj koji mi daje orijentaciju – i na kojem sada korak po korak dalje gradim.

Najcool trenutak koji si doživjela tijekom prakse?

To nije lako odgovoriti jer bilo je mnogo različitih trenutaka, svaki poseban na svoj način. Ipak, posebno pamtim demarše koje je veleposlanica imala u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, a na kojima sam osobno imala priliku prisustvovati. Izbliza sam mogla promatrati kako se diplomatski razgovori pripremaju, vode i usmjeravaju. Bilo je impresivno vidjeti koje se vještine koriste, kako se svaka riječ pažljivo bira i koliko važnost takvi razgovori imaju za bilateralnu suradnju. Pogled iza kulisa ostavio je na mene snažan dojam. ■

Hrvatski pripravnik o diplomaciji iza kulisa

Od studentske klupe do UN-a

Tin Ožbolt je student završne godine diplomskog studija međunarodnih odnosa i diplomacije. Stažirao je u UN-u i OSCE-u, a svoje iskustvo prepričao nam je u intervjuu.

RAZGOVARAO: **Šime Jordan Kolega**

FOTO: **privatni album**

Kako je izgledao tvoj prvi radni dan u stalnoj misiji Republike Hrvatske pri Ujedinjenim narodima i Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju (OSCE) u Beču? Je li te fakultetsko obrazovanje dovoljno pripremiло na dinamiku rada u srcu multilateralne diplomacije?

Moj prvi radni dan započeo je vrlo napetom sjednicom Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA), na kojoj je jedna od glavnih tema bila situacija oko nuklearne elektrane Zaporizžje. Upravo tada sam iz prve ruke vidio kako diplomacija uistinu funkcionira: koliko je važno ostati pribran, precizan i argumentiran, bez obzira na složenost političkog trenutka i različite stavove prisutnih aktera. Fakultetsko obrazovanje mi je svakako dalo dobar teorijski temelj, osobito kroz predmete poput geopolitike, gdje sam stečeno znanje mogao prepoznati i u praksi. Međutim, tek boravkom u misiji postaje jasno koliko je multilateralna diplomacija dinamična i zahtjevna te koliko se operativni dio posla, poput izrade bilješki, praćenja rasprava i brzog reagiranja, uči upravo kroz neposredno iskustvo. Upravo zato smatram da je takva praksa iznimno vrijedna i da bi studenti trebali imati što više prilika za susret s tim oblikom rada već tijekom studija.

Prisustvovao si sjednicama o nuklearnoj sigurnosti i krizama u Ukrajini i Iranu. Kako je to, iz prve ruke, promatrati procese koji kroje svjetske vijesti i kakav je osjećaj sjediti u prostoriji gdje se donose tako važne odluke?

To je prije svega vrlo intenzivno, napeto i neizvjesno iskustvo. Dok takve događaje promatramo kroz medije, često ne vidimo koliko se ozbiljnih konzultacija, koordinacija i diplomatskih nijansi odvija iza zatvorenih vrata. U jednom razdoblju u središtu pozornosti bili su Rusija i Ukrajina, osobito u okviru OSCE-a, dok su kasnije pitanja vezana uz Iran i širu regionalnu sigurnost privukla veliku međunarodnu pozornost, osobito u okviru IAEA-e. Izvanredni jutarnji sastanci koordinacije Europske unije, a zatim odlazak na glavne sjednice, jasno pokazuju koliko se brzo međunarodni fokus može promijeniti i koliko diplomacija zahtijeva stalnu spremnost, koncentraciju i odgovornost. Sjediti u prostoriji u kojoj se raspravlja o temama koje izravno oblikuju globalnu sigurnost za mene je bilo snažno iskustvo i velika lekcija o težini riječi, tonu izjava i važnosti diplomatske suzdržanosti.

Spomenuo si da je slušanje različitih perspektiva ključ napretka. Možeš li opisati trenutak s terena koji ti je jasno pokazao moć vješto vođenog dijaloga u napetim situacijama?

Apsolutno. Jedan od trenutaka koji mi je to jasno pokazao bio je tijekom rasprava u okviru IAEA-e, kada je promjena tona i nastupa pojedinih predstavnika bitno utjecala na atmosferu u prostoriji. Posebno se vidjelo koliko jedna izjava može dodatno zaoštriti situaciju, ali i koliko pažljivo vođen odgovor može spriječiti daljnju eskalaciju u komunikaciji. Upravo u

takvim trenucima postaje jasno da diplomacija nije samo razmjena formalnih stavova, nego i umijeće da se, unatoč napetostima, ostavi prostor za daljnji dijalog. To mi je pokazalo da slušanje različitih perspektiva nije znak slabosti, nego preduvjet ozbiljnog i odgovornog međunarodnog djelovanja.

Radio si pod mentorstvom iskusnih diplomata poput veleposlanika Marija Horvatića. Što si naučio o specifičnoj ulozi koju Hrvatska ima unutar međunarodnih organizacija poput OSCE-a i Ujedinjenih naroda?

Kroz rad u misiji naučio sam da Hrvatska, iako nije velika država, ima ozbiljnu i aktivnu ulogu u radu međunarodnih organizacija poput Ujedinjenih naroda i OSCE-a. Ono što posebno dolazi do izražaja jest sposobnost da se uz relativno mali tim kvalitetno prati velik broj važnih procesa, što zahtijeva izvrsnu organizaciju, dobru pripremu i visoku razinu odgovornosti. Hrvatska svoju poziciju ne gradi brojnošću, nego vjerodostojnošću, stručnošću i dosljednim sudjelovanjem u multilateralnim forumima. Upravo kroz mentorstvo veleposlanika Marija Horvatića i rad cijelog tima misije mogao sam vidjeti koliko znanja, discipline i predanosti stoji iza kvalitetnog diplomatskog predstavljanja države. To mi je dodatno potvrdilo da je rad u misiji velika odgovornost, ali i iznimna prilika za profesionalni i osobni razvoj.

Beč je dom brojnih organizacija (IAEA, UNODC, CTBTO). Kako je izgledao tvoj tipičan radni dan kao pripravnika (od pripreme izvješća do neformalnih razgovora u hodnicima)?

Moj tipičan radni dan najčešće je započinjao oko 8 sati odlaskom prema glavnoj zgradi Ujedinjenih naroda ili OSCE-a, dok su sjednice u pravilu počinjale oko 9 sati.

Prije samih sastanaka već su se odvijali brojni kratki neformalni razgovori i konzultacije, koji su često bili vrlo korisni za razumijevanje šireg konteksta pojedine teme. Tijekom dana pratio sam sjednice, vodio bilješke, izdvajao ključne naglaske iz izlaganja te potom sudjelovao u pripremi sažetaka i izvješća za potrebe misije. Ovisno o dinamici i važnosti pojedinog odbora, radni dan mogao je završiti u kasnim poslijepodnevним satima, ali u osjetljivijim političkim trenucima znao se produžiti i do kasno u noć. Upravo ta kombinacija formalnog rada unutar dvorana i neformalnih diplomatskih kontakata u hodnicima pokazuje koliko je multilateralna diplomacija slojevita i koliko traži stalnu prisutnost, koncentraciju i prilagodljivost.

Što bi poručio studentima koji razmišljaju o sličnim pripravnštvima u međunarodnim organizacijama? Koliko su takva iskustva presudna za karijeru u 21. stoljeću?

Poručio bih im da se svakako odvaže na takvo iskustvo ako ih zanima diplomacija, međunarodni odnosi ili rad u međunarodnim organizacijama. Takva pripravnštva nisu važna samo kao stavka u životopisu, nego prije svega kao stvaran ulazak u svijet profesionalne odgovornosti, brzog snalaženja i rada u kompleksnom međunarodnom okruženju. Studentima mogu pružiti ono što se ne može u potpunosti naučiti iz literature: osjećaj za dinamiku institucija, važnost preciznog izražavanja, sposobnost prilagodbe nepredvidivim situacijama i razumijevanje kako se međunarodni odnosi oblikuju u praksi. Osim toga, riječ je o okruženju u kojem ste svakodnevno okruženi ljudima od kojih se zaista može mnogo naučiti. Upravo zato smatram da su takva iskustva u 21. stoljeću iznimno vrijedna, osobito za mlade ljude koji žele graditi ozbiljnu međunarodnu karijeru.■

Dva kontinenta, dva iskustva, jedna velika životna lekcija

Američki tempo VS španjolska siesta

Ludbrežanka Katarina Crnković, studentica Međunarodnih odnosa i diplomacije, svoje studentske dane koristi baš onako kako bismo svi htjeli – putujući. Domovinu je prošlog ljeta zamijenila SAD-om, a trenutačno boravi u Španjolskoj. Iskustva s programa *work & travel* te Erasmusa pročitajte u nastavku.

RAZGOVARALA: **Ivona Balazić**

FOTO: **privatni album**

Prvo *work & travel*, sada Erasmus. Nema stajanja kod tebe, svaka čast! Kako bi u par rečenica opisala *work & travel* iskustvo? Gdje si točno bila? Što si radila? Je li bilo više *worka* ili više *travela*, ha ha?

Work & travel je odlično iskustvo za studente koji žele izaći iz svoje zone komfora, unaprijediti svoje znanje engleskog jezika, upoznati nove ljude i novu kulturu. Smatram da mi je to iskustvo pomoglo da postanem samostalnija, odgovornija i sigurnija u sebe. Ono o čemu se često ne priča jest da je

važno biti svjestan da ponekad stvarni uvjeti posla mogu odstupati od onoga što je prvotno dogovoreno. Upravo zato je ključno prije dogovora posla istražiti poslodavca, uvjete rada i iskustva drugih. Naravno, prvotni šok dolaska i početak rada utječu na paniku pri dolasku i prilagodbi na novi život u sljedećih par mjeseci, što je potpuno normalno i očekivano.

Prihvatila sam posao hostese u restoranu u vrlo malom gradiću na sjeveru savezne države Georgije. Također, nakon par tjedana rada u restoranu bila sam opuštenija i još više motivirana pa sam našla drugi posao na benzinskoj crpki u gradu.

Puno se radilo, ali se na kraju isplatilo. Radiš i sam financiraš svoja putovanja na kraju programa, što mi je dalo osjećaj neovisnosti i odgovornosti. Bila sam okružena super ljudima na poslu i stvorila prijateljstva koja traju još i danas.

Koji ti je bio najveći kulturni šok u SAD-u?

Naime, svaka savezna država u SAD-u je drugačija. Što se tiče Georgije, ona se smatra južnom saveznom državom u SAD-u. Ljudi su vrlo prisni i ljubazni, tako da me najviše iznenadio njihov pristup – od kolega i menadžera na poslu do običnih kratkih interakcija s

ljudima. Prije programa bila sam često u New Yorku, gdje imam obitelj, tako da sam se navikla na hladnije ljude i kraće interakcije. Ljudi u Georgiji su potpuno drugačiji.

Je li postojao trenutak u Americi kad si pomislila: okej, ovo doma sigurno ne bih doživjela?

Kako sam radila kao hostesa, bila sam prva koja je imala interakcije s gostima i imala sam kontrolu rasporeda sjedenja gostiju te birala koji će ih konobar poslužiti. U restoranu su često bila događanja poput karaoke večeri petkom ili *live* svirke subotom. Ono što kod kuće nikad ne bih doživjela u istoj mjeri jest razina posvećenosti koju konobari pokazuju prema gostima, na što sam se i ja morala priviknuti

na početku. Uvijek biti nasmiješena i imati barem malo interakcije s gostima kad ih smještam za stol. Iako je takav pristup djelomično motiviran sustavom napojnica, primjetna je izuzetna razina profesionalnosti, ljubaznosti i pažnje prema svakom gostu. Gosti također pokazuju razinu zahvalnosti i uvažavanja.

Trenutačno si u Malagi. Kako to da si se baš za Španjolsku odlučila?

Za Španjolsku sam se odlučila jer me privukla njihova kultura, način života i otvorenost ljudi. Vrijeme je fantastično i željela sam iskusiti život u mediteranskoj zemlji. Također, Malaga je odlično povezana s ostalim destinacijama, pa je odlična lokacija za usputne izlete.

Što te najviše iznenadilo kod španjolskog načina života? Jesi li već prihvatila *siestu* kao životnu filozofiju?

Španjolci su vrlo opušten narod. Dućani i kafići se, primjerice, otvaraju tek poslije 10 ujutro, a može se dogoditi i da se ponekad ni ne otvore jer jednostavno ne dođu na posao. Također, normalno vrijeme za večeru im je poslije 22 sata, a uobičajeno je izaći u klubove tek poslije 2. Isprva me njihova *siesta* nije impresionirala jer bi većinom popodne sve bilo zatvoreno i morala sam unaprijed isplanirati ako sam nešto trebala obaviti u gradu. No već sam se sada privikla i sve mi se više sviđa.

Je li te iskustvo rada u Americi pripremio za Erasmus ili su to ipak dva potpuno različita svijeta?

Smatram da me jest pripremio, na način da sam samouvjerenija i da mi je bilo puno lakše prilagoditi se kad sam tek stigla u Španjolsku, upravo zato što sam znala kako mi je bilo kad sam došla u Georgiju. Više sam svjesna onoga što želim stvoriti na ovom programu i na što se fokusirati. Isto tako, lakše mi se

bilo opustiti, upoznati nove ljude i steći nova iskustva. S druge strane, rekla bih da su to ipak dva različita iskustva. Erasmus je usmjeren na akademski razvoj i općenito studentski život, dok je *work & travel* više orijentiran na radno iskustvo i snalažljivost u dinamičnom radnom okruženju, kao i općenito životno iskustvo.

Koji stereotip o Amerikancima i Španjalcima ti se pokazao potpuno točnim, a koji totalno promašenim?

Rekla bih za Amerikance da je apsolutna istina da su glasni i da ih odmah primijetiš, kao i njihova otvorenost i ljubaznost u svakodnevnoj komunikaciji. S druge strane, stereotip da su Amerikanci nezainteresirani za druge kulture smatram netočnim, jer sam imala priliku upoznati ljude koji su bili vrlo znatiželjni i otvoreni za učenje o Hrvatskoj. Kod Španjolaca se stereotip o opuštenijem načinu života i većem naglasku na druženje pokazao prilično točnim, kao i stereotip da su manje organizirani i pomalo

neozbiljni. No ono što nije istina jest da su lijeni ili ne vole raditi. Uživaju u slobodnom vremenu, ali su vrlo predani kad je riječ o fakultetskim ili poslovnim obvezama.

Koliko su ti ta iskustva promijenila pogled na vlastite profesionalne planove i budućnost?

Stekla sam veću sigurnost u sebe i prilagodljivost. Boravak u međunarodnom okruženju potvrdio mi je koliko je važno razumijevanje različitih kultura, što smatram izuzetno vrijednom vještinom za svoju buduću karijeru.

Misliš li da takve međunarodne prilike studentima danas znače više zbog jezika i putovanja ili zbog osobnog sazrijevanja i samostalnosti?

Oboje. Nekako se sve to događa istovremeno, čega nismo ni svjesni u trenutku. Tek kad se dođe kući nakon programa i vrati u stvarni svijet, vrte se sjećanja i razne

situacije, i dobre i loše. Tek tada shvatiš koliko je to iskustvo utjecalo na tebe.

Za studente koji se boje prijaviti na Erasmus ili W&T: što bi rekla sebi prije prve prijave?

Normalno je osjećati strah od nepoznatog, ali upravo su takva iskustva ona iz kojih se najviše nauči. Također bih si rekla da ne čekam savršeni trenutak, jer takve prilike treba iskoristiti kad se pojave. Naravno, nije svatko za sve. No istinski vjerujem da su to iskustva zbog kojih se kasnije ne žali, nego bude ponosan što si imao hrabrosti pokušati.

Koji bi trenutak iz obiju država istaknula kao highlight?

Što se tiče SAD-a, definitivno putovanja na kraju s prijateljima, čak i onima koje sam tek tamo upoznala. U Španjolskoj bih za sada kao *highlight* izdvojila spontane izlaske i izlete te upoznavanje studenata iz raznih dijelova svijeta. ■

Intervju s Leonardom Tutić

Moje iskustvo iz srca europske diplomacije

ConSIMium 2026

Zgrada Europa u Bruxellesu, sjedište Vijeća Europske unije i Europskog vijeća, od 5. do 6. veljače 2026. godine postala je središte nove generacije europskih lidera. Projekt ConSIMium, prestižna simulacija donošenja odluka na najvišoj razini, okupio je timove iz svih 27 država članica Europske unije. Među više od 160 odabranih sudionika koji su na dva dana preuzeli uloge nacionalnih koordinatora, ministara i šefova vlada, našla se i studentica Sveučilišta Libertas, Leonarda Tutić. Kao jedna od predstavnica hrvatske delegacije, koju je odabrao Rektorski zbor, Leonarda je imala priliku iz prve ruke osjetiti kompleksnost diplomacije, važnost kompromisa i dinamiku pregovora iza zatvorenih vrata institucija u kojima se kroji budućnost Europe. Razgovarali smo s njom o putu do Bruxellesa, izazovima s kojima se susrela i lekcijama koje nosi u svoju buduću karijeru.

RAZGOVARALA: **Iva Lipovac**

FOTO: **privatni album**

PUT DO SUDJELOVANJA I PRIPREME

Leonarda, sada kad su se dojmovi malo slegli, reci nam kako je uopće započela tvoja ConSIMium priča? Što te motiviralo da se prijaviš i kakav je bio osjećaj predstavljati Hrvatsku na tako visokoj razini?

Iskreno, cijela moja ConSIMium priča započela je prilično neočekivano. Prorektor Buzar kontaktirao me s prijedlogom da me se predloži kao kandidatkinju, nakon čega sam poslala svoj životopis i kratko predstavljanje na engleskom jeziku. Zatim je sve proslijeđeno Rektorskom zboru, koji me na kraju i odabrao za sudjelovanje.

Ono što me posebno motiviralo bila je želja da izađem iz svoje komfor zone i sudjelujem u međunarodnom okruženju u kojem se donose odluke i raspravlja o stvarnim europskim izazovima. Smatrala sam da je to iznimna prilika za osobni i profesionalni razvoj, ali i za bolje razumijevanje funkcije Vijeća Europske unije.

Predstavljati Hrvatsku na takvoj razini bio je uistinu poseban osjećaj; ponosan si što imaš takvu mogućnost, ali istodobno postoji i određeni strah jer znaš da imaš veliku odgovornost. Takvo iskustvo svakako mi je dalo novu perspektivu o institucijama Europske unije, ali i općenito o životu, jer me potaknulo da razmišljam šire i sagledam stvari iz različitih kutova – nije uvijek sve crno i bijelo.

Proces selekcije bio je iznimno zahtjevan. Kako su izgledale tvoje pripreme prije samog odlaska u Bruxelles i što misliš da je bilo presudno za tvoj uspjeh?

Proces selekcije možda nije bio iznimno zahtjevan u klasičnom smislu, ali su pripreme za projekt bile prilično zahtjevne. Imali smo redovite tjedne *online* sastanke s voditeljima projekta, na kojima smo se detaljno upoznavali s institucijama Europske unije, s posebnim naglaskom na Vijeće Europske unije, kako bismo što bolje razumjeli procese donošenja odluka i

mogli kvalitetno zastupati interese zemlje članice koju predstavljamo.

Otprilike tjedan dana prije početka projekta dobili smo i završne materijale vezane uz Republiku Hrvatsku, poput nacionalne pozicije i sažetog pregleda ključnih informacija o državi. Te smo materijale detaljno proučili, saželi najvažnije informacije te ih kao hrvatska delegacija zajedno prošli kako bismo se bolje pripremili za samu simulaciju. Rekla bih da je za moj uspjeh presudna bila kombinacija dobre timske suradnje, temeljite pripreme i spremnosti na aktivno sudjelovanje u raspravama, ali i otvorenosti za učenje u tako dinamičnom međunarodnom okruženju.

ISKUSTVO U VIJEĆU EU-A

ConSIMium nije obična simulacija, već stvarno uranjanje u procese Vijeća EU-a. Koja je bila tvoja specifična uloga i kako je izgledao tvoj radni dan u zgradi Europa?

Moja uloga bila je uloga *national experta*, što znači da sam bila zadužena za zastupanje stavova Republike Hrvatske, aktivno sudjelovala u raspravama te argumentirala i pregovarala kako bi se postigao što bolji ishod za delegaciju. U toj ulozi bilo je važno dobro razumjeti nacionalnu poziciju, ali i pridonositi

raspravama s konkretnim prijedlozima i rješenjima koja ne ugrožavaju stavove Republike Hrvatske.

Moj radni dan započinjao je već u 7:30 ujutro putovanjem podzemnom željeznicom koja nas je vodila do zgrade Europa, gdje se nalazi Vijeće Europske unije. Po dolasku smo prolazili sigurnosne kontrole, nakon čega su se sve delegacije država članica okupljale u zajedničkom prostoru. To vrijeme koristili smo za kratko druženje, kavu i upoznavanje s ostalim delegatima, što je bilo odlično za *networking*. U 8:20 organizatori su nas, prema našim ulogama, vodili u odgovarajuće prostorije gdje je započinjao službeni dio – predstavljanje nacionalnih pozicija, koje je bilo popraćeno intenzivnim i dinamičnim raspravama do 12:30. Nakon pauze za ručak nastavili smo s radom koji je trajao do 17 sati.

Iako sve to zvuči pomalo idilično, zapravo je riječ o vrlo izazovnom, zahtjevnom i iscrpljujućem iskustvu. Ipak, upravo kroz takav tempo i razinu angažmana najviše se nauči – kako o samim procesima donošenja odluka Europske unije, tako i o komunikaciji, pregovaranju i radu s ostalim državama članicama.

S kojim si se ključnim zakonodavnim prijedlozima ili izazovima morala uhvatiti u koštac tijekom zasjedanja? Je li bilo teško postići kompromis s kolegama iz ostalih država članica?

Tijekom zasjedanja bavili smo se aktualnim i kompleksnim pitanjima koja imaju velik utjecaj na europsku ekonomiju, a među njima je bila i tema regulative vezane uz izravna strana ulaganja. Cilj je bio razumjeti kako takvi mehanizmi mogu utjecati na tržište i gospodarstvo drugih zemalja članica, s obzirom na njihovu razvijenost te kako postići ravnotežu između otvorenosti prema stranim izravnim investicijama i zaštite nacionalnih interesa.

Postizanje kompromisa s kolegama iz drugih država članica znalo je biti izazovno jer svaka zemlja dolazi sa svojim prioritetima i različitim pogledima na ekonomske učinke. Bilo je potrebno puno argumentacije, slušanja i prilagodbe kako bi se došlo do zajedničkog rješenja koje uzima u obzir sve strane,

ali upravo je to jedan od najvrjednijih dijelova iskustva jer omogućuje razvoj diplomacije, suradnje i komunikacijskih vještina.

VJEŠTINE I IZAZOVI NA TERENU

Diplomacija je vještina pregovaranja. Što ti je u tim trenucima bio najveći izazov – ostati dosljedna nacionalnim interesima ili pronaći zajednički jezik za dobrobit Unije?

Najveći izazov u tim trenucima bio mi je upravo balansiranje između zastupanja nacionalnih interesa i pronalaženja zajedničkog jezika s kolegama iz ostalih država članica. Morala sam biti spremna žrtvovati dio nacionalnih prioriteta kako bismo postigli rješenje koje je u konačnici bilo u najboljem interesu Unije kao cjeline. Mogu reći da je upravo ta sposobnost kompromisa i fleksibilnosti ono što diplomaciju čini vrijednom vještinom – naučiti slušati, argumentirati te istovremeno održati integritet svoje delegacije.

Koliko ti je znanje stečeno na Libertasu pomoglo da se snađeš u realnim diplomatskim situacijama iza zatvorenih vrata?

S obzirom na to da sam na prijediplomskom studiju imala samo prvu godinu kolegije vezane uz diplomatske odnose, na ConSIMiumu sam uspjela maksimalno iskoristiti stečeno znanje. Budući da sam tada studirala Međunarodno poslovanje, a sada sam studentica Poslovne ekonomije i globalizacije, iskustvo mi je omogućilo da spojim diplomaciju i ekonomsko razumijevanje u praksi, s obzirom na to da su jedna od tema bila izravna strana ulaganja.

OSOBNI DOJMOVI I POGLED U BUDUĆNOST

Imala si priliku izravno komunicirati s pravim diplomatima i stručnjacima Vijeća. Koji ti je njihov savjet ili trenutak s mentorstva ostao u najljepšem sjećanju?

Imali smo čast razgovarati s našom veleposlanicom Irenom Andrassy, a jedan savjet koji ću uvijek pamtit jest da nikad neće biti lako boriti se za svoje ciljeve. Istovremeno sam naučila od nje koliko je važno prepoznati kada postoji prostor za ostvarivanje tih ciljeva, a kada je bolje popustiti zbog dobrobiti Europske unije. Taj trenutak ostao mi je u najljepšim sjećanjima jer je savršeno sažimao izazove i vrijednosti

rada u međunarodnom okruženju.

Kako je to iskustvo promijenilo tvoj pogled na europsku politiku i planiraš li svoju buduću karijeru graditi upravo u nekoj od institucija u Bruxellesu?

Kada se nađeš u takvom okruženju, zaista postane jasno koliko je europska politika kompleksna i koliko je izazovno donijeti odluku ili zakon koji mora uzeti u obzir interese svih država članica. Shvatiš da iza svake inicijative stoji bezbroj analiza, pregovora i prilagodbi kako bi ona uopće mogla doći kao predmet rasprave za okruglim stolom. Upravo mi je to iskustvo dalo dublje razumijevanje koliko su kompromis i strateško razmišljanje ključni u procesu donošenja odluka na razini Europske unije.

Što se tiče budućnosti, više se volim voditi time da živim u sadašnjosti i maksimalno koristim prilike koje su trenutačno ispred mene. Ipak, ne otpisujem rad u nekoj od institucija u Bruxellesu, ali smatram da imam prostora za dodatnim učenjem i usavršavanjem kako bih stečeno znanje jednog dana mogla kvalitetno primijeniti u takvom okruženju.

Što bi poručila kolegama koji razmišljaju o prijavi za ConSIMium iduće godine? Zašto je to iskustvo neprocjenjivo za svakog studenta koji ima interes za diplomaciju?

Poručila bih kolegama da budu svjesni da se na ConSIMium ne prijavljuju izravno, već sveučilišta predlažu svoje najbolje studente, zbog čega je važno istaknuti se tijekom studija. To znači biti dobar student, ali i aktivan – sudjelovati u projektima, pridonositi studentskoj zajednici i graditi kvalitetan životopis koji će vas izdvojiti među ostalima. Nakon što sveučilišta odaberu svoje kandidate, završnu odluku donosi Rektorski zbor, koji bira delegate koji će predstavljati Republiku Hrvatsku na projektu. Upravo zato je važno kontinuirano raditi na sebi i iskoristiti priliku za osobni i profesionalni razvoj.

Put do takve prilike nije jednostavan, zato je važno ostati motiviran, imati otvoren način razmišljanja i ne odustajati ni kada se pojave prepreke. Također smatram da je bitno izgraditi vlastiti karakter, imati široke vidike i ne ograničavati se isključivo na jedno područje interesa. Upravo zato je to iskustvo neprocjenjivo – daje priliku da iz prve ruke vidiš kako funkcionira dio europske politike i razviješ vještine koje su ključne za rad u međunarodnom okruženju. ■

Projekt ValEUs i konferencije na sveučilištu Libertas

Intervju s profesorom

Vladimirom Filipovićem

Sveučilište Libertas 2024. godine postalo je članom Akademske istraživačke mreže ValEUs, čime je dodatno učvrstilo svoj međunarodni akademski položaj. Libertas je 2025. bio domaćinom druge godišnje ValEUs konferencije te je sudjelovao u nizu važnih aktivnosti unutar mreže. Sudjelovanje u tom projektu otvorilo je nova vrata suradnje, ali i donijelo konkretne organizacijske izazove. O ulozi Libertasa u ValEUs mreži, iskustvu organizacije konferencije te budućim planovima razgovarali smo s našim profesorom i prorektorom za međunarodnu suradnju Vladimirom Filipovićem.

RAZGOVARAO: **Matej Blažić**

FOTO: **libertas.hr**

Zašto se Libertas sveučilište uključilo u ValEUs mrežu i kako se ta kolaboracija uklapa u dugoročnu strategiju razvoja istraživanja i međunarodne suradnje sveučilišta?

ValEUs je naziv za projekt i istraživačku mrežu Jean Monnet koju financira Europska komisija. Ukupno je u razdoblju od tri godine u mrežu uključeno 16 različitih sveučilišta. Mogućnost uključivanja Libertas sveučilišta, odnosno našeg Fakulteta za međunarodne odnose i

diplomaciju, pojavila se tijekom 2023. godine, zahvaljujući međunarodnim kontaktima koje je od ranije imao profesor Buzar. Pritom je trebalo raditi na tome da projektni prijedlog dobije zeleno svjetlo Europske komisije, što su uglavnom iznijeli kolege s Europskog sveučilišta Viadrina u Frankfurtu na Odri u Njemačkoj. Kad je prijedlog prošao, kolege iz Njemačke preuzeli su i vodstvo mreže. Naše sveučilište objeručke je prihvatilo uključivanje u ValEUs s obzirom na to da se radi o intenzivnoj međunarodnoj suradnji s nizom uglednih sveučilišta. Tako

nešto jamči daljnju emancipaciju Libertasa te potiče razvoj znanstvenih i međunarodnih aktivnosti. Imajte na umu da je Libertas mlado i privatno sveučilište i da je potrebno određeno dokazivanje – da bi studenti kasnije kroz život mogli više biti prihvaćeni na temelju diplome koju nose – a to se između ostaloga postiže sitnim koracima, poput ovoga.

Libertas je domaćin druge ValEUs konferencije. S kojim ste se najvećim izazovima susreli u organizaciji?

Svaka od 16 institucija istraživačke mreže ima neku svoju posebnu zadaću. Mi smo preuzeli zadaću organizacije druge godišnje konferencije jer nam je iznimno važno smjestiti Libertas što vidljivije na kartu europskih sveučilišta. Htjeli smo da svi ti ljudi dođu k nama, budu naši gosti, upoznaju Libertas. To mnoge od njih dugoročno veže uz Libertas i otvara vrata daljnjoj suradnji. Organizacija je bila zahtjevna, ali gledajte da je na našoj manjoj i dobro organiziranoj instituciji sve ipak lakše nego na velikim državnim sveučilištima. Kod nas se donesene odluke provode odmah i bez unutarnjih opstrukcija.

Kako ste osmislili program konferencije? Po kojim ste kriterijima birali teme i sudionike?

Mreža ValeUs ima svoje znanstvene ciljeve i znanstveni program koji je još ranije definiran. Isto tako, ima svoj znanstveni

odbor s kojim smo morali usuglasiti teme. Tu je bilo određenih problema jer nije isti fokus nekoga tko dolazi iz SAD-a ili Njemačke i nas s ovog područja. Našli smo kompromis. Za pozvanog govornika smatrao sam da bi bilo najbolje pozvati bivšeg predsjednika Republike Hrvatske Ivu Josipovića. Bio je predsjednik kad je Hrvatska ušla u EU, svijet je tada bio mirniji i stabilniji, a bivši predsjednik je ujedno i čovjek iz akademske zajednice za kojega smo znali da će se dobro snaći. To se pokazao kao pun pogodak jer su voditelji projekta bili vrlo zadovoljni našom organizacijom.

Još bih napomenuo da smo imali i panel posvećen Ukrajini, na kojem su gostovali profesori iz Ukrajine, ponajprije sa Sveučilišta u Harkivu. Bilo nam je drago ugostiti ih, a i njima je bilo ugodno na nekoliko dana izaći iz ratne zone i uživati u Zagrebu.

Kako se studenti mogu uključiti u aktivnosti ValeUs-a i kako osiguravate da te prilike budu dostupne većem broju studenata?

ValeUs predviđa uključivanje studenata kroz posebne tzv. radne pakete. Pri tome, naš je radni paket za studente nešto manji, ali ipak prisutan. U ovoj godini trenutačno dva studenta diplomskog studija putuju na sveučilište u Firenzu na kratki studijski boravak. Očekujem još nekoliko prilika do kraja kalendarske 2026. Program dakle predviđa uključivanje studenata, ali ne masovno. Isto tako, u programu se pred studente postavljaju relativno teški radni zadaci poput čitanja, pisanja, rasprava, što odbija dio studenata. Naravno, svi troškovi putovanja su pokriveni, ali sudjelovanje je mnogo više od zabavnog putovanja. U odabiru prednost imaju studenti diplomskih programa koji odlično govore engleski jezik.

ValEUs potiče dijalog s društvom. Kako Libertas vidi svoju ulogu u Hrvatskoj i s kojim institucijama ili organizacijama želi surađivati u budućnosti?

ValeUs potiče suradnju s civilnim društvom i čak radi na jednoj posebnoj bazi civilnog društva. Libertas se kod odabira institucija civilnog društva uglavnom drži onih sfera koje djeluju u nekim općim humanističkim okvirima i zagovaraju univerzalna načela. Sveučilište zbog svoje društvene uloge ostaje suzdržano prema onim sferama civilnog društva koja zagovaraju partikularne interese i promiču vrijednosti oko kojih nema nekog osnovnog konsenzusa u društvu. Tako će i ostati jer

Libertas želi ostati vjeran akademskim principima i biti istovremeno otvoren za rasprave.

Što će se dogoditi nakon završetka projekta ValeUs? Koje aktivnosti želite zadržati i razvijati i u budućnosti?

Mreže poput VALEUS-a često služe kao početne platforme za daljnje suradnje i razvoj međuinstitucionalne i međunarodne suradnje. U nekim aspektima postavljeni su čvrsti temelji za daljnje aktivnosti. One će se očitovati na različite načine, poput sudjelovanja u nekim novim mrežama, novim međunarodnim suradnjama i znanstveno-istraživačkim projektima. Zasigurno će biti prostora i za uključivanje studenata. Sve to

želimo raditi. Jedino što nas može ograničiti u tome je trenutna situacija u svijetu te je moguće da suradnja kroz putovanja bude ograničena, kao i smanjena financijska sredstva iz EU.

Koji bi po Vašem mišljenju bili najvažniji pokazatelji uspjeha sudjelovanja Libertas sveučilišta u ValeUs projektu?

Libertas je već prolazio formalnu evaluaciju svoje uloge u mreži ValeUs i ona je ocijenjena odlično. Zahvaljujući našem trudu, Libertas je među najvidljivijim i najangažiranijim institucijama koje sudjeluju u mreži. Najbolje što slijedi iz toga je da nove aktivnosti istraživačke mreže nisu moguće bez Libertasa. Kakve će točno biti, vidjet ćemo kroz 2027.■

Intervju s profesorom Davorinom Žagarom

U novom broju Libertas novina donosimo razgovor s doc. dr. sc. Davorinom Žagarom, politologom i profesorom čiji je akademski put neraskidivo vezan uz Fakultet političkih znanosti u Zagrebu. Profesor Žagar danas svoje bogato znanje prenosi studentima Libertasa, neprestano naglašavajući važnost građanskog obrazovanja i kritičkog razmišljanja. Izvan predavaonica profesor je strastveni ljubitelj sporta i putovanja, a u ovom intervjuu otkriva svoja promišljanja o suvremenoj diplomaciji, važnosti zajedništva nasuprot karijerizmu te s kojom bi povijesnom ličnošću iz svijeta diplomacije večerao i o čemu bi razgovarali.

RAZGOVARALA: **Iva Lipovac**

FOTO: **privatni album**

Tko je profesor Davorin Žagar privatno? Što Vas ispunjava izvan predavaonica i akademskih okvira?

Volim putovanja, druženja, a najviše sport kojim se bavim rekreativno. Zapravo, pravo je vrijeme da okupimo stolnotenisku ekipu Libertasa za SOKAZ natjecanje. A usput ćemo doznati koliko se čitaju studentske novine!

Kako je izgledao Vaš karijerni put do pozicije profesora na Libertasu i što smatrate svojim najvećim profesionalnim izazovom?

Ne volim rabiti riječ karijera, iz koje se izvodi i pojam karijerizma kao sebične, bezobzirne potrage za stjecanjem statusa. Nasuprot pukoj samointeresnoj logici trebamo naučiti biti s drugima, bivstvovati za druge, živjeti u zajednici s drugima... vidite, sada smo već

čvrsto zakoračili na teren politike.

Po obrazovanju sam politolog i na mnoge sam načine vezan uz Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Tamo sam stekao sjajne prijatelje, a među onima koji su nam predavali bili su i legendarni profesori Dag Strpić i Dragutin Lalović. Posebno izdvajam njih dvojicu jer su duhom i autoritetom stršali iznad svih ostalih. Upravo su oni bili presudni za moju vokaciju znanstvenika.

Nakon završetka studija bio sam angažiran na raznim akademskim institucijama, u znanstveno-istraživačkom ili nastavnom radu, od već spomenutog Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, preko Sveučilišta Roma Tre u Rimu, Europskog sveučilišnog instituta (EUI) u Firenci, Tuftsova sveučilišta u Bostonu, do Sveučilišta Adolfo Ibáñez u Santiagu. I naposljetku, naše Sveučilište Libertas, kao posljednja u nizu stanica u vlaku koji stalno juri. Najveći je izazov, kao što naslućujete, zadržati se na jednom mjestu. Povratak na početak, u Hrvatsku, Zagreb, u tom je pogledu obećavajući.

Kakvi ste bili kao student? Jeste li tada mogli zamisliti da ćete jednog dana stajati s druge strane katedre?

Kad je riječ o ocjenama, bio sam odličan student. Ali bio sam revolucionar, borio sam se za pravdu. Moć i elitizam podjednako me odbijaju i danas.

Vrlo rano, već negdje u srednjoj školi, naslućivao sam da bih mogao

raditi kao nastavnik. A nakon toga su se stvari uistinu tako i posložile. Zapravo, treba reći: sami stvaramo svoju sudbinu!

Predajete kolegij Povijest diplomacije. Što je ono najvažnije što želite da studenti ponesu s Vaših predavanja – je li to poznavanje činjenica ili nešto dublje?

Na kolegiju Povijest diplomacije analiziramo razvoj diplomatskog instrumentarija i službe vanjskih poslova kroz povijest, od starog vijeka pa sve do današnjih dana. Od studenata na prvoj godini prijediplomskog studija očekujem radnu etiku i međusobno uvažavanje. Sveučilište je zajednica studenata i istraživača, a u nastavnom procesu, uz stjecanje novih spoznaja, izgrađujemo ličnost (obraz) i učimo se suživotu.

Što za Vas osobno znači poziv profesora? Je li rad s mladim ljudima izvor inspiracije ili danas predstavlja veći izazov nego prije?

Zanimljivo je da upotrebljavate riječ poziv. Studenti na kolegiju Politički pojmovi i ideologije na ispitu polažu i čuveni tekst Maxa Webera *Politika kao poziv*. Poziv nije tek zanimanje, struka, već može biti i svojevrsna misija. Nastavnički se posao najbolje obavlja upravo kada se osjeća kao unutarnji poziv, najsličniji pozivu svećenika, liječnika ili političara.

Kad je riječ o studentima, njihove su mogućnosti potencijalno beskonačne. Stoga smatram da ljestvicu treba postaviti blago iznad njihovih trenutačnih mogućnosti kako bi oni dosegli svoje najviše razine.

Koji su, prema Vašem mišljenju i iskustvu, ključni faktori za uspjeh mladog čovjeka u današnjem kompetitivnom akademskom i poslovnom svijetu?

Golemi rad, trud, upornost, zalaganje, pristojnost i samokritičnost. Talent sam po sebi nije dovoljan, niti je odlučujući.

Često se kaže da se povijest ponavlja.

Gledajući današnja globalna žarišta i krize, mislite li da smo kao čovječanstvo išta naučili iz diplomatskih pogrešaka prošlosti ili smo osuđeni na njihovo ponavljanje?

Postavljate pitanje koje se tiče same prirode čovjeka. Ako su ljudi fundamentalno zli, tada nam ratovi i nova žarišta ne ginu. Međutim, trebamo se zapitati koji mehanizmi obuzdavaju ljudsku prirodu. Na tom tragu ključni je pojam (pravne) države. Podsjećam, država je moderni tip političkog poretka koji se suprotstavlja imperijalnoj logici.

Koliko se klasična diplomacija, o kojoj čitamo u povijesnim knjigama, promijenila u eri digitalnih medija i brzih informacija? Gubi li diplomacija svoju tradicionalnu diskreciju i eleganciju?

Diplomacija, kao potreba za uređivanjem međusobnih odnosa, postoji od najranijih političkih poredaka i postojat će i ubuduće. Iako razvoj diplomacije nije linearan, nedvojbeno je da se u promijenjenim okolnostima neprestano razvijaju novi oblici

diplomacije. Dok mi razgovaramo, primjerice, predsjednik Trump na svojoj društvenoj mreži možda već najavljuje poteze koji mogu imati goleme međunarodne posljedice.

Svjedoci smo vremena u kojem se ratni sukobi ponovno vraćaju u fokus globalne politike. Kako Vi, iz perspektive povjesničara diplomacije, gledate na trenutno stanje svijeta i vjerujete li da diplomatski alati još uvijek imaju snagu zaustaviti oružje?

Odgovorit ću Vam kao politolog. „Diplomacija topovnjača”, kakvu provodi predsjednik Donald Trump, reducira međunarodne odnose na tvrdu moć, potiskujući u drugi plan diplomaciju kao prostor dijaloga i miroljubivog rješavanja sporova kontinuiranim pregovaranjem.

Svijet treba odgovorne državnike i odgovorne građane. To znači da moramo ulagati u obrazovanje, osobito u građansko obrazovanje.

Da možete organizirati večeru s bilo kojom povijesnom ličnošću iz svijeta diplomacije, tko bi to bio i o čemu biste razgovarali?

To je lako. Sa starim Nickom (Niccolò Machiavelli). I ne bismo pričali samo o diplomaciji.

Koja je Vaša poruka ili savjet mladim studentima diplomacije koji s dozom nesigurnosti gledaju na trenutno stanje u svijetu i međunarodnim odnosima?

Svi s velikom pozornošću pratimo međunarodna zbivanja jer pred našim očima gledamo stvaranje novog svjetskog poretka. Iako nam se danas doima da je politika svediva na silu i dominaciju, toj se logici moramo samosvjesno suprotstaviti arendtijanskom tezom da je smisao politike sloboda.

Koju biste knjigu ili film preporučili svakom studentu međunarodnih odnosa kao obveznu lektiru za razumijevanje svijeta?

S obzirom na unilateralnu politiku sile predsjednika Donalda Trumpa, koja svijet kakav poznajemo gura u neizvjesnost bez alternativnog plana, kao kontrapunkt može poslužiti studija *The Arrogance of Power* Jamesa Williama Fulbrighta, nekadašnjeg dugogodišnjeg predsjednika Odbora za vanjsku politiku američkog Senata. ■

*Što podaci govore o ulozi
turizma u hrvatskom gospodarstvu*

Živi li Hrvatska od turizma?

PIŠE: **Sara Dragosavac**

Turizam čini značajan dio hrvatskog gospodarstva. S ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju 2013. godine, došlo je do značajnog porasta turističkih pokazatelja te je samo članstvo pridonijelo većoj konkurentnosti ponude i kvalitete usluge. Također, članstvo u Europskoj uniji omogućilo je stranim investitorima lakši ulazak u Hrvatsku, a turizmu novi kapital i investicije. Svake godine Hrvatska bilježi sve veće brojke dolazaka, noćenja i ostvarenih prihoda te se čini da Hrvatska pretežno živi od turizma. Koliko je Hrvatska zapravo ovisna o turizmu?

Hrvatska je tijekom 2025. godine ugostila 21,8 milijuna turista koji su ostvarili 110,1 milijuna noćenja, što predstavlja povećanje od dva odnosno jedan posto u odnosu na 2024. godinu. Većina je turističkih noćenja ostvarena na Jadranu, što je povećanje jedan posto više u odnosu na prethodnu godinu. Po županijama, najviše je noćenja ostvareno u Istri s 30,3 milijuna. Slijede ju Splitsko-dalmatinska županija s 20,9 milijuna, Kvarner s 18,5 milijuna, Zadarska s 15,5, milijuna, Dubrovačko-neretvanska s 9,3 milijuna, Šibensko-kninska sa

6,6, milijuna te Ličko-senjska županija s 3,5 milijuna noćenja. Na razini pojedinačnih destinacija, najviše je noćenja ostvareno u Dubrovniku, Rovinju, Splitu, Poreču i Umagu.

Međutim, u kolikom udjelu turizam čini dio ukupnog BDP-a Hrvatske? Usporedbom podataka kretanja prihoda od turizma i njihova udjela u BDP-u u priloženoj tablici i grafikonu, može se jasno vidjeti izražene promjene, osobito tijekom perioda COVID-19 pandemije. U 2014. i 2015. godini, prihodi od turizma su iznosili 7 402 i 7 962 milijuna eura, dok su 2016. i 2017. godine značajno

porasli na 8 635 i 9 493 milijuna eura. Naredne 2018. godine prihodi od turizma iznosili su 10 096 milijuna eura, dok su u 2019. godini blago porasli na 10 539 milijuna eura. Značajan pad zabilježen je 2020. godine, kada su prihodi pali na 4 814 milijuna eura. Takav pad posljedica je globalne pandemije bolesti COVID-19 i ograničenja putovanja koja su snažno pogodila turistički sektor.

Već 2021. godine vidljiv je oporavak turističke aktivnosti te su prihodi porasli na 9 134 milijuna eura. Oporavak se nastavio i u narednim godinama, te su u 2022. godini prihodi od turizma dosegli su 13 114 milijuna eura, čime su premašene razine ostvarene prije pandemije. Pozitivan trend zadržan je i u 2023. godini, kada su prihodi porasli na 14 598 milijuna eura. U 2024. godini, prihodi su blago porasli na 14 970 milijuna eura, što je za 2 puta više od iznosa prihoda u 2014. godini.

Oporavku turizma pridonijele su i mjere koje je poduzela Vlada Republike Hrvatske, poput odgode plaćanja turističkih pristojbi i članarina, smanjenja koncesijskih naknada te financijske potpore poduzetnicima u turističkom sektoru radi očuvanja likvidnosti i radnih mjesta. Zahvaljujući tim mjerama i postupnom oporavku međunarodnih putovanja, turizam se već 2022. godine vratio na razinu sličnu onoj prije pandemije, kada je njegov udio u BDP-u ponovno dosegnuo oko 19 %.

Tablica udjela prihoda od turizma u ukupni BDP Hrvatske u razdoblju od 2014. do 2024.

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
BDP (u mil. EUR)	43.060	43.845	45.659	48.462	51.527	53.983	50.224	58.207	68.373	76.472	85.905
Prihodi od turizma (u mil. EUR)	7.402	7.962	8.635	9.493	10.096	10.539	4.814	9.134	13.114	14.598	14.970
Udio turizma (u %)	17,2	18,2	18,9	19,6	19,6	19,5	9,6	15,7	19,2	19,1	17,4

Izvor: obrada autorice prema podacima Hrvatske turističke zajednice

Doprinos turizma hrvatskom gospodarstvu

Iz navedenog može se zaključiti kako turizam predstavlja jedan od ključnih pokretača hrvatskog gospodarstva. U posljednjem desetljeću njegov se udio u BDP-u najčešće kretao između 15 % i 20 % (iznimka 2020. godine), no potrebno je razlikovati izravni i neizravni, kao i inducirani doprinos turizma gospodarstvu. Izravan doprinos obuhvaća ukupnu potrošnju povezanu s putovanjima i turizmom od strane domaćih i stranih turista, te uključuje usluge smještaja, hrane i pića, maloprodaju, prijevoz te kulturne, sportske i rekreacijske aktivnosti. Neizravan doprinos odnosi se na ulaganja u turistički sektor, državnu potrošnju usmjerenu na podršku turizmu, kao i na potrošnju sektora povezanih s turizmom prema njihovim dobavljačima. S druge strane, inducirani doprinos uključuje potrošnju koju ostvaruju osobe koje su indirektno ili direktno zaposlene u turizmu

Prema podacima udruženja World Travel & Tourism Council, najveći dio čini izravni doprinos u iznosu od 47,3% ukupnog doprinos turizma, dok ostatak čine neizravni doprinos u iznosu od 32,5%, i

inducirani od 20,2%. Neizravni doprinos čini zbroj opskrbnog lanca (25,2%), ulaganja (6,3%) i državne potrošnje (1%). Upravo zbog snažne povezanosti s drugim sektorima turizam ima značajan multiplikativni učinak na gospodarstvo.

Regionalne razlike i sezonalnost turizma

Turistička aktivnost nije jednako raspoređena u Hrvatskoj. Najveća koncentracija turista bude u obalnim županijama, osobito u Istarskoj, Splitsko-dalmatinskoj, Zadarskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji. U tim područjima turizam predstavlja jedan od glavnih izvora prihoda lokalnog stanovništva i lokalnih proračuna.

Istraživanja Ekonomskog instituta u Zagrebu pokazuju da su upravo obalne i otočne jedinice lokalne samouprave najizložnije riziku turističke ovisnosti, prvenstveno zbog sezonalnosti potražnje i visoke koncentracije turističke aktivnosti. Istodobno, posljednjih godina bilježi se širenje turizma i na kontinentalni dio zemlje, poput Like, Gorskog kotara i u unutrašnjosti Istre.

Jedno od izazova hrvatskog

turizma je sezonalnost. Većina dolazaka i noćenja turista ostvaruje se tijekom ljetnih mjeseci, što uzrokuje velike oscilacije u gospodarskoj aktivnosti tijekom godine. Takva struktura gospodarstva povećava osjetljivost zemlje na globalne krize, klimatske promjene i političke nestabilnosti koje mogu utjecati na turistička kretanja.

Prednosti i rizici turističke orijentacije

Orijentacija Hrvatske prema turističkom sektoru donosi svoje prednosti. Na primjer, turizam generira značajne prihode od izvoza usluga, potiče zapošljavanje te privlači strane investicije u infrastrukturu, smještajne kapacitete i promet. Također, zapošljava veliki dio radne snage, bilo izravno ili neizravno povezano s turističkim aktivnostima.

Međutim, ovakva struktura gospodarstva nosi i određene rizike. Oslanjanje na jedan dominantan sektor može povećati ranjivost gospodarstva na vanjske šokove. Primjer takve situacije bila je pandemija bolesti COVID-19 2020. godine, kada su zbog ograničenja putovanja turistički prihodi naglo pali, što je snažno

FOTO: unsplash.com

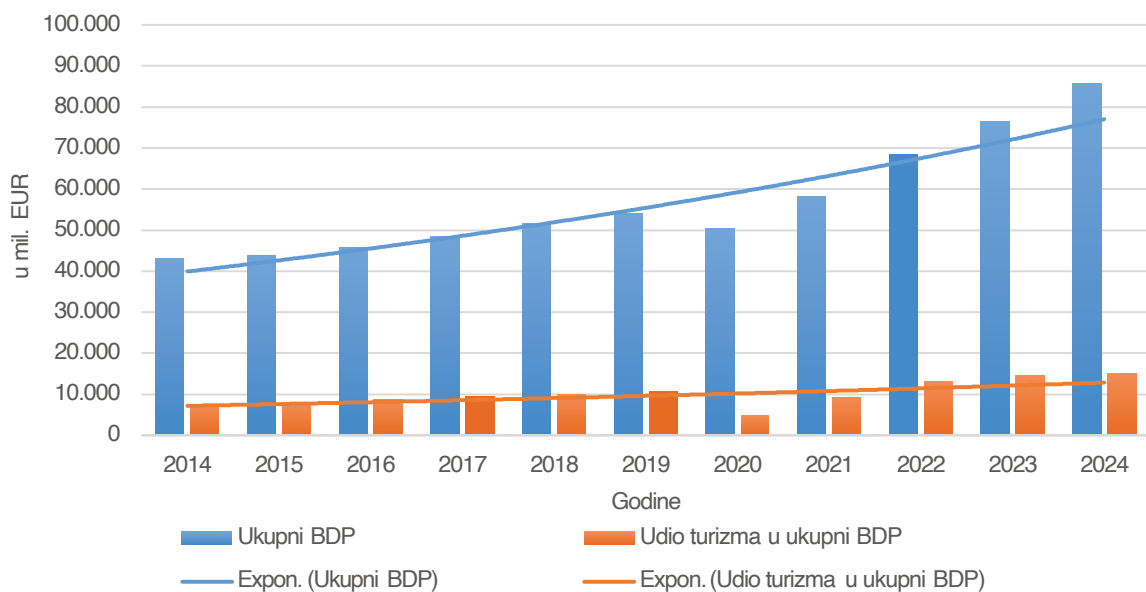
utjecalo na ukupnu gospodarsku aktivnost zemlje.

Dodatni izazov predstavlja i činjenica da se dio turističke potrošnje odnosi na uvoznu robu i usluge, čime se smanjuje ukupni učinak turističkih prihoda na domaću proizvodnju. Zbog toga je potrebno ojačati domaću proizvodnju, posebno u sektorima poput poljoprivrede i prehrambene

industrije, kako bi se turistička potrošnja što više povezala s domaćim gospodarstvom.

Također je potrebna diversifikacija hrvatskog gospodarstva. Iako turizam ostaje jedan od ključnih pokretača gospodarskog rasta, dugoročna stabilnost gospodarstva zahtijeva razvoj i drugih sektora poput industrije, tehnologije, energetike i visokovrijednih usluga.

Takav pristup mogao bi smanjiti osjetljivost gospodarstva na sezonalne promjene i globalne poremećaje te osigurati stabilniji gospodarski razvoj. Istodobno, razvoj održivog i kvalitetnijeg turizma s većom dodanom vrijednošću i duljom sezonom može dodatno doprinijeti jačanju ukupne konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. ■

Izvor: obrada autorice prema podacima Hrvatske turističke zajednice

Grafikon udjela prihoda od turizma u ukupni BDP Hrvatske u razdoblju od 2014. do 2024.

Vrijeme za pauzu...

Bijeg od svakodnevice kroz knjige, filmove i prijedloge za vikend

TEKST & FOTO: **Mateja Majdak**

U današnjem užurbanom svijetu, kada su obaveze sve veće, a stres postaje gotovo neizbježan dio svakodnevice, lako zaboravimo koliko je važno stati i uzeti trenutak za sebe. Studiranje, posao i svakodnevne brige često nas uvuku u rutinu iz koje je teško izaći, pa upravo zato male pauze postaju važnije nego ikad. Ne mora to biti ništa veliko, ponekad je dovoljno izdvojiti malo vremena za dobru knjigu, film ili jednostavno napraviti mali bijeg od svega što nas okružuje. Takvi trenuci nisu gubitak vremena, nego način da se ponovno povežemo sa sobom i barem nakratko usporimo

tempo. Upravo kroz knjige i filmove možemo pronaći mir, inspiraciju, ali i predah od stvarnosti. Oni nam otvaraju vrata u neke druge svjetove, pomažu nam da na trenutak zaboravimo brige i daju nam novu perspektivu kada nam je najpotrebnija.

Zato vam donosim nekoliko prijedloga knjiga koje će vas uvući u svoje priče, ideje što pogledati kada vam treba opuštanje, ali i inspiraciju kako iskoristiti vikend i malo odmoriti glavu. Ponekad je stvarno potrebno jako malo da se ponovno osjećamo bolje.

Yoshinori Noguchi: Zakon zrcala

Za razliku od napetih trilera, *Zakon zrcala* autora Yoshinorija Noguchija donosi mirniji i introspektivniji pristup. Riječ je o kratkoj, ali dojmljivoj knjizi koja kroz jednostavnu i emotivnu priču potiče na razmišljanje o vlastitim odnosima i načinu na koji doživljavamo druge ljude. Upravo u toj jednostavnosti leži njezina snaga jer bez kompliciranja prenosi poruke koje su lako razumljive, ali često zanemarene u svakodnevnom životu.

Autor kroz ideju zrcala pokazuje kako situacije i odnosi u našem životu često odražavaju ono što nosimo u sebi. Knjiga naglašava važnost osobne odgovornosti, ali i oprosta, kako drugima tako i sebi te nas podsjeća koliko su međuljudski odnosi važni za naš unutarnji mir. Posebno se ističe način na koji nas potiče da se zapitamo o vlastitim reakcijama i pogledamo situacije iz drugačije perspektive. Iako se čita brzo, ostavlja snažan dojam i upravo je zato dobar izbor kada vam treba predah od svakodnevice i trenutak da se malo okrenete sebi.

Freida McFadden: Uljez

Ako tražite knjigu koja će vas odmah uvući u radnju i držati napetima do samog kraja, *Uljez*

autorice Freide McFadden odličan je izbor. Riječ je o napetom psihološkom trileru smještenom u osamljenu kolibu usred oluje, gdje jedan tajanstveni susret prerasta u borbu za preživljavanje. Donosi priču o povjerenju i mračnim tajnama, nudeći vrhunsku napetost za ljubitelje trilera i misterija. Kroz zanimljivu i nepredvidivu radnju, autorica uspijeva zadržati pažnju čitatelja i potaknuti ga da stalno želi znati što slijedi.

Ako vam se sviđa njezin stil pisanja, vrijedi posegnuti i za drugim njezinim naslovima poput *Kućne pomoćnice*, koja je čak adaptirana u film s izvrsnim recenzijama, kao i nastavkom *Tajni kućne pomoćnice*. Osim toga, popularni su i njezini ostali naslovi poput romana *Podstanarka*, *Profesorica*, *Ne laži mi* i *Dečko*. Upravo takve knjige odličan su izbor kada vam treba nešto lagano, ali dovoljno zanimljivo da vas u potpunosti zaokupi i makne od svakodnevnih misli.

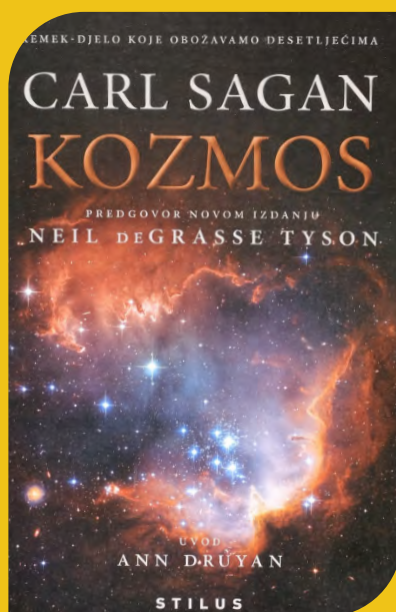
Michiko Aoyama: Ono što tražiš, u knjižnici je

Knjiga *Ono što tražiš u knjižnici je* autorice Michiko Aoyama topla je i inspirativna priča o ljudima koji se nalaze na životnim prekretnicama i kroz knjige pronalaze novi smjer, snove i svrhu. Radnja prati nekoliko različitih likova koji dolaze u knjižnicu tražeći nešto konkretno, ali ondje pronalaze mnogo više od onoga što su očekivali.

Kroz jednostavne, ali dirljive priče, autorica pokazuje koliko male stvari, poput prave knjige u pravom trenutku, mogu utjecati na naš pogled na život. Taj japanski bestseller slavi čaroliju knjiga, povezanosti i onih tihih trenutaka koji nas mijenjaju više nego što mislimo. Iako je radnja ponegdje predvidljiva, upravo u toj jednostavnosti leži njezina posebnost. Knjiga odiše smirenošću i toplinom te je idealan izbor za sve koji traže lagano, ali inspirativno čitanje koje će ih na trenutak odmaknuti od svakodnevice i podsjetiti na važnost slušanja sebe.

Carl Sagan: *Kozmos*

Za sve koji žele napraviti korak dalje i proširiti pogled na svijet, *Kozmos* autora Carla Sagana donosi potpuno drugačije iskustvo čitanja. Ta je knjiga jedna od najprodavanijih i najutjecajnijih znanstvenih knjiga svih vremena. Vodi nas kroz svemir, znanost i nastanak života, ali na način koji je razumljiv i onima koji se inače ne bave tim temama. Autor uspijeva na jednostavan i zanimljiv način približiti kompleksne ideje,

povezujući znanost s filozofijom i svakodnevnim pitanjima o našem postojanju. Upravo zato *Kozmos* nije samo knjiga o svemiru, već i podsjetnik na to koliko je svijet u kojem živimo velik, ali i koliko smo mi dio njega. Knjiga je idealna za trenutke kada želite izaći iz svakodnevice i pogledati stvari iz šire perspektive, ali i za sve koji žele naučiti nešto novo bez osjećaja težine ili kompliciranosti. Posebnu vrijednost novom izdanju daje i predgovor astrofizičara Neila deGrassea Tysona, koji dodatno povezuje knjigu s današnjim vremenom.

Emily Brontë: *Orkanski visovi*

Za kraj, klasik koji ne izlazi iz mode, *Orkanski visovi* autorice Emily Brontë ponovno je u fokusu čitatelja zahvaljujući novom izdanju i filmskoj adaptaciji koja je privukla veliku pažnju, posebno među mlađom publikom. Upravo je film mnoge potaknuo da posegnu za knjigom i otkriju originalnu priču. Taj bezvremenski roman donosi snažnu i intenzivnu, ali ujedno i tragičnu ljubavnu priču o Catherine i Heathcliffu, čiji odnos oblikuje sudbinu njihovih života i ostavlja snažan dojam na čitatelja. Iako ga se često svrstava među ljubavne romane, *Orkanski visovi* daleko su od klasične romantične priče. Upravo ta sirova i iskrena emocija, kao i snažni likovi, čine tu knjigu posebnom i relevantnom i danas. Možda nije lagana kao prethodne knjige, ali ostavlja snažan dojam i podsjeća na to koliko književnost može biti moćna kada prenosi emocije koje svi na neki način razumijemo. To je priča koja se ne zaboravlja, već ostaje s čitateljem i dugo nakon što se knjiga zatvori.

Novosti iz svijeta knjige i filma

U svijetu knjiga i filma uvijek ima nešto novo, a posljednje vrijeme obilježile su brojne ekranizacije popularnih romana i nove serije koje brzo osvajaju publiku. Ljubitelji serija i ove godine dolaze na svoje jer 2026. donosi niz zanimljivih povrataka i novih naslova. Među njima se ističe miniserija **Tajna sedam satova**, inspirirana klasičnim krimićem, koja donosi napetu priču u kojoj jedna naizgled bezazlena situacija prerasta u misterij. Istovremeno, **Bridgerton** se vraća s novom sezonom, dok se popularna priča **Peaky Blinders** nastavlja, ali ovoga puta u filmskom obliku, što je dodatno razveselilo obožavatelje. Film je ujedno postao najgledaniji naslov na platformi u razdoblju od 16. do 22. ožujka, s čak 25,3 milijuna pregleda u prva tri dana prikazivanja na Netflixu.

U svijetu filma najavljeno je nekoliko velikih naslova koji već sada izazivaju veliku pažnju. Nova adaptacija **Orkanskih visova**, u kojoj glavne uloge tumače Margot Robbie i Jacob Elordi donosi poznatu priču u modernijem izdanju. Nakon dugog niza godina vraća se i nastavak kultnog filma **Vrag nosi Pradu**, koji je mnogima ostao jedan od omiljenih modnih filmova. Ljubitelji znanstvene fantastike također dolaze na svoje jer se nastavlja priča iz svijeta **Ratova zvijezda**, dok će se fanovi animiranih filmova razveseliti

povratku popularne franšize **Priča o igračkama**. Ni ljubitelji superherojskih filmova neće ostati zakinuti jer novi film **Spider-Man: Brand New Day** već sada izaziva velik interes i ruši rekorde gledanosti najava.

Kada je riječ o knjigama, među novijim naslovima ističu se djela autorica Tayari Jones i Elizabeth Strout, koje i dalje donose snažne i emotivne priče o odnosima, identitetu i životnim izazovima. Njihovi romani pokazuju kako književnost i dalje ima važnu ulogu u razumijevanju svijeta oko nas.

Sve u svemu, 2026. godina donosi bogat i raznolik sadržaj, bilo da se odlučite za knjigu, film ili seriju, izbor za mali bijeg od svakodnevice zaista je velik.

Prijedlozi za vikend

Ako želite napraviti mali bijeg od svakodnevice, vikend je idealna prilika za to. Ponekad je dovoljno izaći iz rutine i posvetiti vrijeme sebi kako bismo se ponovno osjećali bolje.

Za one koji vole prirodu i mir, šetnja u Maksimiru može biti savršen izbor za opuštanje i punjenje baterija. Ako vam više odgovara kombinacija šetnje i boravka uz vodu, Jarun nudi

idealno mjesto za predah od gradske gužve.

Ljubitelji kulture mogu vikend iskoristiti za posjet Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu ili nekom od muzeja, poput Muzeja iluzija, koji nudi nešto drugačije i zabavno iskustvo. Ako ste raspoloženi za kratki izlet izvan grada, odličan izbor su Rastoke i Slunj, gdje tok rijeke Slunjičice stvara jedinstvene slapove i prizore koji ostavljaju bez daha. Također, Fužine u Gorskom kotaru nude savršen spoj prirode, svježeg zraka i prekrasnih jezera poput Bajera, zbog čega su omiljena destinacija za vikend bijeg. Za one koji žele još više prirode, kanjon Kamačnik idealan je izbor za laganu šetnju uz potok i šumu, a pogodan je za sve uzraste i pruža pravi osjećaj mira i opuštanja. Bez obzira na to odlučite li se za mirnu šetnju, knjigu, film ili kratki izlet, najvažnije je uzeti vrijeme za sebe i napraviti mali odmak od svakodnevice. ■

Kako putovati
kroz vrijeme?
Čitaj...
Nepoznati autor.

*“I bilo je lepo, i bilo je lepo
bilo je lepo, skup bili sme tu
Zagreb vu meni i ja z njim vu njemu
i bilo je lepo i navek nam bu”*

Zvonko Špišić, 1981. – “Zagrebačke špancirancije”

Zagrebačke špancirancije

Kao što stihovi Zvonka Špišića kažu, Zagreb je grad koji svoju ljepotu ne iscrpljuje već ju svakodnevno iznova otkriva. Na zagrebačkim ulicama uvijek se krije nešto novo; nostalgичne izložbe, koncerti koji pune parkove i dvorane ili pak novootvorena, neistražena mjesta koja daju vremena i prostora za smijeh, zabavu i opuštanje od svakodnevnice. Zagreb nas i ove godine sve poziva da istražimo i uživamo u njegovoj ljepoti i raznolikosti, a mi, parafrazirajući Špišićeve stihove, pozivamo sve vas da izaberete nešto iz bogate ponude grada jer je “Zagreb vu nama i mi z njim vu njemu, i bilo je lepo i navek nam bu”.

PRIPREMILA: **Ivana Zidarević**

Glazba pod zvijezdama

Zagreb Classic, festival koji godinama obilježava ljeto u Zagrebu, i ove godine će brojnim koncertima renomiranih domaćih i međunarodnih umjetnika okupljati mnogobrojnu publiku na Trgu Kralja Tomislava od 19. lipnja do 3. srpnja.

Najveći *open-air* festival u Hrvatskoj i ovog se ljeta održava na zagrebačkom Jarunu, od 22. do 24. lipnja, okupljajući međunarodne i domaće izvođače različitih glazbenih žanrova. **Inmusic Festival** ponovo donosi impresivan *lineup* koji obećava nezaboravno iskustvo. Najavljeni su Gorillaz, Jack White, Omar Dahl, KT

Tunstall, a nakon odgođenog nastupa prošle godine na Jarun se vraćaju Kings of Leon. Cijeli program s potpunom satnicom dostupan je na službenoj stranici festivala gdje možete kupiti jednodnevne ili trodnevne festivalske ulaznice.

Ovog lipnja, Zagreb će ugostiti i dva svjetska poznata imena koja privlače publiku svih generacija i glazbenih ukusa. Sting se, povodom svoje turneje **Sting 3.0.**, vraća na zagrebačku scenu 17. lipnja u Arenu Zagreb, a njegov nastup obećava nevjerojatnu večer ispunjenju bezvremenskim hitovima iz njegove solo karijere, ali i stare hitove iz vremena provedenog u bendu The Police. Za više informacija posjetite stranicu Eventima. Samo nekoliko dana kasnije, 26. lipnja, na zagrebačkom Bundeku nastupit će grupa **Black Eyed Peas** poznata po svojim spektakularnim hitovima te vrhunskim nastupima i produkcijom pa je nezaboravna večer zagarantirana. Za više informacija posjetite stranicu entrio.hr.

Gastronomija & Street food

GoodFellas Pizzeria & Grill idealno je mjesto za ljubitelje američke *street food* kuhinje, kao i za one koji traže nešto više od klasičnog *fast food-a*. Ponuda obuhvaća New York *style* pizze, burgere, burritose, raznolike grill specijalitete te, naravno, američke klasike poput Chicken Parm-a, BBQ piletine i mnogih drugih jela. Smješten u Tkalčićevoj ulici, koncept je inspiriran njuroškim *dinner* stilom te se savršeno uklapa u suvremeni ritam gradske svakodnevice.

PLACe Market na Kvatriću je tjedni *street food* festival koji Kvaternikov trg pretvara u živopisnu gastro zonu na otvorenom. Svakog petka okuplja razne ugostitelje, chefove i brendove koji nude široku

ponudu, od burgera i pizza, do azijskih specijaliteta, deserata i koktela. Uz hranu, posjetitelji od 18h do 23:30h mogu uživati u opuštenoj atmosferi, glazbi i druženju. Za dodatne informacije o datumima posjetite službenu stranicu PLACe Marketa.

Ako se zaželite nečeg slatkog, slastičarnica **Cacao** pravi je izbor. Poznata riječka slastičarna otvorila je svoja vrata u samom središtu Zagreba, u Teslinoj ulici. Posebnu pažnju gostiju privlači tiramisu u klasičnoj varijanti, ali i u trenutačno vrlo popularnoj varijanti s pistacijom. Uz kolače, u ponudi se nalaze posebne kave te razni lagani slatki zalogaji poput kroasana, cimet rolica i *cheesecake*-a.

Zabava

HaHaHouse, jedinstveni muzej smijeha u Zagrebu svojim posjetiteljima nudi potpuno drugačije iskustvo od klasičnih izložbenih prostora. Nalazi se u Gajevoj ulici, a zamišljen je kao interaktivni prostor u kojemu humor postaje glavna zvijezda. Više od 40 maštovitih instalacija i ekponata svakom posjetitelju izmami osmijeh na lice. Otvoren je svaki dan od 9h do 21h, a namijenjen je posjetiteljima svih uzrasta koji su željni vedrine i dobrog raspoloženja.

Chez Marie spaja kafić i kreativni keramički studio pa tako posjetitelji mogu, uz vrhunsku kavu i slastice, oslikavati već gotove keramičke predmete poput tanjura, šalica i vaza. Ako pak želite napraviti nešto svoje od početka do kraja, studio Chez Marie nudi i radionicu u kojoj možete uz pomoć stručnjaka izraditi nešto unikatno.

Muzej Povijesti Videoigara je moderna, interaktivna atrakcija posvećena razvoju videoigara i gamerskoj kulturi kroz povijest. Smješten u samom centru Zagreba na adresi Draškovićeva 10, muzej posjetitelje vodi na putovanje kroz evoluciju videoigara; od pionirskih arkadnih naslova i ranih računala iz 1960-ih do legendarnih konzola iz 90-ih i ranih 2000-ih. Ovo nije samo izložbeni prostor već interaktivno iskustvo koje zabavlja, educira i budi nostalgiju među svim generacijama.

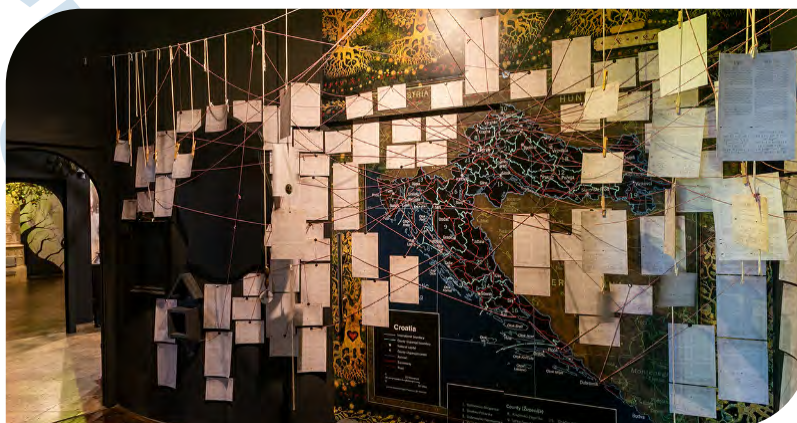
Muzej putovanja je inovativna atrakcija koja posjetitelje vodi na interaktivno putovanje kroz vrijeme i prostor – bez potrebe za avionskom kartom ili putovnicom. Smješten u samom centru grada, Ilici 1, muzej prikazuje putovanje od prapovijesti do današnjice koristeći suvremenu tehnologiju poput VR-a, AR-a, LED projekcija i multimedijских instalacija.

Muzej Nedovršene Umjetnosti je interaktivni kulturni prostor koji slavi proces kreativnog stvaranja i ljepotu nesavršenosti. Umjesto da se fokusira samo na finalne umjetničke proizvode, ovaj muzej poziva posjetitelje da aktivno sudjeluju u stvaranju umjetnosti i izložbenih primjeraka. Muzej je zamišljen kao prostor gdje nedovršeni projekti i ideje postaju inspiracija drugima, a ne nedostatak.

Uz pomoć multimedijskog sadržaja i vrhunske scenografije, **Muzej Zaboravljenih Priča** nas vodi na čarobno putovanje kroz svijet zaboravljenih legendi, mitova i mitskih bića koja su stoljećima živjela kroz priče prenošene s koljena na koljeno usmenom tradicijom. Cilj je oživjeti usmenu tradiciju te ju približiti mladim generacijama.

FOTO: Facebook

Sport & kultura

U **Areni Zagreb** će se od 13. do 23. kolovoza održavati Europsko juniorsko prvenstvo u sportskoj gimnastici, jedno od najvažnijih natjecanja na europskoj razini. Najbolje gimnastičarke i gimnastičari iz brojnih zemalja natjecat će se u višeboju i u pojedinačnim kategorijama. Za više informacija i kupnju ulaznica posjetite službene stranice Arene Zagreb.

Arheološki muzej obilježava 180 godina postojanja čime se ubraja među najstarije muzejske institucije u Hrvatskoj. Tijekom ljeta najavljuju Projekt "Predah u Lapidariju" – „riječ je o zelenoj, tihoj i nenametljivoj gesti zahvalnosti građanima, u sklopu koje se Lapidarij muzej privremeno pretvara u otvorenu urbanu oazu –

mjesto predaha, sjedenja, čitanja i boravka u hladu, u samom srcu Zagreba..." Cilj je približiti baštinu na svima pristupačan način te ponuditi drugačije muzejsko iskustvo u središtu Zagreba.

U **Hrvatskom školskom muzeju** u Zagrebu otvorena je izložba "Bilo jednom...hrvatske tvornice igračaka u 20. stoljeću" koja prikazuje razvoj domaće proizvodnje igračaka i dočarava djetinjstvo kroz prošlo stoljeće. Izložba donosi pogled u najpoznatije tvornice poput Biserke, Jugoplastike i UZOR-a te su izložene originalne igračke koje su obilježile odrastanje generacija. Naglasak je stavljen na dizajn, edukativnu ulogu igračaka i njihov značaj u svakodnevnom životu djece. Postav je smješten u galeriji "Školica za 5", a posjetitelji ga mogu razgledati do rujna ove godine. ■

Izazovi i savjeti

Kako napisati dobar diplomski rad?

Čestitam, došli ste do samog kraja svojeg akademskog obrazovanja! Do titule magistra, odnosno sveučilišnog magistra, dijeli vas još samo jedan korak: diplomski rad. Zvuči zahtjevno i pomalo zastrašujuće, ali vjerujte, nije tako strašno kako se čini na prvi pogled. U ovom članku pokušat ću vam pomoći da što lakše prođete kroz proces pisanja diplomskog rada, podijeliti savjete koje bih i sam volio znati ranije, ali i ukazati na izazove s kojima ćete se vrlo vjerojatno susresti.

PRIPREMIO: **Marsel Antunović**

Odabir teme i mentora – temelj svega

Prvi i najvažniji korak jest da barem okvirno znate u kojem području želite pisati svoj diplomski rad. Nakon što to odlučite, slijedi odabir mentora – idealno iz kolegija koji vas je najviše zanimao i u kojem se profesor aktivno bavi temom koja vas privlači.

Ako ste tek upisali diplomski studij, moj je savjet da odmah krenete u potragu za mentorom. Mjesta se vrlo brzo popune i lako se može dogoditi da na kraju morate birati temu koja vas uopće ne zanima, a to si stvarno ne želite.

Razrada teme i prijava rada

Nakon što ste odabrali mentora, slijedi dogovor oko teme. Većina studenata dolazi s idejom koju zatim zajedno s mentorom doradi ili prilagodi. Nekad ćete dobiti i potpuno novu temu, i to je sasvim u redu.

Vrlo je važno dobro istražiti temu prije službene prijave. Najgore što vam se može dogoditi jest da shvatite kako nema dovoljno literature ili relevantnih izvora. Zato si uzmite vremena i provjerite dostupnost knjiga, znanstvenih članaka i podataka.

Nakon toga slijedi pisanje prijave teme koja se šalje odboru za diplomске radove. Odluka obično

dolazi unutar mjesec dana. No, nemojte čekati. Već tada lagano krenite s pisanjem.

Početak pisanja – bez pritiska, ali uz plan

Osobno sam počeo pisati diplomski rad prije nego što mi je tema bila službeno odobrena. Kada je odobrenje stiglo, već sam imao gotov teorijski dio, pa mi je ostao samo istraživački dio, u mom slučaju statistička analiza prikupljenih podataka.

Važno je naglasiti da svatko ima svoj tempo. Netko će rad napisati za dva mjeseca, netko za šest. Ja sam svoj pisao četiri mjeseca, uz posao na puno radno vrijeme i smjene. Bilo je dana kada sam

napisao deset stranica, a bilo je dana kada nisam mogao sastaviti tri rečenice.

I to je potpuno normalno. Najvažnije je ne pretjerivati i ne forsirati se. Ako vam se danas ne da, odmorite. Sutra je novi dan. Kontinuitet je važniji od perfekcionizma.

Dodatni savjet: napravite realan plan pisanja (npr. jedno poglavlje tjedno). Male pobjede kroz proces puno znače za motivaciju.

Motivacija i padovi – dio procesa

Svi će vam govoriti koliko im je trebalo da napišu diplomski rad. Nemojte se uspoređivati, već se fokusirajte na svoj ritam i napredak.

Meni je najveća motivacija bila

zamisliti trenutak obrane, onaj osjećaj kada sve završava i kada postajete magistar. A još se jasno sjećam prvog dana na fakultetu 2020. godine i rečenice: „tko će dočekati kraj?“ I evo ga, dođe brže nego što mislite.

Završetak rada i čekanje komentara

Kada napišete rad, slijedi vam slatka nervoza dok čekate povratnu informaciju mentoru. Nadate se najboljem, ali u glavi uvijek postoji onaj strah da ste nešto propustili napraviti. I to je normalno.

Savjeti mentora tu su da poboljšaju vaš rad, prihvatite ih otvoreno i bez stresa.

Priprema obrane – vježba čini čuda

Nakon odobrenja rada slijedi priprema prezentacije. Vježbat ćete prezentaciju svugdje, pred roditeljima, prijateljima, možda čak i kućnim ljubimcima. I to je zapravo odlična stvar.

Savjet: fokusirajte se na ključne stvari, cilj rada, metodologiju, rezultate i zaključak. Ne morate prepričavati cijeli rad.

Dan obrane – manje strašno nego što mislite

Nakon 2 do 3 tjedna čekanja dolazi dan obrane. Obrana traje oko 15 minuta i atmosfera je najčešće opuštena, pogotovo ako imate dobrog mentora.

Pred komisijom (mentor + dva člana) izlažete najvažnije dijelove rada: istraživačka pitanja, hipoteze, rezultate, zaključke. Nakon prezentacije slijedi nekoliko pitanja – i onda dolazi onaj trenutak:

Čestitamo, kolega/kolegice, od danas ste magistar/magistra.

I u tom trenutku, sav trud, stres i umor nestaju. Ostaje samo ponos!

Samo opušteno!

Pisanje diplomskog rada može biti izazovno, ali je i jedno od najvažnijih i najljepših iskustava tijekom studiranja. Uz dobru organizaciju, pravovremeni početak i malo strpljenja, sve je itekako izvedivo.

Drage studentice i studenti, želim vam sretno pisanje diplomskog rada, puno uspjeha i da svoj diplomski rad napišete što bolje i uspješnije.

Insajderski savjeti koji će vam olakšati pisanje

Donosim vam i nekoliko praktičnih savjeta koje studenti često nauče na teži način, a mogu vam uštedjeti puno vremena i živaca.

1. Pazite na plagijat (i nenamjerni!)

Plagijat nije samo kopiranje tuđeg teksta, to može biti i parafraziranje bez navođenja izvora. Sve što nije vaše originalno razmišljanje, treba biti pravilno citirano.

Ako niste sigurni, radije citirajte nego da riskirate!

2. Naučite pravilno citirati od početka

Nemojte ostavljati citiranje za kraj, to je najčešća pogreška. Koristite stil koji vaš fakultet traži (APA, Harvard) i odmah zapisujte izvore.

Bonus savjet: koristite alate poput Zotero ili Mendeley koji automatski spremaju literaturu i generiraju citate.

danas završavam jedno potpoglavlje.

Manji ciljevi = manje stresa + veća motivacija.

5. Koristite pravilo 80/20

Ne morate pročitati sve što postoji na temu. Fokusirajte se na ključne izvore koji se najčešće citiraju i koji su relevantni za vaš rad.

3. Pišite odmah u finalnoj formi

Nemojte misliti „kasnije ću urediti.“ Ono što napišete odmah pokušajte napisati što kvalitetnije, uštedjet ćete si sate kasnijeg uređivanja.

4. Razbijte pisanje na male zadatke

Umjesto „moram napisati diplomski rad“ razmišljajte: danas pišem 2 stranice

6. Napravite backup rada

To zvuči banalno, dok vam se ne dogodi da izgubite sve.

Spremite rad na više mjesta: laptop + cloud (npr. Google Drive ili Dropbox).

7. Ne čekajte savršenu motivaciju.

Motivacija dolazi kroz rad, a ne prije njega. Počnite pisati i kada vam se baš i ne da (često ćete se uhvatiti u procesu). ■

Pridruži se našem novinarskom timu!

Imaš li priču koja samo čeka da bude ispričana? Želiš li s kolegama podijeliti svoja studentska iskustva, doživljaje s putovanja, zanimljivosti s prakse ili prve korake u poslovnom svijetu? Možda te inspirira svakodnevica, istraživanje nepoznatog, ili jednostavno uživaš u pisanju i želiš da tvoja riječ dopre do drugih?

Bez obzira pišeš li već dugo ili tek želiš napraviti prve novinarske korake, tvoje mjesto je u našem timu! Pridruži nam se i sudjeluj u stvaranju novog broja studentskih novina. Piši nam na studentskenovine@libertas.hr i postani glas generacije!

**OD MATURE
DO DOKTORATA**

www.libertas.hr